

A-000481

సంపుటము - II

నంబరు - 3

20, ఫిబ్రవరి, 1997.

గురువారం

(శక నం. 1918

పాల్గొం - 1)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక

v

విషయసూचిక

చెజీ నెం.

1. వభా కార్యక్రమము :	205
బోస్ అప్పత్, లోవోల్డేజ్. మిరప, ప్రత్తి పంటలకు తక్కువ ధరలపై ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానముల ఆనుమతి గురించి.	
2. ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు.	219
3. జీరో ఆవర్.	231
4. అర్జీల సమర్పణ.	239
5. ప్రకటన :	240
తూర్పు గోదావరి జిల్లా. కొత్తపేట మండలం, పితానివారి పాలెంలో ఒచ్చనజసి వారు చముచుచావి త్రవ్యుతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్ల ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.	
6. రూల్ - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టిక్రింద తీసుకువచ్చిన విషయము : 1997 జనవరిలో ఖమ్మంలో వట్టప్పగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి.	245
7. ప్రకటన :	255
అత్యవసర ప్రజాప్రాముఖ్యం గల విషయం వాయిదా గురించి.	
8. 1997-98వ సంవత్సరమునకు బడ్జెట్పై సాధారణ చర్చ. (మూడవరోజు)	255

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము,
పైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది,

1997.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణాముడు
ఉపసభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీమతి వై. నీతాదేవి
	:	శ్రీ జి. ఆప్పల సూర్యనారాయణ
	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిబాభారతి
	:	శ్రీ కుర్రా సుబ్రాంథి
	:	శ్రీ డి.ఎన్. రెడ్యానాయక్
	:	శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశ్వర
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. సుబ్రామణి
	:	శ్రీ ఎన్.డి. కమాలాకర్
ఉపకార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ
	:	శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు
	:	శ్రీ కె. తుల్సానందసింగ్
	:	శ్రీ ఆహమద్ అతావుల్లా
	:	శ్రీమతి టి. ఆంజనిబాయి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ లే.వి. నశ్వనారాయణ
	:	శ్రీ కె.వి. దేవిద్ జ్ఞానకన్
	:	శ్రీ భాజా మొయినుస్త్రీన్
	:	శ్రీ ఆర్. భాస్కరవ్
	:	శ్రీ లైకూర్ రెహమాన్ అన్నారి
	:	శ్రీ ఆర్. ఆంజయ్య
	:	శ్రీ సయ్యద్ ఆహమద్
	:	శ్రీ ఎన్.వి. రామిరిష్టి
	:	శ్రీమతి వి. జయకుమారి
	:	శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి
	:	శ్రీ పి. కాశిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టరు	:	శ్రీ వి. లక్ష్మినారాయణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

పదవ శాసనసభ

పదవ సమావేశము (ఎనిమిదవ రోజు)

సుయావరము, 20 ఫిబ్రవరి, 1997

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి ఆధ్యక్షస్తానములో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ అప్పటి, లోవశేఖ, మథుర, ప్రతి పంచలకు తక్కువ ధరలైట్ ఇచ్చిన వాయిదా
శీర్మానముల గురించి

(సభ ప్రారంభం కాగానే కాంగ్రెస్, సి.పి.ఐ., మరియు సి.పి.ఎం. సభ్యులు

తమ తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి ఆము ఇచ్చిన ఆధ్యర్థమెంట్ మోషన్స్ మీద చర్చించాలని
పట్టుబట్టారు)

శ్రీ సి.ఎస్. ఏలలో రెడ్డి (సర్బసార్) :- శ్రీ - అప్పటి మీద ఆధ్యర్థమెంట్ మోషన్
ఇచ్చామండి.

శ్రీ చి. రామయ్య (నిధుమోలు) :- వ్యవసాయరంగానికి కంఠ లేక ప్రైవేట్ నీ
ఎండిపోతున్నాయి.

శ్రీ చి. ఇవాళనరెడ్డి (శైరతాబాద్) :- అధ్యక్ష, మిట్రీ, ప్రత్తిరైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు
లేక ఆత్మహత్యలు చేసుకొంటున్నారు సార్.

Mr. Speaker :- Yes, I have received your adjournment motions. I will
read out them.

శ్రీ చి. రామయ్య :- పంటలనీ దెబ్బతింటున్నాయి.

Mr. Speaker :- I have received three adjournment motions. Please,
let me read out.

శ్రీ చి. ఇవాళనరెడ్డి :- సార్, మేము మిర్చి రైతుల గురించి, పత్తి రైతుల గురించి
అధ్యర్థమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాం. వారికి గిట్టుబాటు ధర లేక చనిపోవడం ఇరుగుతున్నది. సార్
ఇది చాల ఇంపోంట్.

Mr. Speaker :- Let me read out. నన్న చదవనీయండి.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల మండి అంతరాయం)

శ్రీ చ. కృతాపరెడ్డి (అత్మకాదు) :- రైతుల గోదు వివండి సార్.

Mr. Speaker :- I have received three adjournment motions.
First adjournment motion notice was given by Sri V. Satyanarayana,

Sri Ch. Vittal Reddy, Sri Ch. Rajeswar Rao, Sri P. Nageswar Rao, Sri K. Subba Raju and Sri D. China Malliah with regard to blow-out in the O.N.G.C. well at Pitanivariapalem in East Godavari District due to negligence of ONGC officials and it has been disallowed.

Sri P. Nageswara Rao :- Why, Sir ?

శ్రీ పి. రామయ్య :- మేము 304 ఇచ్చి ఉన్నాం సార్. బోధవల్ మీద ఇచ్చి ఉన్నాం. కాబట్టి 304 క్రింద చర్చించడానికి అనుమతించండి.

ఎస్టాటిక్ సీకర :- The Minister is giving statement after the completion of question hour. Please take your seats.

The second adjournment motion notice was given by Sri. N. Raghava Reddy, Sri Ch. Raji Reddy, Sri N. Narasimha Reddy, Sri J. Ranga Reddy, Smt. P. Bharathi, Sri N. Ram Mohan Rao and Sri B. Venkataswara Rao with regard to low voltage and irregular power supply and it has been disallowed. You give notice under rule 304 then I will admit it.

The third adjournment motion notice was given by Sri. P. Janardhan Reddy, Sri M. Kodanda Reddy, Sri J.C. Diwakar Reddy, Sri K. Lakshminaryana, Sri D. Nagender, Sri K.R. Suresh Reddy, Dr. D.L. Ravindra Reddy, Sri E. Pratap Reddy and Sri R. Venkat Reddy with regard to low prices of chilly and cotton.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఘత్కి రైతులకేం తుట్టంగా వున్నారు.

(కాంథైక పార్టీ పథ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. తుళాపరచ్చి :- రైతులంటే ఈ ఘత్కుత్వానికి పట్టించు లేదు.

Mr. Speaker :- With regard to low prices of chilly and cotton in the market due to which farmers have become bankrupt and it has been disallowed. You come in another form, I will allow it.

శ్రీ పి. జవాడవరెడ్డి :- కాటవ విషయంలో రైతులు చాల ఆందోళనపదులున్నారు.

ఎస్టాటిక్ సీకర :- నో ... స్టీచ.. క్రొస్ట్ నంబర్ 2186. మినిస్టర్ ఫర్ సోషల్ వెల్స్ రెస్టర్.

శ్రీ పి. జవాడవరెడ్డి :- లేదు సార్, ముఖ్యమంత్రి గారు దర్శింపుల ఘచారానికి పోతూ ఉంటే రైతులు మైరావ చేయడం జరిగింది. దీని మీద గవర్నర్ ప్రింటర్ రియాక్ట్ కావాలి.

ఎస్టాటిక్ సీకర :- మినిస్టర్ ను నమాధానం చెప్పాలినిచుండి.

శ్రీ కె. శ్రీపారి :- 'ఏ' ప్రశ్నకు సమాదానం ఇష్టవాడి. కర్మింగనర్ జబ్బుఓప్ 223 సాంఘిక సంక్రమిత హస్టిల్స్ లోని ...

శ్రీ పి. ఇనార్థన రెడ్డి :- సార్ కృష్ణన్ కవర్ వల్ మాక్ విమీ లాభం డేవు. ముందు ఇకి కానివుండి. కట్టాచి మంది రైతులు నష్టపెటువారు.

Mr. Speaker : - You come in another form. Now, I cannot help. You give notice under rule 304, then I will allow it.

శ్రీ కె. లక్ష్మిపారాయణ (పెదకూరపాటు) :- రైతుల పరిస్థితి ఉచ్చారించాలి. ఎట్లా సార్ ? దెబ్బ మీద దెబ్బ కొడుతువారు మీరు.

శ్రీ పి. ఇనార్థన రెడ్డి :- ఇంతకు ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసి ఇష్టుమెంట్ ఉంది కదా. ఏమి చేస్తువారు ?

శ్రీ కె. తల్లి పురణి రెడ్డి (బాలకోట) :- చివరికి రైతుల హీర్క కాల్చులు కూడా చేశారు.

Mr. Speaker : - Your adjournment motion has been disallowed. Please take your seats. I don't allow it.

శ్రీ పి. ఇనార్థన రెడ్డి :- స్టేట్ మెంట్ చేయమనంది.

Sri E. Pratap Reddy : - We want an assurance from the Government.

శ్రీ కె. శ్రీపారి :- ... ఫిర్యాదులు ఇందిన మాట వాప్పుమెనంది ...

శ్రీ పి. ఇనార్థన రెడ్డి :- లేదు సార్ ... ముందు ఇది చ్చీంచండి.

Mr. Speaker : - If you want to discuss it, you give notice under rule 304. I will post it. You do whatever you like, I don't take it up now.

శ్రీ పి. ఇనార్థన రెడ్డి :- లక్లాది మంది రైతులు ఎన్నో బాధలకి గురజ్జుతువారు. అస్థలను అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. ప్రతాపరెడ్డి :- రైతుల గురించి ఒకసారి తక్కుం చేసుకుండి ...

శ్రీ కె. శ్రీపారి :- .. 'వింక సమాదానం - వచ్చిన ఛిర్యాదుల మీద పిచాఱ ఇట్టి, కి.టి., సాముల వెల్సర్ గాని లి.సి. వెల్సర్ అఫీసర్, బ్రైచర్ వెల్సర్ అఫీసర్ గాంచి పిచాఱ ఇట్టిన తరువాత ఎలాంటి అవకండకలకి పాల్చువలెద్ది నిష్టారణ చేసి ఉచ్చుగా క్రాక్ చేయాడు జరిగింది. అయితే విద్యార్థులను మాత్రం మీ ఇష్టం వచ్చిన చంపులు కొనుక్కొమని ఇక్కొంత 95 నుండి అర్దర్థ ఇష్టం జరిగించని తమరి ద్వారా సరవ నభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr. Speaker : - There are several ways to discuss the subject. You come in another form then I will allow it. I don't take it up now. You do whatever you like, I don't mind.

శ్రీ తి. భద్రయ్య (పాలకొండ) :- సార్, ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతూ 'ఎ' ప్రశ్నకి 'ఆపునంది' అని అన్నారు. కాని....

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి :- భద్రయ్య, నీవు కూర్చో, రైతుల గురించి నీకు తెలియదు. రైతులు ఏమ్ముళ్ళి క్షమించరు.

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, కేంద్రంలో వారి ప్రభుత్వమే, రాష్ట్రంలో కూడ వారి ప్రభుత్వమే ఉంది. మరి ఈ గవర్నమెంట్ ఏమి చేస్తాన్నది? రైతులకు ఆన్యాయం జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. భద్రయ్య :- అధ్యక్ష, మంత్రిగారు తమ సమాధానం 'ఆపును' అన్నారు. అంటే....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr.Speaker :- I don't take it up. If you want to discuss it you come in another form.

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, ఇది ఇంపెర్సింట్.

Mr.Speaker :- There are several ways to discuss the issue. You come in another form. Please take your seats.

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, ఇంతకన్న ఇంపెర్సింట్ ఇప్పుడ్ ఏమీ ఉంటుంది?

Mr. Speaker :- I am sorry, if you come in another form I will take it up.

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, ముఖ్యమంత్రి పాతే రైతులు అయిన్న ఫోరాండ్ చేశారు. ఇంతకంటే సిగ్గుచేటు వేరే లేదు.

శ్రీ తి. భద్రయ్య :- అధ్యక్ష, 174 రసతి గ్రహణాల్లో ...

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఎవి. రాఘవరెడ్డి (నకెల్ లో) :- స్పీకర్ గారూ, ఏదైని మీద మేము ఇంతకు ముందు అధ్యక్షర్మమెంట్ మోహన ఇచ్చాం. 304 ఇచ్చాం. 304 క్రింద చెర్చుకు అవకాశం కల్పించండి.

Mr. Speaker :- Yes, I will admit and post it for discussion.

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, ఇది చాలా ఇంపెర్సింట్ ఇప్పుడ్.

ఎస్సర్ స్పీకర్ :- స్పీకర్ హియర్ మి. అంటర్ 304, ని విల్ అడ్జీట్.

9.10 | శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి :- ఈ రోజు స్టేట్ మెంట్ ఇప్పుంచండి.

Mr. Speaker :- I will take it up under rule 304. You cannot dictate the Chair.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- ఆసంభీ స్టోర్ ఆయి 10 రోజులయింది. ఇది ఇంప్రైంట్ కమ్యూ.

Mr. Speaker :- I will take it up under rule 304, Don't disturb the proceedings of the House.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- రైతులంతా బాధపడుతున్నారు సార్.

Mr. Speaker :- I am not permitting you. I said I will allow the matter under rule 304. Don't disturb the proceedings of the House.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- సార్ ఏర్పాత్రి, ప్రత్తి దైతులు డబ్బు లేక తమ పిల్లల్ని నూళ్ల్ని వంపలేకపోతున్నారు. తిండిలేని పరిష్కారిలో ఉన్నారు. వాలా క్లోలు చెపుతున్నారు. దయచేసి దాని మీర వెంటనే డినెకప్పను అనుమతించాలి.

Mr. Speaker :- Don't prolong the issue.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- కెంద్రంలో వారి ప్రభుత్వం ఉన్నది. ఏమి చేస్తున్నారు? కాటన్ కార్పొరేషన్ అవ్ ఇండియా హార్తో మాట్లాడినపుడు ఏమి చెప్పారు? ఇప్పుడు ఏమి చెప్పారు..

Mr. Speaker :- If you all agree, I will post it for tomorrow under rule 304. Beyond that I cannot help.

శ్రీ తి. భద్రయ్య :- ఆధ్యక్ష, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ 'ఎ' ప్రక్కకు 'అవును' అన్నారు. కర్మింగగర్ జల్లాల్ ..

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr. Speaker :- I don't take it up. You cannot dictate the Chair. It will be posted for tomorrow under rule 304.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- సార్, ఈ రోజు చర్చించాలి.

Mr. Speaker :- I categorically told that if you all agree I will post it for discussion tomorrow under rule 304.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- నో ... సార్, ఈ రోజు చర్చిజరగవలసిందే.

Mr. Speaker :- You cannot dictate the Chair. It will be posted for tomorrow under rule 304.

శ్రీ సిపాచ - విఠలరద్ది :- మీరు 304కి అవకాశం కల్పించారు. అయినా కూడా వాళ్లు (కాంగ్రెస్) ఈ విధంగా కృష్ణన్ అవర్ కాకుండా చేయడం ఏమిటంటే? ఈ కృష్ణన్ అవర్ ఏమవుతుంది? కృష్ణన్ అవర్ నడవవలసిందే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- 304 క్రింద రెపు డినెకప్పను అలో చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది :- సి.ఎం. గారిని విలించి, స్టేట్మెంట్ ఇప్పించండి.

Mr. Speaker :- O.k., you stall the proceedings. I will not take it up.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ నభ్యుల నుండి అంతరాయం రాగా, శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ చప్పుట్లు కొట్టడం జరిగింది. దానితో కొంతమంది తెలుగుదేశం పార్టీ నభ్యులు కూడా చప్పుట్లు కొట్టడం జరిగింది)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాబారతి :- సార్, హాసి ఆఫ్సర్లో లేదండి.

Mr. Speaker :- I categorically told that I will try to post it in tomorrow's agenda.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్. ఇది ఇంపార్టైంట్, ఈ రోజే చర్చ జరగాలి.

Mr. Speaker :- I don't take up.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- ఇంత కంటే ఇంపార్టైంట్ ఏది లేదు సార్.

Mr. Speaker :- I will try to post it in tomorrow's agenda.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- రైతుల విషయం గురించి డిన్‌కన్ చేయవలసిందే సార్.

శ్రీ ఎం. కేండంరెడ్డి (ముఖ్యమంత్రి) :- సార్ చిన్న నజిషన్.

(శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి గారి సీటు దగ్గర నుంచి మాట్లాడడం ప్రారంభించారు)

ఎస్ట్రీక్ స్కూల్ :- ఫ్రెండ్ గె టు యువర్ సీట్.

(శ్రీ ఎం. కేండంరెడ్డి సీటు వద్దకు వెళ్లారు)

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్. భో అవుట్ స్టేట్‌మెంట్ ఇప్పిస్తున్నారు కదా, దీని మీద కూడా ఇప్పించండి.

శ్రీ ఎం. కేండంరెడ్డి :- సార్. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈరులోనే ఉన్నారు కదా. అయినతే స్టేట్‌మెంట్ ఇప్పించండి.

Mr. Speaker :- This is not good at all. Every day you are wasting the time of the House.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్ ఇవ్వాలి కావాలి. గవర్నర్‌మెంట్‌నుండి స్టేట్‌మెంట్ ఇప్పించండి. మేము మొండిగా లేముసార్. ఇది ఇంపార్టైంట్ ఇష్టా.

Mr. Speaker :- You are not permitted. Don't waste the time of the House.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- రైతులు ఆత్మపూర్వ చేసుకొంటున్నారు.

Mr. Speaker :- I cannot take it up. I will stick to my procedure.

శ్రీ చి. కృష్ణారెడ్డి :- భో అవుట్ మీద స్టేట్‌మెంట్ గురించి ఇప్పిస్తున్నారు. దీని గురించి ఇప్పించలేరా? ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వానికి ఏమిటి సార్? రైతుల గురించి ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వలేరా?

Mr. Speaker :- This is not good at all. Every day twenty or thirty minutes time is being consumed in the question hour. Then I have to lift the question hour.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ :- గుంటూరులో రైతులు చచ్చిపోతున్నారు.

Mr. Speaker :- There are several issues, please take your seats.

శ్రీ చి. రామయ్య :- ఒక చిన్న సజేషన్ సార్.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్ ఇది ఇంపొర్టేంట్ ఇమ్యూ సార్.

Mr. Speaker :- (Addressing congress benches) Why don't you give notice under 304 when you consider it so important? The House begun on 10th. Ten days have elapsed. You have not given notice under rule 304 and now you wanted to speak on that issue.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, నాలుగు రోజుల క్రిందట సి.ఎపి.ప(ఎం) వాట్లు ఇచ్చారు. వాట్లు ఇచ్చారు కాబట్టి మేము ఇవ్వాలేదు. రైతులు ఆత్మధార్య చేసుకొంటున్నారు సార్...

శ్రీ చి. రామయ్య :- మిర్రి, ప్రత్తి రైతులకు గిట్టుబాటు దఱలు బాగా పడిపోయాయి. రైతాంగం ఇబ్బంది పదుతున్నది. రిందు రోజుల క్రిందచే తమరిక ఆత్మధార్యమెంట్ మోపట్ ఇచ్చాం. దానిని డినెలొ చేసారు. 304 క్రింద ఇస్ట్రీ. అలో చేస్తామన్నారు. కాబట్టి దాని మీద వివరంగా చర్చించవచ్చు. ఇవ్వాడు ఈ విధంగా క్యాష్‌న్ అవర్ నడవసీయకుండా వాట్లు (కాంగ్రెస్) చేయడం ఖాచ్చం కాదు. క్యాష్‌న్ అవర్ లేకుండా చేసే పరిస్థితి వస్తున్నది. 304 క్రింద చర్చ వచ్చినపుడు ప్రభుత్వాన్ని నిలదియవచ్చు. కాబట్టి ప్రస్తుతం ఈ సభా కార్యక్రమం స్కుమంగా నిర్వహించేందుకు తమకు ఈన్న విశేషాధికారములను వినియోగించి. సమను నిర్వచించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఏస్టర్ స్టీకర్ :- లెట్ ఆల్ ది మెంబర్ సే.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- సార్, ఇది ఇంపొర్టేంట్ ఇమ్యూ.

Mr. Speaker :- What is this tradition ? Let the Member suggest. Every day there will be one important issue for you whereas other are unnecessarily coming here.

శ్రీ సిహెచ. విలీరెడ్డి :- 304 క్రింద నోటీసు ఇచ్చాం. మీరు ఆడ్వైట్ చేశారు. కాంగ్రెస్ వాట్లు ఆత్మధార్యమెంట్ మోపట్ ఇచ్చారు. మీరు డినెలొ చేశారు. కాబట్టి ఇప్పుడు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చే ఆవసరం లేదు. 304 క్రింద వాట్లు అడగవచ్చు. చర్చ జరుగుతుంది. తరువాత స్టేట్ మెంట్ ఇస్తారు. కాని నిబంధనావరి ప్రకారం క్యాష్‌న్ అవర్ జరసవలసిందే. కాబట్టి దయచేసి మీరు చర్చలు తీసుకోండి. ఈ యొక్క కార్యక్రమం నిర్వహించవలసిందే. హానీను ఆర్డర్లో పెట్టండని మీతో మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :- I don't allow.

శ్రీ చి. జనార్థనరెడ్డి :- ఎలో చేయాలి.

9.20 | Mr. Speaker :- I dont allow. Please co-operate with the Chair.
ఉ||

శ్రీ ఎం. కెడంచెట్టి :- మా రిక్వెషన్ సార్.

Mr. Speaker :- I will take up Question Hour now.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- సార్, ఈ సభాసమయం వ్యధా కాకూడదండి. 20 నిముఛాలైండి. మేము అందోళన చెందుతున్నాం. వారు (కాంగ్రెస్ పక్షం) కూడా అందోళన చెందుతున్నారనే అభిప్రాయంతో వున్నాం. లిజనెన్ నడవాలి, వారు పాలిటికల్ డెసిప్షన్ తీసుకుండే నేను చెప్పులేను. రెయిజ్ చేసిన యిమ్మా ఇంపార్టెంటుడే. ప్రత్తి, మిర్చి ధరలు పడిపోతున్నాయని దైతులు తండోళన చెందుతున్నారు. 304, క్రింద మేము కూడా నోటీసు యిచ్చాం. అధ్యర్థమేంటు మోషను పారిచ్చారు. మేము మీ ఆదేశాలు పాటించాలి. ప్రభుత్వము. శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగారు మాట్లాడకుండా వున్నారు. హాసు లిజనెన్ నడవదం కోసం దయచేసి వారు స్పుండించాలి. వే ఆఫ్ట్ చూడాలి. కాకపోతే, మిత్రులు, ప్రధాన ప్రతిపక్షం వారైనా వే అవుట్ చూడాలి. పదే పదే విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాము. మాకు ప్రాతెక్కన లేదు. క్వాష్టన్ ఆవర్ పొగొట్టుకుంటున్నాం. ఆంధ్ర దేశ ప్రజలు చూస్తున్నారు. ఇమ్మాని పాలిటికలైజ్ చేయకుండా లెత్ దేవీ రియాక్ట్. Government is keeping quiet. Let them re-act. We are equally concerned along with the Congress Members. We have also given notice. గవర్నర్మేంటుకి ఇప్పులు కేస్తున్నాం స్పుండించమని, ఏమైనా చెప్పమని కోరుతున్నాం. అదే విధంగా కాంగ్రెస్ మొబిల్యూను కూడా రిక్వెషన్ చేస్తున్నాం.

Mr. Speaker :- Tomorrow you can discuss under 304.

Sri P. Nageswara Rao :- I have no objection. If the Government wants to hear, Let them hear. It is left to you. ఎవరైనా స్టేట్‌మెంట్ యిస్టే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇతర ఇంశాలు కూడా చర్యించుకుండాం.

శ్రీ పి. జవాద్ నచెట్టి :- మాకు మైక్ యివ్వండి సార్.

శ్రీ డి.ఎస్. రెచ్చెనాయక్ (చేర్చకర్లీ) :- అధ్యక్షా.. అధ్యక్షా..

Mr. Speaker :- You don't know the procedure. You don't follow the procedure.

శ్రీ పి. జవాద్ నచెట్టి :- టైతులు వాట్లు పండించిన ప్రత్తి, మిర్చి పంచలకు స్కైన గిట్టుబాటు దర లేక ఎన్నో యిభ్యంచులకు గురవుతున్నారు. వాట్ల విషయంలో...

శ్రీ పి. రామయ్య :- ఇది ఒక్క అయితే మాకు కూడా ఆవకాశం యివ్వాలండి.

శ్రీ సిపెచ్. చింకోట్టి :- మాకు కూడా ఆవకాశం యివ్వాలండి.

Mr. Speaker :- I am not giving to anyone. I stick to the procedure. I am not permitting. నేను ఎవరిపీ చ్చక్కతు పరిష్కార చేయలేదు. I am not allowing any discussion. If you want to suggest how to run the House, you suggest.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- సభక్కు గురించి మాట్లాదుతున్నప్పుడు వద్దంచే ఎట్లు సార్?

విద్యుత్ విషయం రెయిజ్ చేసినపుడు కౌర్సిగా దాన్ని గురించి చెప్పాలి కదా?

Mr. Speaker :- Being the Leader, you have to hold the highest responsibility. You suggest how to run the business. Don't go beyond the subject.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేక ఆత్మహత్యలకు గురవ్వతున్నాయి.
3 సార్లు ఎరువుల ధరలు పెంచడం జరిగింది.

Mr. Speaker :- I am not allowing.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- ఒక స్టేట్‌మెంట్ యచ్చించండి.

Mr. Speaker :- Don't mis-use mike.

శ్రీ ఇ. తృతావరెడ్డి :- (డైజర్ చెంచిల స్టేట్‌మెంట్) అప్పయ్ అప్పయ్ నో రెట్టయ్..

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Sir, we are second to none in addressing ourselves to the problems of the people. Any responsible political entity cannot ignore the problems of the people. Any Government is accountable to this House. But, there is certain procedure. We can discuss anything in the House. Government is not coming in the way of any discussion relating to the people's problems here. Today, Adjournment Motion was given to you. You were kind enough to read it out. We listened to it. We are also human-beings. Being the representatives of the people, we understand those problems. It is not that we want to be little anyproblem. The question is how we run the House. There is procedure, according to which we have to go.

శ్రీ ఇ. తృతావరెడ్డి :- మాకు కూడా హైకోర్టు రన్ కావాలనే వుంది. ఒక స్టేట్‌మెంట్‌స్టు బాగుంటుంది. Agriculture Minister has reacted more than that.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- If filibustering is the only solution to all the problems, I think, it is not correct. You were kind enough to admit the Motion under 304. Government is bound to reply.

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాజీగంతీ) :- ఆధ్యక్ష, మినిస్టర్ గారు చెప్పేది వినే పరిస్థితిలో లేము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- My suggestion through you ....

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- రైతులు ఆకలి చావులు చస్తూ వుంచే రెయిజ్ చేయకడనిచం పద్ధతి కాదు సార్.

Mr. Speaker :- You don't know the rules. You don't know the procedure.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- రైతులు ఆదుగుతున్నారు. వాళ్ల అందోళనలో వున్నారు. వాళ్లని రిప్రేసింట్ చేస్తున్నాం మనమే. అందువల్ల ఆదుగుతున్నాం.

ఎప్పర్ స్పీకర్ :- వన్నైదే మాట్లాడుతున్నారు. You have rightly invoked your right.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- ఇంప్రెసింట్ యిహ్వానను వాయిదా వేస్తే ఎట్లా సార్ ?

Mr. Speaker :- It is my right. You cannot question me. Take your seat.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- My suggestion through you to this August House particularly to various Group Leaders.

(త్రైజరీ బెంచీలనుదేశించి)

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- ఎప్పుడూ ఆవే మెంటల్ మాటలు.

(శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి, శ్రీ ఎం. కేదండరెడ్డి, శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి నిలబడి మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించారు)

శ్రీ ఎం. కేదండరెడ్డి :- (త్రైజరీ బెంచీల తైపు చూపిస్తూ) బాధ్యత లేకుండా మాట్లాడతారు. ముందు ముందు ఈ మినిస్టరు గారు కాంగ్రెస్ పార్టీని గ్రూపుగా, గ్రూపు లీడరుగా మాట్లాడటం మంచిది కాదు.

శ్రీ పి. అశోకగంచి రాజు :- నేను కాంగ్రెస్ వారిని ఏమీ అనలేదు.

9.30 తా. **శ్రీ ఎం. కేదండరెడ్డి :-** అధ్యక్ష, సభ్యులు ఏదయినా సమయ తెచ్చినప్పుడు దానిపై ప్రథమత్వం ఏదయినా స్పృందన చూపాలి కదా?

శ్రీ కె. లక్ష్మినారాయణ :- ఇంగ్లీషు మాట్లాడడం పెద్ద గాప్ప అనుకొని మాట్లాడుతున్నారు గానీ నభ్యత, నంస్కారం తెలిసి మాట్లాడాలి. ఇది చాలా తప్పు.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- ఆది పెద్ద గాప్ప అనుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. కేదండరెడ్డి :- మహారాజుల పరిపాలన పోయింది. ప్రజల పరిపాలన వచ్చింది, అర్థం చేసుకోండి, అధ్యక్ష, ఒక మాట మనవి చేస్తాను.

Mr. Speaker :- Please let him complete.

శ్రీ ఎం. కేదండరెడ్డి :- పరిష్కారం చెప్పకుండా బాధ్యత లేకుండా మాట్లాడితే ఎట్లా సార్?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Speaker Sir, through you, I appeal to all the Group Leaders in this August House. Let us not convert this House..

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- అధ్యక్ష, పారిక్షప్త కూడా గ్రూప్ లీడర్. అసోసిఇటీ గజపతిరాజు గారిని మర్యాద నేర్చుకొమని చెప్పండి. వారికి ముందు మర్యాద నేర్చించండి లేకపోతే బ్రిసింగ్సు పంచించండి. వాళ్ళదాంట్లో గ్రూప్ లీడర్లు దాలామంది వున్నారు.

శ్రీ క.ఆర్. పురేషణ్డి :- ఇది పార్టీ క్యాంపయిన్ కాదు, అసెంబ్లీ సార్.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- What I have requested is ...

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- మేము అడిగిన దాని గురించి చెప్పమనండి.

Mr. Speaker :- Let him complete. There after you can ask. Please take your seat.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Sir, let us not convert this August House is into an enquiry office. If they have anything they can raise it. Whatever problems that were brought through you we have been solving. You fix the time.

Mr. Speaker :- I have fixed the time for tomorrow. under 304.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- ఆయన చెప్పిన దాని మీద క్లరిఫిటేషన్ ఇవ్వండి.

ఎస్టర్ సీకర్ : - ఏమి మాట్లాడారు? ఏదయినా అన్నపార్టీ మెంబర్ ఉందా? చెప్పండి?

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- అధ్యక్ష, ఏదయినా సీరియస్ ఇమ్మా ఉన్నప్పుడు లెజస్ట్యూచర్ మంత్రిగారు ఆ సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కారం చేయాలనే దాని గురించి థలోచించకుండా ఇక్కడ వున్న వాళ్ళను రెచ్చగా గురుతున్నారు. మేము పెద్ద మెజార్టీలో గిలిచామని అనుకోంటున్నారు. అది ఎట్లా వచ్చిందో...

ఎస్టర్ సీకర్ : - ముందు మీరంతా కూర్చోండి.

శ్రీ క. లక్ష్మిపారాయణ : - ఎందుకు కూర్చువాలి?

Mr. Speaker :- Your Leader is capable to defend your case.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గారవసభ్యులు నిలబడే పుండరాలని కేకలు వేయసాగారు)

వాళ్ళ నిలబడమంటున్నారు కదా, ఇప్పుడు కూర్చోండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Government is accountable to this August House.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- తప్పుడు వాగ్దానాలు చేసి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. ఆ పార్టీ

తరపన ఆశోక్ గజపతిరాజు గారు గ్రూప్ లీడర్ అనడం మంచిరి కాదు. మేము ఎంపి మందిమి వ్యాసు. ఆయన మాట, మర్యాద నేర్చుకోవాలి. గౌరవం ఇవ్వడం నేర్చుకోవాలి. మేమయినా జాతమందిమి ఎలక్ష్మీ అయ్యాము. ఇప్పుడు ఎలక్ష్మీ ఆయన వారు సారాహ్యకెట్లు పంచి, ఉబ్బలు చేంచి, ద్వార్లిట్ పేపర్లు బయటపెట్టి గెలవగిగారు. మంత్రిగారిని మర్యాద నేర్చుకోడానికి ఔనింగ్సు పంచవలనీందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ఆశోకగజపతి రాజు :- ఆధ్యాత్మిక, నేను ఎవరినీ కించపరిచే విధంగా మాట్లాడలేదు. మాకు గాపు మెజారిటీ ఉండని ఏసాదు కూడ సభలో చెప్పిలేదు, చెప్పను. ఇంకోక విషయం కూడా ఇస్తున్నాడు. మేము ఎవరినీ అమర్యాద చేయలేదు. వారు గ్రూప్ కారా? దానిపైన ప్రార్థించుటకే ప్రార్థిసేను తీసుకోమనడి. ఆ పుస్తకం కావాలంచే తమరి ద్వారా గౌరవ సమూలకు చంపుతాను. పార్లమెంటరీ ప్రార్థిసేను ఏమిటి, మనం ఏమి చేస్తున్నాము, ప్రజలు ఏ అవగాహనలో వున్నారనేది దయచేసి గమనించమని తమరి ద్వారా గ్రూప్ లీడరు మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. కోదండరాధీ :- సర్, ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ...

Mr. Speaker :- What is the time now? you see. Question Hour cannot be converted in to Galata. I am not allowing to discuss on that issue. I have already dis-allowed the Adjournment Motion. Let us go to Question Hour.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ :- సమస్య పరిష్కారం కానిదే క్వస్టన్ అవరు ఎలా వెళతారు?

శ్రీ ఎం. కోదండరాధీ :- మా ప్రయత్నం అంతా సమస్య పరిష్కారానికి సార్.

Mr. Speaker :- What is your advice for solution ? You cannot stall the House for a long time. Already 40 minutes are over. This is not your own business.

శ్రీ ఎం. కోదండరాధీ :- ఆధ్యాత్మిక, దీనిపై వాయిదా తీర్మానం ఇస్తే తమరు తిరస్కరించారు. మీకు ఆధికారం ఉంది. ఇది చాలా తీవ్రమయిన సమస్య. చాలా ప్రధానమయినది, రైతులు చాలా ఇబ్బంది పదుతున్నారు. రైతులపై ఈ ప్రభుత్వ పాలనీ ఏమిటి, రైతులను ఏ విధంగా ఆదుకుంచారో చెప్పాలి. 304 క్రింద నేటిను ఇచ్చారు, అందులో మీరు కూడా మాట్లాడండి అని మీరు అంటున్నారు. 304 నిబంధన క్రింద ఇచ్చినా కూడా కొన్ని సందర్భాలలో ఈ ప్రభుత్వం నుండి సరైన సమాధానం వచ్చిన పరిస్థితిలేదు. కాబట్టి ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు ఎప్పుడు పోనిలోక వచ్చే ఆప్యుడు వారి ద్వారా ప్రకటన చేయించండి. దాని వలన సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఆ ప్రక్కన ఉన్న ఆశోక్ గజపతి రాజు గారికి చెప్పండి, ఏమి చేస్తారు? రేపటికి ఒచ్చులు ఈరోజే ముఖ్యమంత్రి గారిలో సమాధానం చెప్పిస్తారా? రాష్ట్రంలో పాగాకు, ప్రతి, మిర్చి పండించే రైతులకు ఏవిధమయిన హోమి ఇస్తారు? చెప్పండి.

శ్రీ పి. అశోకగడపతి రాజు :- మనందే తమి చ్యారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేసాను. This Government is second to none in addressing ourselves to the people's problems. మళ్ళీ అదే మాట అంటే లాభం ఏమిటి? తమికి నీళ్ళమం తీసుకేంద్రి.

Mr. Speaker :- Tomorrow 304 is given. You can discuss in it.

శ్రీ పి. జనార్థనపట్టి :- ఇది ఇంపార్టైంట్ ఇమ్మాగార్.

Mr. Speaker :- I cannot allow. That is left to the Government.

శ్రీ పి. జనార్థనపట్టి :- కనీసం సైట్‌మెంట్ ఇష్ట్‌ించండి.

9.40 | Mr. Speaker :- Yes, What is your protest? If you protest to-day, what right you will get tomorrow on 304? ప్రాప్తిష్ఠించేసి వెళతారా? At least to save the time...

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థనపట్టి :- ఈ రాష్ట్రంలో దైతులు ఏంతో సమ్మకంతో తెలుగుదేశం పోర్ట్‌కి బిటు వేయడం జరిగింది. ఓట్లు వచ్చిన తరువాత పారి సమ్మకాన్ని కమ్ము చేయడం జరిగింది. చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఒక్క సంవత్సరంలో 3 సార్లు విపులు ధరలు, 2 సార్లు కరింట్ ఫార్మల్లు పెంచడం జరిగింది. ఇలా విపులు ధరలు పెంచినా. కరింటు ఫార్మల్లు పెంచినా, నీటి తీరువా పెంచినా ఇవన్నీ భరించి దైతులు మొక్కె పంట, ప్రత్తి పంట వేసుకుంటే, దానికి గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈనాటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఇంతకు మండు కాంగ్రెసు పోర్ట్ కెండ్రంలో ఆధికారంలో ఉన్నప్పుడు కెండ్రాన్ని దుమ్మెత్తి పోశారు. కాటన్ కార్బోరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాతో మాట్లాడండి, మిర్రీ బోర్డుతో మాట్లాడండి అని చెప్పడం జరిగింది. మని ఇప్పుడేషైండి?

Sri K. Vidyadhara Rao :- He does not know the actual position. There is no Mirchi Board at all.

(Interruptions)

Mr. Speaker :- This is not correct.

శ్రీ పి. జనార్థనపట్టి :- సన్ని చెప్పినియ్యాంది. సుమృతి కాయ లోంగ అంటే భుజాలు తదుముకున్నట్లుగా వుంది.

(అంతరాయం)

(శ్రీ కె. వియాధరరావు వైపు చూస్తూ) వెళ్ళే మాట్లాడి నువ్వుప్పుడే వెళ్లిపో.. మేము ఎడ్డర్లీమెంట్ మొడన్ ఇచ్చాము.

(తిథిగి అంతరాయం)

Mr. Speaker :- Under Rule 304 everybody will get an opportunity to speak.

శ్రీ పి. జనార్థనచెద్ది : - ప్రత్తి వుంది. దానికి కాటన్ కార్యరేపన్ నుంచి పట్టేళ్ళ చేయమని చెప్పాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌తో మాట్లాడి మార్కెట్ ద్వారా కొనమని చెబుతుంచే మంత్రి గారికి ఎందుకు కోపం వస్తోందో తెలియదు. ఇంతోసేపు మాట్లాడకుండా కూర్చున్నారు. ఇప్పుడు మాత్రం ఎందుకు ఆవేశం వస్తోందో తెలియదు.

Mr. Speaker :- I can well understand you.

శ్రీ పి. జనార్థనచెద్ది : - సర, మిర్రి వుంది. మార్కెట్ ద్వారా కొనమని చెప్పాము. ముఖ్యమంత్రి గారు బై ఎలక్షన్లో అక్కడకు వెళ్లినపుడు రైతులందరూ రాస్తారోకో కార్యక్రమం..

Mr. Speaker :- If you go on comment something I can't hear any thing, your protest should confine only against the disallowing the Adjournment Motion. You cannot go into the subject. I know it very well.

శ్రీ పి. జనార్థనచెద్ది : - సర, ప్రత్తి రైతులు. మిర్రి రైతులు పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధర లేదన్న విషయంపై మేము ఎడ్డర్సుమెంట్ మోహన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు దర్శి బై ఎలక్షన్లు వెళ్లినపుడు అక్కడి రైతులు వారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకురావచు కూడా జరిగింది.

(అంతరాయం)

కాబట్టి ఈ రోజు రాష్ట్రంలో రైతులు ఎంతో ఇబ్బందులకు గుర్తి, ఆకలి చాచులకు గురవుతున్నారు. వారి కుటుంబాల వారు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రైతుల విషయంలో ఎన్నిసార్లు ఎడ్డర్సుమెంట్ మోహన్ ఇచ్చినా, గవర్నమెంటుకు చీమ కుట్టినట్లు లేదు. ఇది రైతు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం. ఈ మాటలు చెప్పడం తప్ప పని చేయడం లేదు. గిట్టుబాటు ధర లేక మిర్రి, ప్రత్తి రైతులు ఇబ్బందులకు గురవుతుంచే ప్రభుత్వం ఈ విషయంపై స్పందించకపోయనందు వల్ల మేము ప్రాణికి చేస్తూ వాకెట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు వాకెట్ చేశారు)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :- Speaker Sir, once we have lost the time, we are not going to get it back. You have to find some method to save time of this August House, so that the Government can address itself to the problems of the people of this state. This is my humble suggestion.

Mr. Speaker :- As has been suggested by Sri N. Raghava Reddy, let us not create a 'galata'. Let us go to the subject.

ప్రశ్నలు - వాగ్దాప సమాధానములు

కరీంనగర వసతిగృహాలలో నిఘల అపహరణ

61 -

“2186 - శ్రీమతి ఎర్కెని సీతాదేవి (ముదినేపల్లి), పర్వతీ ఎన్. మచుసూధనాబారి (క్యాపెట్), ఈ. ఏరశివారెడ్డి (కమలాపురం), లీ.భద్రయ్య, ఆర్. చంద్రేషురెడ్డి (పసర్క్రి), శ్రీమతి కె. ప్రతిభాబారథి (ఎచ్చెర్ల) :- సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసే ఈ క్రింది విషయములు తెలిపిద్దా :

(ఆ) కరీంనగర జల్లాలో ఈన్న 197వసతి గృహాలలోని 20.000 మంది బోర్డర్లకు ‘ఉటా’, ‘లైట్బాయ్’ బ్రాండ సబ్బులకు బదులు ‘తేటా’, ‘లైట్ బాయ్’ బ్రాండ సబ్బులను ‘ఉటా’ బ్రాండ కొబ్బరి నూనెకు బదులు ‘నూర్చు’ బ్రాండ కొబ్బరి నూనెను సరఫరా చేస్తూ అధికారులు లక్షలాది రూపాయలను స్వాహ చేస్తున్నారనే ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వానికి అందినవా;

(అ) అయినచో, అందుకు బాధ్యతలైన ఆధికారులపై తీసుకొన్న చర్యలేవి?

పాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. శ్రీపతి) :- (అ) మరియు

(ఆ) ఫిర్యాదులు వచ్చిన మాట వాస్తవం.

కరీంనగర జల్లాలోని 174 ఎన్.ఎ., ఎన్.టి., బి.సి. హాస్టల్లుకు సంబంధించి 1995లో తక్కువ నాఙ్చిత గల సబ్బులు, నూనెల సరఫరా చేశారని జిగెల్యాల ఎం.ఎల.వి కలెక్టర్ దృష్టికు తీసుకువచ్చాయి. ఎం.ఎల.వి.గారు ఇచ్చిన ఫిర్యాదుపైన కలెక్టర్ దర్జాక్కి చేసిన తరువాత ఈ కొనుగోళలో ఎలాంటి అవకఱకలూ జరగలేదు, లక్షలాది రూపాయలు స్వాహ చేయలేదు, నియమ నిబంధనలకు కట్టుబడి చేశారని చెప్పి, అప్పటి వరకూ జరిగిన కొనుగోళను ఆపివేసి ఆక్కేశారు 1, 1995 మంచి విద్యార్థులకు, వారికి కావలసిన సబ్బులు. నూనె వారే కొనుక్కునే విధంగా గచ్చర్చుమంటు రేట్ల ప్రకారం ప్రతి నెలా నగదు ఇవ్వడం జరుగుతోందని మున్ని చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. భద్రయ్య :- అధ్యక్ష, గౌరవ మంత్రిగారు మాక్షిచ్ఛిన సమాధానంలో ఏకు అవునండి అన్నారు. అంటే కరీంనగర జల్లాలో 174 ప్రభుత్వం హాస్టల్లో బోర్డర్లు ఇచ్చిన సబ్బులు, నూనెలలో అవినితి జరిగిందా అంటే ‘అవునండి’ అన్నారు. ఆయతే ఇంచులో చాలా చిత్రంగా వుంది ‘ఉటా’ సబ్బులకు బదులు ‘తేటా’ సబ్బులను, ‘లైట్బాయ్’ సబ్బులకు బదులు ‘లైట్బాయ్’ సబ్బులను ఈ విధంగా కన్స్యూట్ చేసే పేర్లతో కంపెనీల నుంచి చేక ధరలకు తీసుకొచ్చి, పేద విద్యార్థులకు వంచే సబ్బులలో కూడా లక్షలాది రూపాయలు గోల్మాల్ జరిగిందన్న విషయం జిగెల్యాల శాసనసభ్యులు చెప్పటం జరిగింది. కంపెనీల్ చేసిన తరువాత కలెక్టర్ గారు అక్కడ ఈన్న ఎ.ఎన్.డబ్బు.బ.ను వివరాలు ఆడిగితే ఎవరైతే లాలూచీ పడ్డారో వారు ఆటువంటిది ఏమీ చేయలేదని సమాధానం చెప్పారు. అంతటితే ఈ సభక్కు క్షేత్ర అయిపోవడం జరిగింది.

మంత్రిగారు చెప్పినట్లు 1-10-1995 నుంచి ఆ విద్యార్థులకు డబ్బులు ఇవ్వడం జరుగుతోంచి. ఇందులో అవినీతి కార్బోక్రమాలు జరగనపుడు డబ్బులు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమెచ్చింది? ఎవరైనా ఒక ఐ.ఎ.ఎపి. ఆఫీసర్సు ఎంక్షెరీకి వేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- ‘ఉచ్చా’ సబ్బులకు బదులు ‘తేటా’ సబ్బులు, ‘లైఫ్బాయి’ సబ్బులకు బదులు ‘లైట్బాయి’ సబ్బులు నరఫరా చేశారని, ఇందులో అవినీతి జరిగిందని అనదం సరియైనది కాదు. అది వాస్తవం కాదు. సాంఘిక సంకేమ హాస్పిటలో నివసిస్తున్న విద్యార్థులకు సరఫరా చేసేందుకు సబ్బులు, నూనెలు వగ్గిరా కొనుగోలు చేయడానికి డిస్ట్రిక్ట్ పర్సెక్ష కమిటీ ఉంది. అందులో కలెక్టరు గారు, జాయింట్ కలెక్టరు గారు, జనరల్ మేనేజర్, ఇండస్ట్రీస్, డి.డి. సాఫ్ట్‌వెల్ఫేర్, డిస్ట్రిక్ట్ బి.పి. వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్, లైబర్ల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ సభ్యులుగా ఉంటారు. దారి సూచనలు మేరకు స్కూలికంగా ఉండే ఇండస్ట్రీస్ నుంచి కొనదం జరిగింది. కొత్తవల్లి అనే గ్రామాలోని ఒక ఇండస్ట్రీ ఎ.పి.ఎస్.ఎస్.పా.డి.సి. క్రింద రిజిస్టర్ చేసుకున్నది. ఆక్రమ నుండి ‘తేటా’, ‘లైట్బాయి’ సబ్బులను కొన్న మాట వాస్తవం. దాని మీద ఫిర్యాదు వచ్చిన తరువాత వాణ్ణిత గుంటించి చెక్కి చేశారు. అది విద్యార్థులకు తగిన విధంగా లేదని తెలిసి, వారికిచ్చిన ఆక్రమ్ క్యాప్ట్రిల్ చేసి ఆక్రేబ్ 1,1995 నుంచి తిరిగి విద్యార్థులకు క్యాప్ రూపంలో చెల్లించడం జమగడతోంచి. ఇందులో ఆవకతవకలు జరగలేదు. రు. 3.40 లక్షల మేరకు కొనుగోళ్లు జరిగాయి కానీ స్పూష్ట జరగలేదు. తప్ప వాత వారికి బిల్లు పే చేయడం కూడా జరిగింది.

9.50 | **శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరావు :-** హాస్పిట్లో సంబంధించి ఆట్రైజర్ కమిటీలు ఉన్నాయి. **శాసనాంగా** ఆకస్మాత్ డిఫంక్షన్లో ఉన్నాయి. వాటిని యాక్రివేట్ చేస్తే ఇటువంటివి ఆరికట్టువచ్చును. నైరింగ్ మనకే కొంత కనబదుతోంది. ఒకబ్రాంచెకు బదులు, మరొకటని మంత్రిగారు ఒచ్చుకున్నాడు. Further action is dropped after the explanation is given by the concerned officials. ఎం.ఎల.ఎ వి తెదీన కంస్టయింట్ ఇవ్వారు? కనీసం బోర్డర్స్ ని ఎప్పుడుయినా ఎంక్స్యూర్ చేశారా? చేసినట్లయితే ఆ రిపోర్ట్ ఉందా? ఈ హాస్పిట్ అట్రైజర్ కమిటీలను ఎఫ్ఫెక్టీవ్గా పని చేయించినట్లయితే, అటువంటివి ఆరికట్టువచ్చును. సాంఘిక సంకేమ కసతిగ్రహిలను ధర్మాన్విత నడుపుతున్నారు. పిల్లలను నిర్దిశ్కాంచేస్తున్నారు. పీటన్సున్టిని ప్రైంట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- సాంఘిక సంకేమ హాస్పిట్లును మెరుగుపరచడానికి సలహా సంఘాలు పెర్మాటు చేయాలని చెప్పారు. కమిటీలు డిఫంక్షన్గా ఉన్నాయని అన్నారు. వాటన్నింటిని తిరిగి సలహా సంఘాల ద్వారా మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయిను గారు పదవి బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత సాంఘిక సంకేమ హాస్పిట్ పనితీరును గణానీయంగా అనేక విధాలుగా మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకున్నారు.

Mr. Speaker :- That is different matter.

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- ఈ మధ్య కాలంలో చేసిన కాన్వి ఇంప్రావ్మెంట్ చెబుతాను. మెన్ ఆర్టీలు పెంచడం జరిగింది. హాస్పిట్ రిపోర్ట్ రినోఫేషన్ చేశాము. ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేయించాము.

Mr. Speaker :- That is separate subject. You say about the purchasing of items.

శ్రీ మతి కె. ప్రతిభాభారతి :- గౌరవ మంత్రిగారు జవాబుచేఱుతూ ‘శట్టా’ సబ్బుకు బదులు ‘తెట్టా’ సబ్బు, ‘లైఫ్బాయిక్’ బదులు ‘లైట్బాయి’ సబ్బులు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమని చెప్పారు. అక్కడ వర్షేజింగ్ కమిటీలో వర్షేజ్ కమిటీ దిస్ట్రిక్ట్ చేసిన తరువాతే ఏటిని ఇవ్వడం జరిగిందిని అన్నారు. వర్షేజ్ కమిటీలు కలెక్టర్ రైర్వును, కలెక్టర్ ఆధ్యార్యంలో ఉన్న కమిటీ ద్వారా వర్షేజ్ చేసి ఈ కమిటీ పైన తిరిగి అదే కలెక్టర్ని ఎంక్యూయిర్కి ఎందుకు వేళారు? దెహ్యాటీ ట్రైక్స్కర్ నుండి ఎక్స్ట్రావ్స్ నేపన్ ఎందుకు కాల్ఫర్ చేయించారు. If he is Chairman for that Committee. ఆ ట్రైక్స్కర్ను గారు మళ్ళీ ఎక్స్ట్రావ్స్ నేపన్ కాల్ఫర్ చేశామనే రిపొర్ట్ తెచ్చించుకుని ఏమీ జరగదేని యాకున్ డ్రాప్ చేశారనేదాని మీద రకరకాలయిన ఆనమాటలు వస్తున్న మాట వాస్తవమా కాదా? కలెక్టర్ వర్షేజింగ్ కమిటీ టైర్వునుగా ఆన్ని జల్లాల్లోనూ ఉంటారు. కానీ వారికి అధిక బాధ్యతలు ఉండరం వల్ల అటువంటి సమావేశాలకు సాధారణంగా హజరు కారు, వేరే వారిని దెహ్యాటీ చేస్తారు. అప్పుడు ఇష్టం వచ్చినట్లు లోకలో ఉన్న అధికారులు వర్షేజ్ చేయడం జరుగుతుంది. రు. 3/-కి దొరికే సబ్బు బదులు రు. 3.50/- రి కొన్నారు. రు. 5/-ల దానికి బదులు 5.50/- రి కొన్నారు. నూనె రు. 7/- అయితే రు. 10/-ల సూర్యుడు నూనె కొన్నారు. ఈ విధంగా అధికంగా దబ్బులు చెప్పించి కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. మార్పు చేశామని అన్నారు. ఆ క్యాలిటీ బాగాలేని కారణంగా దానిని మార్పి విద్యార్థులకు దబ్బులు చెల్లిస్తున్నామని అన్నారు. ఈ విధంగా రాష్ట్రం మొత్తం మీద అందరి విద్యార్థులకు దబ్బులు చెల్లిస్తున్నామని అన్నారు. ఈ విధంగా రాష్ట్రం మొత్తం మీద అందరి విద్యార్థులకు ఇలా చెల్లిస్తారా? లేకపోతే వర్షేజింగ్ కమిటీకి ఇస్తారా? అక్కడయితే కలెక్టర్ ప్రత్యేకమయిన త్రథ తీసుకోవడం జరగదు. దబ్బు వృధా అయిన మాట వాస్తవమా కాదా?

శ్రీ కె. శ్రీపరి :- ‘శట్టా’, ‘లైఫ్బాయి’ సబ్బులకు ఆర్డర్వీ ప్లేన్ చేయలేదు. వాటికి ఆర్డర్వీ ప్లేన్ చేసి ‘శట్టా’, ‘లైట్బాయి’ సబ్బులు కొన్నారన్న మాట వాస్తవం కాదు. డిస్ట్రిక్ట్ వర్షేజింగ్ కమిటీ లోకల్ యూనిట్ నుండి ‘శట్టా’, ‘లైట్బాయి’ సబ్బులకు ఆర్డర్వీ ప్లేన్ చేయడం జరిగింది. ఆ మేరకు సరఫరా చేయడం జరిగింది. జిగ్లోల ఎం.ఎల్.ఎ ఈ సరఫరా చేసిన సబ్బులు నాణ్యత లేనివి, వాటిని పరిశీలించమని జల్లా కలెక్టర్నికి పిచ్చేస్త ఇచ్చారు. దాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని జల్లా కలెక్టర్ జనరల్ మేనేజర్, ఇంటాన్‌నికి పంపించి విచారణ జరిగించి వాటిని విద్యార్థులు సరిగ్గాలేదని, నాణ్యతలేదని కంప్లయింట చేశారని ఆ ఆర్డర్వీ క్యాస్పిల్ చేయడం జరిగింది. జాలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు 95 ఈ మూడు నెలలు ఈ సరఫరా జరిగింది. తరువాత ఆర్డర్వీ క్యాస్పిల్ చేయడం జరిగింది. దెహ్యాటీ ట్రైక్స్కర్, సోషల్ వెలోఫర్, ఇతర అధికారులు ప్రిసీజర్ ఫాల్స్ అయారూ అన్నప్పుడు, కలెక్టర్ ఎంక్యూయిర్ చేస్తూ, వారు ఫాల్స్ అయినారని, డిస్ట్రిక్ట్ వర్షేజింగ్ కమిటీ ఆదేశాల మేరకు పీరు పర్సేజ్ చేశారని వారి మీద చర్య డ్రాప్ చేయడం జరిగింది. విద్యార్థులకు కోర్కె మేరకు నాణ్యత గల సబ్బు వారే కొనుగోలు చేసే విధంగా ఆక్షేబర్, 95 నుండి నేరుగా దబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ప్రతిభాభారతిగారు అన్నట్లు అన్ని జల్లాల్లో కూడా ఈ సంపత్తురం నుండి క్యాప్ ఇవ్వవలనీందిగా ఆదేశాలు ఇస్తున్నాము. విద్యార్థులకు మేచేరియల్ మేము కొనకుండా, వర్షేజ్ కమిటీ ద్వారా క్యాప్ ఇవ్వమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ జ. మత్తేష్ (ఆసిపాబాద్) :- కొబ్బరినూనెకి బదులు ‘సూర్యుడు’ బ్రాండ్ కొబ్బరినూనె వాడుతున్నారు. ఇది వాస్తవం. మేము కర్మంనగర్ జల్లా వాస్తవ్యులం. మామూలుగా ప్రస్తుతీలో

ఈన్న వారికి బియ్యూ కాకుండా నూకలు పెట్టి తినిపీంచిన పరిస్థితి ఉంది. అటువంటి సంఘటన జరిగిన సదరు వ్యాధారూబాహమలో 4 ఆంతస్థుల లాక్ష్మింగ్ కట్టించిన విషయం హాకు తెలుసు. ఇంతకు ముందు సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రిగా ప్రతిభాభారతి గారు పని చేశారు. వారు చెబితే కూడా మంత్రిగారు కాదనడం కోచసీయమయిన విషయం. దీనికి ఒక కమిష్నె చేసి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాము. అక్కడ పీల్లలకు దురదలకు గాని దేనికి ఇంజక్షన్ వేయడం లేదు. మందులు ఇవ్వడం లేదు. సరయిన పద్ధతిలో వారిని చూడడం లేదు. మంత్రిగారు స్వయంగా దీనికి సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ బిధం బాలరెడ్డి (కార్యాలాయి) :- ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారి రైస్టిక్ తమ ద్వారా చెప్ప దలచాను. హస్పిట్లలో వినియోగించేవి దెండర్స్ ద్వారా తెప్పిస్తారు. ‘ఊట్’ బదులు ‘తేటా’ సబ్బును వాడారు. ‘లైఫ్బాయి’ బదులు ‘లైఫ్బాయి’ వాడారు. మనది స్వతంత్ర భారతదేశం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తమివాత మహాత్మాగాంధీ స్తగవ్వు ఇచ్చారు. కుటీర పరిశ్రమలు పెంచాలి. స్వదేశి ఉత్సత్తులు పెంచాలి. గ్రామాల్లోనీ ఉత్సత్తులు పెంచాలి, వాటని వాడుకోవాలని ఆన్నారు. గ్రామాల్లో కుటీర పరిశ్రమల్లో ఏదయినా తయారయితే, అంతే చేసేత గానివ్యంది, సబ్బులే కానివ్యంది, పరికరాలే కానివ్యంది, నూనె కానివ్యండి అటువంటప్పుడు లైఫ్బాయికి బదులు లైఫ్బాయి వాడితే తప్పా? ఊట్ బదులు తేటా వాడితే తప్పా ఏమి? మన దేశంలో ఉత్సత్తుయిన చంద్రిక సబ్బు మనం వాడడం లేదా. విదేశి ఉత్సత్తులకు వ్యతిరేకంగా ఆనాడు ఉప్పుమం జరిపాము. ఈ రోజు స్వదేశి ఉత్సత్తుల విషయంలో ఈ విధాగా ఆపి నాసిరకం ఆనచం సిగ్గుచేటుగా ఉంది. మనందరం స్వదేశి ఉత్సత్తులను కిందచవరచడం మంచిది కాదు. గాంధీగారు కుటీరపరిశ్రమలను, గ్రామీణ పరిశ్రమలను పెంచాలని ఆన్నారు. వాటన్నింటినీ దెబ్బి తేస్తామా?

మిస్టర్ స్నేకర్ : మంచి కుటీర పరిశ్రమలను చేయమన్నారు.

శ్రీ బిధం బాలరెడ్డి :- ఈనాడు మనం భాదీ ఎందుకు వాడుతున్నాము. ఈనాడు ఆ సబ్బులు వాడడం తప్పా? ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. దయచేసి ‘లైఫ్బాయి’ సబ్బు రేటు చెప్పమనండి. అలాగే ‘ఊట్’, ‘తేటా’ సబ్బుల రేట్లు చెప్పమనండి.

(ఆంతరాయం) .

10.00 | శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్ష, ‘లైఫ్బాయి’ కూడా భారతదేశంలోనే తయారోతుంది. ఈ మంత్రిగారు అక్కడ తప్పు జరిగిందని ఒకవైపు అంగీకరిస్తున్నారు. తప్పు జరిగిందని కలెక్టర్ రైస్టిక్ వచ్చాడు, విద్యార్థులకు సబ్బులు కొనుగోలు నిమిత్తం డబ్బులు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేయడానికి అంగీకరించారు. మంత్రిగారు ఆసలు విషయాలు వదిలి పెట్టి, మేమైతే హస్పిట్లను బాగుచేశామని తదితర విషయాలు చెబుతున్నారు. ఆసలు ఈ ఆవకశకలు జరిగిన విషయమై ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఒక వస్తువు సఫలయి చేసే బదులు మరో వస్తువు సఫలయి చేశాడు ఇది కార్క్యాకాదా? చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి :- అధ్యక్ష, ‘లైఫ్బాయి’, ‘ఊట్’లు మన దేశంలోనే ఉత్సత్తుతోతున్నాయి. విదేశి ఉత్సత్తులు కావని శ్రీ బాలరెడ్డి గార్చి చెప్పతున్నారు.

(అంతరాయం)

మిషన్ స్కెకర్ : - బాలరెడ్డి గారు లైఫ్బాయిస్ అని ఇంగ్లీష్ పేరు వాడి ఉండవచ్చు. కానీ అవి మన దేశంలోనే తయారాతున్నాయి. మీరు కూర్చుండి.

శ్రీ బధ్దం బాలరెడ్డి : - స్క్యూల్స్క్యూల్ ఇండస్ట్రీస్ మన దేశంలో ఉన్నాయా, లేవా? మనం వాటిని బ్రతికించుకోవాలా? వద్ద?

మిషన్ స్కెకర్ : - బాలరెడ్డి గారు మీరు కూర్చుండి.

శ్రీ బధ్దం బాలరెడ్డి : - నిరుద్యోగ సమస్య ఎందుకు పెంచుకోవాలి.

శ్రీ డి. జనార్థనరెడ్డి : - కల్గించగల జిల్లా లోని జిగిత్తాల ఎం.ఎల్.ఎ గారు 'లైఫ్బాయిస్' సబ్యులకి బదులు 'లైటబాయిస్' అలాగే 'ఊట్' సబ్యులకి బదులుగా 'తేట' సబ్యులను, 'ఊట్' కొబ్బరినూనెకి బదులు 'సూర్యా' బ్రాండ్ కొబ్బరినూనెను వసతి గృహాలలోని బోర్డ్రూస్ ఇధికారులు సప్ట్యూయిచేసినట్లు కంప్ట్యూంట్ ఇచ్చారు. ఇధికారపక్కం సభ్యులే చాలా అందోళన తెలియజేస్సు కంప్ట్యూంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారి కంప్ట్యూంట్లో మేము ఏకీపచిస్సున్నాము. ఈ సంఘటనపై డిష్ట్రిక్ట్ పర్సైజింగ్ కమిటీ ఛైర్మన్ ఆయిన కలెక్టర్ ఎంక్యూయిల్ చేయడం జరిగింది. వసతి గృహాలలో ఉంటున్న బోర్డ్రూలు సరఫరా చేసిన వస్తువుల యొక్క వాయిత్ బాగాతెని తెలియజేయడంతో కలెక్టర్ ఆ సరఫరాను క్వారీల్ చేయిదం జరిగింది. 'లైఫ్బాయిస్' ఎక్కడ ఉంటుందో ఆరోగ్యం అక్కడ ఉంటుందని అందరూ అనుకోంచారు. 'లైఫ్బాయిస్' తేసి చేట ఆరోగ్యం లేదని కముగొన్నారు. క్వారీల్ బాగా లేనప్పుడు కలెక్టర్ ఇరిస్సున్నిబుల్గా ఎందుకు ఆ ఇమ్మాని ఆలా వదిలి వేశారు. క్వారీల్ డిపార్ట్మెంట్కి పంపించి ఆవకతపకలు జరిగాయా? లేదా? తెలుసుకొని ఉంచే బాగుండేది. ఇంచులో క్రిందిస్ట్రీయి ఇధికారినుండి కలెక్టర్ గారి వరకు కమీషన్ ఉంటాయి. వీరూ ఇన్వెల్వ్యూ అయినారు, ఆయన పేరు బయటకు వస్తుందని అలా బయటకు రాకుండా చూసేందుకు మంత్రిగారు చంద్రబాబుయుడు గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుంచి దబ్బులు ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. తప్పు చేసిన వారి గురించి మాట్లాడడం లేదు. దీని విషయమై ఏమి చేస్తున్నారు. ఒక ఎం.ఎల్.ఎ కంప్ట్యూంట్ చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత కలెక్టర్ గారు ఇన్వెక్షన్‌కి పంపించచు జరిగింది. క్వారీల్ నరిగాలేదని తెలియజేయడం జరిగింది. తెలుసుకొన్న తరువాత కలెక్టర్ గారు క్వారీల్ చేశారా? ఎట్లా? రాష్ట్రం మొత్తం మీద హస్టఫ్స్ ఇంహనే జరుగుతోంది. హరిజన, గింజన, పేద, వెనుకబడిన విద్యార్థులు ఇబ్బందులకు గురొతున్నారు. కలెక్టర్లకు తగినంత సమయం ఉండడం లేదు. పర్సైజింగ్ కమిటీలకు వెళ్లిపుతున్నారు. పర్సైజింగ్ కమిటీ పైన ఒక హాన్ కమిటీ వేయండి. అప్పుడు తెలుస్తుంది. ఎన్నో ఆవకతపకలు ఇరుగుతున్నాయి. ఏమి ఇధికారైతే ఈ విషయంలో బాధ్యత వహించారో వారిని సస్పెండ్ చేయాలి. కలెక్టర్ తప్పుడు రిబోర్డ్ ఇస్ట్రీ ఆయననూ సస్పెండ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చినుమల్లయ్య (ఇందుర్తి) : - అధ్యక్షా, శ్రీమతి ప్రతిభాభారతి గారు ఆప్టిగిన ప్రశ్న 1995వ సంవత్సరానికి సంబంధించింది. ఆది వాస్తవమే. మంత్రిగాయి యింక్యూయిచే చేశామని చెప్పారు. ఆది కూడా వాస్తవమే. 1996లో నా నియోజకవర్గంలోని బెజ్జంకి, హంస్సుబాచీలలో...

ఖస్తర్ స్కీకర్ : - ప్రశ్నవేయండి. ఇది కరీనంగర్ జమ్యా..

శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య : - హనుస్వాబాదీలో ఒక ఆశ్రమపారశాల ఉంది. 1996వ సంవత్సరంలో పాట్లిపోయిన చింతపండు, రంగు మారిన మిర్చి సప్పయి చేసిన దృష్టి ఇప్పుడు వర్షేంగి కిమిటీ యింక్వయిరీ జరుగుతోంది. ఈ విషయమై స్తున యింక్వయిరీ చేసి ఇటువంటి నాసిరకం సరుకులు సప్పయి చేయకుండా కట్టుదిట్టుమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందా?

ఖస్తర్ స్కీకర్ : - ఇవనీసాంఘికసంకేమశాఖ పద్ధుపై చర్య జరిపినప్పుడు ప్రస్తుతించండి.

శ్రీ క. శ్రీపారి : - అధ్యక్ష, నేను చెప్పిన విషయాన్నే మళ్ళీ రిపీట్ చేస్తున్నాను. సభ్యులు నేను చెప్పిన విషయాలను ఇంకోరకంగా ఆర్థం చేసుకొన్నారు. వర్ణక్తికమిటీవారు ‘లైట్బాయ్’ , ‘శటా’ బ్రాండ సబ్మిలకు గాని ‘తటా’ ఆయుర్కి గాని ఆర్డర్లు ప్లేస్ చేయిందు. స్టోనికంగా తయారోతున్న ‘తటా’ డిట్టంట్ సాప్, ‘లైట్బాయ్’ సాప్కి, ‘సూర్య’ ఆయుర్కి ఆర్డర్లు ప్లే చేశారు. ఆ డిష్ట్రిక్ట్ కమిటీ ఆర్డర్లు ప్లేస్ చేసిన ప్రకారం సరఫరా చేయిందం జరిగింది. జిగెల్యాల ఎం.ఎల్.ఎ గారు ఈ సరఫరా చేసిన నబ్బుల మరియు నూనెల నాణ్యత బాగా లేదని పిటిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. రీవిపైన కలెక్టర్ గారు యింక్వయిరీ చేస్తే, నాణ్యత లోపించిందని విద్యార్థులు చెప్పారు. జూలై, అగస్టు, సెప్టెంబర్ ఈ మూడు మాసములు మాత్రమే ఈ సరఫరా చేయిందం జరిగింది. మూడు లక్షల నల్బై వేల....

శ్రీ వి. రామప్రాసి : - ‘లైట్బాయ్’, బదులు ‘లైట్బాయ్’ ఇచ్చారని చెపుతున్నారు. ప్లేస్ చేసిన ఆర్డర్లు ఏమిటి? ఎంత రేట్లు చెప్పండి.

శ్రీ క. శ్రీపారి : - వాస్తవాలు చెపుతున్నారు. మీరు ఆర్థం చేసుకోండి. మీరు ఆర్థం చేసుకోకాత పేరేది ఏమీ లేదు. వర్ణక్తి కమిటీ ఆర్డర్ల చేసిన ప్రకారమే కొన్నాము. ఎం.ఎల్.ఎ గారు పిటీషన్ ఇచ్చారు. విద్యార్థులు నాణ్యత లోపించిందని చెప్పారు. ఒక దానికి బదులుమరొకటి పరఫరా చేశామన్నది వాస్తవం కాదు. ఆర్డర్ల మూడు నెలలలు క్యాస్టిల్ చేసి అక్సైబరు 1995 నుంచి దబ్బులు తిరిగి చెల్లించడం జరిగింది. ఇది వాస్తవమైన విషయం అని సభకు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా సాంఘిక సంకేతముల్లోను పెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మీరు మీ జల్లాలలోని పోస్టులను తిరిగి చూడండి. ప్రభుత్వం పోస్టుల భవనాలకు వైట్వాష్ చేయించింది. ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేసింది. కనీస వేతనాలు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను గారన నభ్యలకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బద్రం బాలేరిడ్డి : - మీరు ఆయా వన్నుపుల రేట్లు చెప్పడం లేదు. ‘శటా’, ‘తటా’ రేట్లు చెప్పండి. జల్లాలో ఉత్సత్తి అయ్యే వన్నుపులను ప్రోత్సహిస్తున్నామా? లేదా?

(అంతరాయం)

10.10 | శ్రీ వి. ఇన్ఫోవరిడ్డి : - అధ్యక్ష, ఒక చిన్న విషయమండి. మంత్రిగారు మమ్ములను మంత్రి ఆర్థం చేసుకోమంటున్నారు. అనలు మంత్రిగారికి ప్రశ్న ఆర్థమైందో లేదో మాకు

ఆర్థం కావడం లేదు. మంత్రిగారు మా మాటలను ఏంటే బాసుంటుందండి. ఇందులో కరీంనగరు జిల్లాలో వున్న 174 వసతి గృహాలలో వున్న 20 వేల చుండి బోర్డర్లకు 'ఊటా', 'లైఫ్బాయ్' బ్రాండ్ సబ్బులకు బదులు 'టెటా', 'లైట్బాయ్', బ్రాండ్ సబ్బులను 'ఊటా' బ్రాండ్ కొబ్బరి నూనెకు బదులు 'సూర్యబ్రాండ్ కొబ్బరినూనెను సరఫరా చేస్తూ అధికారులు. .. అధ్యక్ష, వినండి. అయితే మంత్రిగారు సమాధానంలో 'అవును' ఆన్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో వున్న 174 వసతి గృహాలలోని 12 వందల మంది సాంఘిక సంక్లేశమం. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేశ బోర్డర్లకు తక్కువ నాణ్యత కలిగిన సబ్బులు, నూనె సరఫరా చేయడమనివున్నదనే ఆరోపణలో గౌరవనీయులైన జగిత్యాల రాసనసభ్యుని నుండి కరీంనగర జిల్లా కలెక్టరుకు ఒక శిర్యాదు అందిందన్నారు. ఇప్పుడు సమాధానంలో 'లేదు' అంటున్నారు. అక్కడ విద్యార్థులు నాణ్యత లేని సబ్బులను, నూనెను సరఫరా చేశారని చెపుతున్నాడు. అయితే ఈ విధంగా విద్యార్థులకు సరఫరా చేసేప్పుడు దీపార్పుమెంటు అధికారులు ఈ వస్తువులు నాణ్యత కలిగినవిగా వుండేలా చూడవలసి వుంటుంది. ఆలా నాణ్యత లోపించిందన్న ఆరోపణ మూలంగా కలెక్టరు ఆర్థరును పాస్ చేయడం జరిగింది. ఆస్తీ రూల్స్ ప్రకారమే చేయడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

(ఇంతరాయం)

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- వర్యేజింగ్కు ఆవసరమైన ప్రాసీజమకు ఆనుగుణంగానే మేమునిబంధనలను ఖాలో ఆవడం జరిగింది. ఆక్కడ వున్న ఆంకికారులు ఎవరూ కూడా ఎటువంటి ఆవకతవకలకు పాల్గొందలేదు. నాణ్యత లోపించిందన్న ఆరోపణ మూలంగా కలెక్టరు ఆర్థరును పాస్ చేయడం జరిగింది. ఆస్తీ రూల్స్ ప్రకారమే చేయడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

ముఖ్యమింపరంలో శ్రీరామాంజనేయ కాయర్ ఇండస్ట్రీ పాలుష్యం

62 -

*3619 - పర్యాశ్రీ డి. నాయేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్), ఇ. ప్రతాపరెడ్ : - ఆదవులు, పర్యావరణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపేదరా :

(అ) తూర్పు గోదావరి జిల్లా, ముఖ్యమింపరంలోని శ్రీరామాంజనేయ కాయర్ ఇండస్ట్రీ వారు పనికిరాని కొబ్బరిచేచును ఆ పరిశ్రమ ప్రక్కనే వేస్తూ ఆ యావత్తు ప్రాంతాన్ని కాలుష్య భరితం చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(అ) ఆ ప్రాంతంలో నివాసముంటున్న ప్రజలు ఆసేక వ్యాఖులలో బాధపడుతున్న విషయం, నీరు కలుషితమైన కొబ్బరి, పంట మున్గు తోటలను దెబ్బతిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా ;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసికాన్న చర్య ఏమి ?

ఆటవీ - ఊర్చక కాబామాత్యులు (శ్రీ ఎన్. రామకిషన్‌రావు) :- (ఆ.క,ఇ) ఈ పరిశ్రమ జూన్ 1996 నుండి పనిచేయడం లేదు. చుట్టుప్రక్కల గృహాలకు కొబ్బరి చీచు ధూళి వ్యాపించకుండా నివారించడానికి, యూనిటును తిరిగి ప్రారంభించే ముందు ప్రహరీ గోడను నిర్మించడానికి, ఆ పరిశ్రమ యజమాని అంగీకరించారు. ప్రస్తుతం, ఆరోగ్యానికి హానిక కలిగించే కాలుఘ్యం ఏదీ లేదు. కాలుఘ్య నియంత్రణ మండలి ఈ పరిష్కారిని గమనిస్తున్నది.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్షసభనంలో ఉన్నారు)

శ్రీ డి. నాగేంద్ర : - ఆధ్యక్ష, నేను మంత్రిగారిని అడిగిన త్రశులా చాలా స్వప్తంగా ఉంది. ఈ ముమ్మడివరం కాయిల్ ఇండస్ట్రీ గూర్చి దాని మూలంగా చుట్టు ప్రక్కల ప్రదేశమంతా వ్యవహారాలతోను, కాలుఘ్యంతోను నింపిపోతున్నదని, అందుమూలంగా ఆ ప్రదేశంలోని ప్రజలు వివిధ వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారని, ఆది నిజమేనా? అందుకు ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటున్నారని ప్రశ్నలో స్వప్తంగా అడగడం జరిగింది. "Whether it is a fact that Sri Ramanjaneya Coir Industry at Mummadivaram, East Godavari District is dumping coir waste by the side of the Industry and polluting the entire area" అది వాస్తవమాని అడిగాము. మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో కాయిల్ ఏమీ వేస్తు చేయబడడం లేదు అంటున్నారు. మా వద్ద కొన్ని పిక్చర్లు ఉన్నాయి. వాటిని నేను త్రశుల అడిగిన తరువాత తమకు పంపిస్తును. దానిని మీరు గమనించండి. ఇక్కడ వున్నటువంటి ఒక ఎక్స్పో సర్వీస్‌మెన్ ఈ విషయాచ్చై ఎన్నో సందర్భాలలో పొల్చాయన్ కంట్లో బోర్డుకు. సంబంధిత డిపార్ట్మెంటుకు రిప్రోకెప్టస్ యుప్పడం జరిగింది. ఈ జంగా బాలక్ష్మీ ఇనే ఎక్కు - సర్వీస్‌మెన్ డేచానికి ఎంతో సేవ చేసిన వ్యక్తి. అతని ఇంటి చుట్టు ప్రక్కల ఈ కాయిల్ పరిశ్రమ వ్యవ్ధి పదార్థాల మూలంగా బాధలు, చెట్లు పొడైరట్లుగా చెప్పడం జరిగింది. ఆక్రూడ నివాంచే గేడెలు, పంపలు కూడా కనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాయి. అవన్నీ ఈ పిక్చర్లులో వున్నాయి. పీటిని మీకు పుటిస్తాను. ఈ విధంగా ఆ జిల్లాకు చెందిన సౌదరీమణి విజయలక్ష్మి ఇస్సైంటు సప్పె ఆఫీసరుగా వున్నాయి. ఆమె కూర్కా ట్రిఫ్లీక్ట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీన్కు ఒక రిప్రోకెంపెస్ యువ్వడం జరిగింది. టిసెంబరు, 1995లో వారు రిప్రోకెంపెస్ యుచ్చారు. మరి మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో 1996 జనవరిలో ఆ పరిశ్రమ క్లో బీచేరాని చెప్పారు. అయితే నవంబరు కివ తెచ్చిన తుఫాను రాకముందు కూడా ఈ జండస్ట్రీ పనిచేసిన దాఖలాలు వున్నాయి.

ఆదే విధంగా '99లో ఎన్నిరావుమెంట్ ప్రాపెక్షన్ యాక్ట్ 51 'ఎ' ప్రకారం ఆక్రూడ గుడిసెలు, ఇట్లు వున్న ఔంతాలలో ఇలాంటి ఇండస్ట్రీని పెట్టుకూడదన్న అర్థరు ఉంది. ఆ నిబంధనల ప్రకారం ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోబోతోంది? దీని వ్యాప్తి పదార్థాలను ఆక్రూడ వేయడం వల్ల చుట్టుప్రక్కల వున్న వారంతా అహారోగ్యానికి గురి అవుతున్నారు. అందులో ముఖ్యంగా పరిజన, దళిత వర్గాల వారు నివసించే చాడలు ఆ చుట్టుప్రక్కల వున్నాయి. మరి మీరు ఈ పరిశ్రమ తీసేవేసేందుకు ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? తెలియజేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామేష్ రాఘవ : - ఆధ్యక్ష, ఆక్రూడ ప్రస్తుతం ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించేటువంటి కలుషిత వాతావరణం ఏమీ లేదు. అయితే ముందు జాగ్రత్త చర్యగా

చుట్టు ప్రక్కల ఇండ్రజిత్ ధూళి అది పడకుండా ప్రహరీగోడను కట్టమని చెప్పాడం జరిగింది. ఆలాగీ కొబ్బరి పీచును నానపెట్టేందుకు సిమెంటు లోట్లను వాడవలసిందిగా చెప్పాడం జరిగింది. అది నానబెట్టిబడిన తరువాత ఆ నీరు ఎక్కడికి చేయి కాలుష్యం ఏర్పడట. పీచు నీటిని పీల్చుకుంటుంది. ఆక్కడ ఈ ఇండ్రజిత్ వల్ల ఎటువంటి కాలుష్యం ఏర్పడటం కేమ. ముందు ముందు ఆటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడే ఆవకాశం పుందంచే, ఆ ఇండ్రజిత్ నుంచి తరలించే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

10.20 | శ్రీ డి. నాగేంద్ర్ : - అధ్యక్ష, చేని వల్ల ఎటాంటి పోల్చుచేస్తే లేదని చెబుతున్నారు.
ఈ|| ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ఫోటోలు ఉన్నాయి. ఆవి తమకి ద్వారా మంత్రిగారికి పంపించండి. వాళ్ల మీద చర్యతీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎవ్. రామకిషన్‌రావు : - అధ్యక్ష, ఆటువంటిది ఏమైనా ఇంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాను.

శ్రీ జ. ప్రతాపరెడ్డి : - అధ్యక్ష, ఈ పరిస్కారము 1996 నుంచి పని చేయడం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అంతకు ముందు పని చేస్తున్నావి ఆనేకప్పా ఆశ్చర్యం. నీటి కాలుష్యం వల్ల జంతువులు చనిపోవడం జరుగుతున్నది. ఆ ఫోటోలు మీ వగ్గరకు పంపిస్తున్నాను. మంత్రిగారికి పంపించండి. ధూళి బయటకు పోకుండా చుట్టూ గొడ కడతామని ఇంటున్నారు. గొడ పెట్టినట్లయితే లోపల ఉన్న కార్బిన్లు చస్తారు. టుఫోను వల్ల కోణ్ణ ఆయింది తప్ప వేరే దాని వల్ల కోణ్ణ కాలేదు. మరల రికనష్ట్కన్ చేయబోతున్నాయి. అది రికనష్ట్కన్ కాలుండా వేరే చోటకు తరలించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. గోడ కడితే సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఇంకా ఎక్కువ ఆవుతుంది ఆని మంత్రి గారికి విన్నవించుకొంటున్నాను. ముందుగా వెంటనే ఆ యూనిట్సు ఒప్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎవ్. రామకిషన్‌రావు : - అధ్యక్ష, అది స్టోలోస్పైల్ ఇండ్రజిత్. దాంట్లో నుంచి ఏమీ వెలువడకుండా దాని మీద యాక్సన్ తీసుకొంటున్నాము. మొన్న తుఫానులో మొత్తం దామేజ్ ఆయిపోయింది. అది ప్రస్తుతం పనిచేయడం లేదు. ఆయన రీకనష్ట్కన్ చేసి స్టోర్స్ చేస్తే గతంలో జరిగినట్లు జరిగితే దానిని పిష్టు చేయస్తాము.

Mr. Dy. Speaker : - Question No. 3515 is postponed. Question No. 3687 is also postponed. Question No. 1734 is postponed at the request of the Members. Now, Question No. 3136 please, Minister for Municipal Administration.

అధ్యేతి విలావలై ఆస్తి పన్ను

(అ) రాష్ట్రంలో ఆస్తి పన్ను ఆద్దై విలువలకు గానీ, ఆస్తి విలువలకు గానీ ఆనుగుణంగా లేని విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఆ) రాబడులను పెంచుటకై పన్నును పెంచుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖమంత్రి (శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి) :- (అ) లేదండి.

(ఆ) లేదండి.

శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్య (విజయవాడ - చెడముర) :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఆస్తి పన్ను, ఆద్దై విలువలకు గానీ, ఆస్తి విలువలకు గానీ ఆనుగుణంగా లేని విషయం వాస్తవమేనా అంటే లేదని చెప్పారు. ఇది సత్యదూరమైనటువంటిదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1992లో రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మునిసిపాలిటీలకు, కార్బోరేపనలకు స్థితం ఏరియా బేసిన్ మీద జోనల్సులో పన్నుల విధానాన్ని అమలు పరిచినటువంటి విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పన్నులు పెంచడం లేదని అన్నారు కానీ జనరల్ రివిజన్ పేరుతోనే, కొత్తగా కట్టినారనే పేరుతోనే ఎప్పటికప్పుడు అనేక రెట్లు పన్నులు పెంచుతున్నటువంటి విషయం వాస్తవమేనా అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్షా, ఎప్పటికప్పుడు పన్నులు పెంచే సమయం లేదు. ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి రివిజన్ చేస్తారు. అంతేకాకుండా ప్రతి ఒక సంవత్సరానికి 25 శాతం లోపు పరకు అయి మునిసిపాలిటీలకు రెంటు వ్యాల్యూ పెంచుకొనే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ చుప్పమ్మాద్ అమమల్లభాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట) :- ప్రాగ్రాభాద్ సిటీలో ఇల్లిగల్ కనప్రకటన్ అని చెప్పి ట్యూక్స్ ఎందుకు కలక్కు చేయడం లేదు. వాళ్ళ ట్యూక్స్ కడతానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఎన్నోసార్లు ఈ హోస్టల్స్ కూడా చెప్పాము. ట్యూక్స్ ఎందుకు కలక్కు చేయరు? ఎందుకు ఎసెన్ చేయరు? వాళ్ళకి ఆన్ని సాక్రాయలు ఉన్నాయి. ట్యూక్స్ కలక్కు చేయడానికి నిర్దయం చేయండి. వాళ్ల దగ్గర ట్యూక్స్ తీసుకొంటామని చెప్పండి.

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్షా, రెంటు వాల్యూ అయితే సుట్టిం కోర్టులో ఉంది. ఎన్.ఎల్.పి. పైల్ చేశాము. అనేత్తార్ట్రెక్స్ కనప్రకటన్కు ఎప్పటికప్పుడు తప్పనిసరిగా యక్కన తీసుకొంటాము. సైసిఫిక్ కేము ఇవ్వమనండి తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. నరసింహరెడ్డి (నల్గొండ) :- ఆద్దై విలువ మీద అంతకంటే 2,3 రెట్లు ఎక్కువ వేస్తున్నారు. మా నల్గొండ జిల్లాలో ఆద్దై విలువ మీద కంటే ఎక్కువ రెట్లు పన్నులు వేస్తున్నారు. దానికి మీరు ఏమైనా సపరిషలు చేస్తారా? లేదా? మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ విధంగా ఉన్నది. దీనికి శాస్త్రీయ పద్ధతి చేస్తారా? లేదా?

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్షా. అన్ని మునిసిపాలిటీలలో ఒకబే పద్ధతి ఉన్నది. 1989కి ముందు శాస్త్రీయంగా లేదు. ఆర్.బి.లు ఏ విధంగా ఎసెన్ చేసేవార్ ఆ విధంగానే పన్ను విధించేవారు. చట్టానికి సపరిష చేసిన తరువాత 1989 నుంచి పైంటిఫిక్‌గా స్టోర్సు

చేశాము. అయి మునిసిపాలిటీలు మాత్రం డివిజన్స్‌గా విభజించుకొని ఉన్నామని ఒక్క విధించుకొంటున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తింగా యునివర్సిటీగా టాక్స్‌క్రెడిట్ ఉన్నది.

డిప్పుటీ స్కూల్‌కర్ : - సభ్యుని కోరిక మేరకు కృశ్మన్ నెం. 2099 వాయిదా పేస్టువ్వాము.

దౌలతాబాద్ గ్రామంలో పంచాయతీ విధుల అపారణ

68 -

"3597 (ఎ) - సక్కరీ సిపెట్ వితల్ రెడ్డి, సిపెట్ రాజేశ్వరరావు (ఇంసెస్) కె. నుబ్బరాజు, వంకా పత్యవారాయి (పెమగండ), పి. నాన్సురారఘు : - వంచాయతీ రాజీ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) పెదక్ జల్లా, పాలినూర్ మండలం, దౌలతాబాద్ గ్రామ పంచాయతీ మాట-సవ్యంచ మరియు కార్యవిర్యహాధికారి రూ. 4.5 లక్షల పంచాయతీ విధులను ఆపారంచిన విషయం వాస్తవమేనా ;

(అ) ఇంతవరకు వారిపై చర్య తీసుకోని విషయం ఈడా వాస్తవమేహా :

(ఇ) ఆయినచో, వారిపై క్రిమినల్ కేసులు పెట్టుటకు, ఇరిష్టు చేయుటకు క్రమత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమి?

పంచాయతీరాజీ కథమంత్రి (డాక్టర్ కెడెల శివప్రసాదరావు) :- (అ) దౌలతాబాద్ గ్రామంలో వంచాయతీ మాట సర్వంచ శ్రీ ఎల్లాదాన్, కార్యవిర్యహాధికారి శ్రీ ఇమీర్ అహ్మద్ దాదావు 9.50 లక్షల గ్రామ వంచాయతీ విధులను క్రా చేశారు. వాళిక లెక్కలు తెల్పులేదు.

(ఆ) లేదండి. ఇదివరకే చర్య ప్రారంభించడమయింది. ఆ మొత్తాన్ని కషాలు చేయడానికి 1994, అంధ్రప్రదేశ్ వంచాయతీరాజీ చట్టంలోని 254 విభాగం క్రింద మాట సర్వంచకు ఒక వోటీసును ఇవ్వడమయింది. కార్యవిర్యహాధికారికి వంబంధించి ఆయినను 6-12-96 నుండి సస్పెన్షన్లో ఉంచడమయింది. శదువరి విచారణ ఇరుగుతున్నది.

(జ) ఈ ప్రశ్నకు తాప్తిలేదు.

శ్రీ సిపెట్. విరలోడ్డి : - ఆద్యక్కా, 9 లక్షల 50 ఫేల రూపాయలు క్రా చేశాయి. మింగివేశారు. ఇంచులో మాట సర్వంచ శ్రీ ఎల్లాదాన్, కార్యవిర్యహాధికారి శ్రీ ఇమీర్ అహ్మద్ దాదావు వారికి 1994లో వోటీసు ఇచ్చారు. ఇంతవరకు పొచ్చ తీసుకోలేదు కాబట్టి, వెంటనే వారి ఆస్తులు నీళ్ళ చేసేందుకు, రికార్డ్ చేసేంచుకు వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసియున్నది. ఈ కేసు సి.ఐ.సి.ఐ.పి. రిఫర్ చేపి, క్రిమినల్ కేము ఇంట్లు పెంచడి చ్చాను అరెస్టు చేసేందుకు మంత్రిగాఁ తాప్తిశాఖ ఇస్కూర్?

డాక్టర్ కెడెల శివప్రసాదరావు : - ఆద్యక్కా, కార్యవిర్యహాధికారి, మాట చంద్రుండ్రచే చయ్యా క్రా చేసి ఎం.బిక్ కాని ఓచ్చు కాని వోటీసు చేయవి మాట వాస్తవం. పాచి కేసు వారికి మూడు సార్లు వోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. మార్చి 1996, ఆక్టోబర్ 06, సమావేశ కిలో ఎ.పి.పి.ఆర్. యాక్స్ సెక్షన్ 254 క్రింద జల్లా పంచాయతీ అఫీసర్ వోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. రెవెన్యూ యాక్స్ క్రింద దబ్బు కల్పిక చేయానికి వోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడివరకు సమాధానం రాలేదు. సమాధానం రాకపోయినట్లయితే జమా లెక్కలు చెప్పకపోయినట్లయితే

ఖన్సర్ స్కీకర్ :- ప్రశ్నవేయండి. ఇది కరీనంగర్ ఇష్టా..

శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య :- హుస్సెబాద్రీలో ఒక ఆశ్రమపారశాల ఉంది. 1996వ సంవత్సరంలో పాట్లిపోయిన చింతపందు, రంగు మారిన మిర్చి సప్టెయిల్ చేసిన దృష్టి ఇప్పుడు వర్షేంగ్ కిమిటీ యింక్యుయిరీ జరుగుతోంది. ఈ విషయమై స్వర్న యింక్యుయిరీ చేసి ఇటువంటి నాపిరకం సరుకులు సప్టెయిల్ చేయకుండా కట్టుదిట్టుమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందా?

ఖన్సర్ స్కీకర్ :- ఇష్టాపీసాంపీక సంక్షేమశాఖ పద్ధుపై చర్య జరిగినప్పుడు ప్రస్తుతివించండి.

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- అధ్యక్ష, నేను చెప్పిన విషయాన్నే మళ్ళీ రిపీట్ చేస్తున్నాను. సభ్యులు నేను చెప్పిన విషయాలను ఇంకోరకంగా ఆర్థం చేసుకొన్నారు. వర్షేంగ్ కిమిటీపారు 'లైట్బాయ్' , 'శటా' బ్రాండ సబ్యూలకు గాని 'శటా' అయిల్కి గాని ఆర్డర్లు ప్లేస్ చేయలేదు. స్టోనికంగా తయారాతున్న 'శటా' డిటర్చంట్ సాప్, 'లైట్బాయ్' సాప్కి, 'మార్క్' అయిల్కి ఆర్డర్ల్ ప్లే చేశారు. ఆ డిష్ట్రిక్ట్ కమిటీ ఆర్డర్ల్ ప్లేస్ చేసిన ప్రకారం సరఫరా చేయడం జరిగింది. జగిత్తాల ఎం.ఎల.ఎ గారు ఈ సరఫరా చేసిన సబ్యూల మరియు నూనెల నాణ్యత బాగా లేదని పిటిపన్ ఇవ్వడం జరిగింది. రీవైప్ కలెక్టర్ గారు యింక్యుయిరీ చేస్తే, నాణ్యత లోపించిదని విద్యార్థులు చెప్పారు. జాలై, అగ్నై, సెప్టెంబర్ ఈ మూడు మాసములు మాత్రమే ఈ సరఫరా చేయడం జరిగింది. మూడు లక్షల నలభై వేల....

శ్రీ వీ. రామప్రామి :- 'లైట్బాయ్', బదులు 'లైట్బాయ్' ఇచ్చారని చెప్పుతున్నారు. ప్లేవ్ చేసిన ఆర్డర్ల్ ఏమిటీ? ఎంత రేట్స్ చెప్పండి.

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- వాస్తవాలు చెప్పుతున్నారు. మీరు ఆర్థం చేసుకోండి. మీరు ఆర్థం చేసుకోకాలే చేసేది ఏమీ లేదు. వర్షేంగ్ కిమిటీ ఆర్డర్ చేసిన ప్రకారమే కొన్నాము. ఎం.ఎల.ఎ గారు పిటిపన్ ఇచ్చారు. విద్యార్థులు నాణ్యత లోపించిదని చెప్పారు. ఒక దానికి బదులుమరికటి సరఫరా చేశామన్నది నాస్తవం కాదు. ఆర్డర్ల్ మూడు నెలలు క్యూస్పిల్ చేసి అక్కోబరు 1995 నుంచి రబ్బులు తిరిగి చెల్లించడం జరిగింది. ఇది వాస్తవమైన విషయం అని సభకు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా సాంపీక సంక్షేమ పోస్ట్లకు పనితీరు మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మీరు మీ మీ జల్లాలలోని పోస్ట్లను తిరిగి చూరండి. ప్రభుత్వం పోస్ట్లకు భవాలకు వైటాప్ చేయించిది. ఎలక్ట్రిఫీకేపన్ చేసింది. కనీస వేతనాలు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని గారవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బట్టం బాలోరెడ్డి :- మీరు ఆయా వస్తువుల రేట్లు చెప్పుడం లేదు. 'శటా', 'తీటా' రేట్లు చెప్పండి. జల్లాలో ఈత్తత్తు అయ్యే వస్తువులను ప్రోత్సహిస్తున్నామా? లేదా?

(అంతరాయం)

10.10 | **శ్రీ వీ. జవాహరెడ్డి :-** అధ్యక్ష, ఒక చిన్న విషయమండి. మంత్రిగారు మమ్ములను ప్రశ్న ఆర్థం చేసుకోమంటున్నారు. అనలు మంత్రిగారికి ప్రశ్న ఆర్డర్మైందో లేదో మాకు

ఆర్థం కావడం లేదు. మంత్రిగారు మా మాటలను వింటే బాసంటుందండి. ఇందులో కరీంనగరు జిల్లాలో వున్న 174 వసతి గృహాలలో వున్న 20 వేల మంది బోర్డర్లకు 'ఉటా', 'లైఫ్బాయ్' బ్రాండ్ సబ్బులకు బదులు 'శేటా', 'లైట్బాయ్', బ్రాండ్ సబ్బులను 'ఉటా' బ్రాండ్ కొబ్బరి నూనెకు బదులు 'సుర్యుబ్రాండ్ కొబ్బరినూనెను సరఫరా చేస్తూ అధికారులు.. .. అధ్యక్షా, వినండి. అయితే మంత్రిగారు సమాధానంలో 'ఆప్యను' ఆన్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో వున్న 174 వసతి గృహాలలోని 12 వందల మంది సాంఘిక సంకేతమం. వెనుకబడిన తరగతుల సంకేత బోర్డర్లకు తక్కువ నాణ్యత కలిగిన సబ్బులు, నూనె సరఫరా చేయడమవుతున్నదనే ఆరోపణతో గౌరవనీయులైన జగిత్యాల కాసనసభ్యుని నుండి కరీంనగర్ జిల్లా కలెక్టరకు ఒక ఫిర్యాదు అందిందన్నారు. ఇప్పుడునమాధానంలో 'లేదు' అంటున్నారు. ఆక్కడ విద్యార్థులు నాణ్యత లేని సబ్బులను, నూనెను సరఫరా చేశారని చెపుతున్నాయి. అయితే ఈ విధంగా విద్యార్థులకు సరఫరా చేసేప్పుడు దిపార్థమెంచు ఆధికారులు ఈ వస్తువులు నాణ్యత కలిగినవిగా వుండేలా చూడవలసి వుంటుంది. ఆలా నాణ్యత లేకని తెలిసినప్పుడు, నాటిని క్యాలిటీ కంట్రోల్కు పంచించి చెక్ చేయించాలి. మరి ఆలా వారు చేశారా? ఆ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఈ విధంగా నాణ్యతలేని వాటని సరఫరా చేయుచం సమంజసమా?

(ఇంతరాయం)

శ్రీ క. శ్రీహరి :- వర్షేజింగ్ కు ఆవసరమైన ప్రాసీజచుకు ఆనుగుణంగానే మేమునిబంధనలను పాలో ఆవడం జరిగింది. ఆక్కడ వున్న ఆచికారులు ఎవరూ కూడా ఎటువంటి ఆవకతవకలకు పాల్గొల్చేదు. నాణ్యత లోపించిన ఆరోపణ మూలంగా కలెక్టరు ఆళ్లరును పాశి చేయడం జరిగింది. ఆప్పి రూల్స్ ప్రకారమే కేమడం జరిగిందని తమ ద్వారా గారవ సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

ముఖ్యమింపరంలో శ్రీరామాంజనేయ కాయర్ ఇండట్రీ చాలుమ్యం

62 -

*3619 - సర్క్రీ డి. నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్), ఇ. ప్రతిపరెద్ది :- ఆడవులు, పర్యావరణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపిదా :

(అ) తూర్పు గోదావరి జిల్లా, ముమ్ముడివరంలోని శ్రీరామాంజనేయ కాయర్ ఇండట్రీ పారు పనికిరాని కొబ్బరిపీచును ఆ పరిక్రమ ప్రక్కనే వేస్తూ ఆ యావత్తు ప్రాంతాన్ని కాలుమ్య భరితం చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(అ) ఆ ప్రాంతంలో నివాసముంటున్న ప్రజలు అనేక వ్యాఘరాలతో బాధపడుతున్న విషయం, నీరు కలుపితమై కొబ్బరి, పంట మున్నగు తోటలను దెబ్బతీస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(జ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసికొన్న చర్య ఏమి ?

ఆటపీ - పరిశ్రమ జాభామాత్యులు (శ్రీ ఎన్. రామకిషన్‌రావు) :- (ఆ.ఆ.ఇ) ఈ పరిశ్రమ జాన్ 1996 నుండి పనిచేయడం లేదు. చుట్టూప్రక్కల గృహాలకు కొబ్బరి సీచు ధూళి వ్యాపించకుండా నివారించడానికి, యూనిటును తిరిగి ప్రారంభించే ముందు ప్రఘరీ గోడను నిర్మించడానికి, ఆ పరిశ్రమ యజమాని అంగీకరించారు. ప్రస్తుతం, ఆరోగ్యానికి హనిక కలిగించే కాలుష్యం ఏదీ లేదు. కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఈ పరిస్థితిని గమనిస్తున్నది.

(ఐస్కోట్ డెవ్హ్యాట్ స్టీకర్ అధ్యక్షసభనంలో ఉన్నారు)

శ్రీ డి. నాదేంద్ర :- అధ్యక్ష, నేను మంత్రిగారిని అడిగిన ప్రశ్న చాలా స్వప్తంగా ఉంది. ఈ ముమ్మిపరం కాయర్ ఇండస్ట్రీ గూర్చి దాని మూలంగా చుట్టూ ప్రక్కల ప్రదేశమంతా వ్యధపదార్థాలతోను, కాలుష్యంతోను నిండిపోతున్నదని, అందుమూలంగా ఆ ప్రదేశంలోని ప్రజలు వివిధ వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారనీ, అది నిజమేనా? అందుకు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారని ప్రక్కలో స్వప్తంగా అడగడం జరిగింది. "Whether it is a fact that Sri Ramanjaneya Coir .industry at Mummadidivaram, East Godavari District is dumping coir waste by the side of the Industry and polluting the entire area" అది వాప్పుపమాని ఆడిగాము. మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో కాయర్ ఏమీ వేస్తూ చేయబడం లేదు ఆంటున్నారు. మా వద్ద కొన్ని పీక్సుర్లు ఉన్నాయి. వాటిని నేను ప్రక్క అడిగిన తరువాత తమకు పంచిస్తాము. దానిని మీరు గమనించండి. ఇక్కడ వున్నటువాటి ఒక ఎక్కు సర్కీసిమెన్ ఈ విషయట్టె ఎన్నో సంఠాలలో పాలుష్యం కంట్లోల్ బోర్డుకు. సంబంధిత డిపార్ట్మెంటుకు రిప్రోచేషన్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ జంగా బాలకృష్ణ ఆనే ఎక్కు - సర్కీసిమెన్ దేశానికి ఎంతో సేవ చేసిన వ్యక్తి. అతని ఇంటి చుట్టూ ప్రక్కల ఈ కాయర్ పరిశ్రమ వ్యధపదార్థాల మూలంగా బాప్పలు, చెట్లు పాడైనట్లుగా చెప్పడం జరిగింది. ఆక్కడ నివశించే గేదులు, పపువులు కూడా ఇనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాయి. అవన్ని ఈ పిక్సుర్లో వున్నాయి. పీటిని మీకు పంచిస్తాను. ఇచ్చేపథంగా ఆ జిల్లాకు చెందిన సారదీమణి విజయలక్కు ఆసిస్తేంటు సప్పె ఆఫీసరుగా వున్నాయి. ఆమె కూడా డిఫైన్ట్ డైవైర్కర్ అఫ్ ఫ్యాక్చరీన్కు ఒక రెప్పజెంపేషన్ యివ్వడం జరిగింది. క్రింగేబరు, 1995లో వారు రిప్రోచేషన్ యిచ్చారు. మరి మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో 1995 జనవరిలో ఆ పరిశ్రమ కో బోచేరని చెప్పారు. అయితే నవంబరు 5వ తేదీన తుఫాను రాకముచు కూడా ఈ జండట్టె పనిచేసిన దాబలాలు వున్నాయి.

ఆచె విధంగా ఐఓలో ఎన్నిరానమెంట్ ప్రాపెక్ట్ యార్క్ 51 'ఎ' ప్రకారం ఆక్కడ గుడిసెలు, ఇట్లు వున్న ప్రాంతాలలో ఇలాంటి ఇండస్ట్రీని పెట్టుకూడదన్న అర్థరు వుంది. ఆ నిబంధనల ప్రకారు ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోబోతోంది? దీని వ్యధపదార్థాలను ఆక్కడ చేయడం వల్ల చుట్టూప్రక్కల వున్న వారంతా ఆనారోగ్యానికి గురి ఆపుతున్నారు. అందులో ముఖ్యంగా హరిజన, దళిత వర్గాల వారు నివశించే చాడలు ఆ చుట్టూప్రక్కల వున్నాయి. మరి మీరు ఈ పరిశ్రమను తీసేవేసేందుకు ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? తెలియజేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామకిషన్‌రావు :- అధ్యక్ష, ఆక్కడ ప్రస్తుతం ఆరోగ్యానికి హనికలిగించేటువంటి కట్టిత వాతావరణం ఏమి లేదు. అయితే ముందు జాగ్రత్త చర్యగా

చుట్టు ప్రక్కల ఇండ్రపై ధూళి అదీ పడకుండా ప్రపార్ట్‌గోడను కట్టమని చెప్పచం జరిగింది. ఆలగే కొబ్బరి పీచును నానపెట్టేందుకు సిమెంటు తొట్టును వాడవలసిందిగా చెప్పచం జరిగింది. ఆది నానబెట్టుబడిన తరువాత ఆ నీరు ఎక్కడికి చేయు కాలుష్యం ఏర్పడదు. పీచు నీటిని చీల్చుకుంటుంది. అక్కడ ఈ ఇండ్రపై వల్ల ఎటువంటి కాలుష్యం ఏర్పడటం లేదు. ముందు ముందు ఆటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడే అవకాశం వుందంచే, ఆ ఇండ్రపైని ఆక్కడి నుంచి తరలించే ఏన్నాటు చేయడం జరుగుతుంది.

(ఆంతరాయం)

10.20 | శ్రీ డి. నాగేందర్ : - అధ్యక్ష, దీని వల్ల ఎలాంటి పోల్యాప్ట్ లేదని చెబుతున్నారు.
కీ || ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ఫోటోలు ఉన్నాయి. ఆవి తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి పంపించండి. వాళ్ల మీద చర్యాతీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎవ. రామకిషన్‌రావు : - అధ్యక్ష, అటువంటిది ఏమైనా ఈంచే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాను.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : - అధ్యక్ష, ఈ పరిజ్ఞము 1996 నుంచి పని చేయడం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అంతకు ముందు పని చేస్తున్నది ఆనేకదా ఆర్థం. నీటి కాలుష్యం వల్ల జంతువులు చనిపోవడం జరుగుతున్నది. ఆ ఫోటోలు మీ ద్వారకు పంపిస్తున్నాము. మంత్రిగారికి పంపించండి. ధూళి బయటకు పోకుండా చుట్టూ గోడ కడతామని ఆంటున్నారు. గోడ పెట్టినట్టయితే లోపల ఉన్న కార్బికులు చప్పారు. తుఫాను వల్ల క్లోచ్ అయింది తప్ప వేరే దాని వల్ల క్లోచ్ కాలేదు. మరల రీకనఫ్రెక్చన్ చేయబోతున్నాము. అది రీకనఫ్రెక్చన్ కాకుండా వేరే చోటకు తరలించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. గోడ కడితే సమస్య పరిష్కారం కాదు. కంకా ఎక్కువ కవుతుంది అని మంత్రి గారికి విన్నవించుకొంటున్నాను. ముందుగా వెంటనే ఈ యూనిట్‌ను ఓప్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎవ. రామకిషన్‌రావు : - అధ్యక్ష, అది స్టోల్స్‌న్యూర్ ఇండ్రపై నుంచి ఏమీ వెలువడకుండా దాని మీద యాక్సన్ తీసుకొంటున్నాము. మొన్న టుఫానులో మొత్తం డామేజ్ అయిపోయింది. అది ప్రస్తుతం పనిచేయడం లేదు. ఆయన రీకనఫ్రెక్చన్ చేసి స్టోర్టు చేస్తే గతంలో జరిగినట్లు జరిగితే దానిని పీచ్చు చేయిస్తాము.

Mr. Dy. Speaker :- Question No. 3515 is postponed. Question No. 3687 is also postponed. Question No. 1734 is postponed at the request of the Members. Now, Question No. 3136 please, Minister for Municipal Administration.

అంచ్చె విలువలమై ఆప్టీ పన్ను

66 -

*3136 - శ్రీ క. రాంభూషాత్‌చెట్టి (పాణ్యం) : - పురపాలక శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపేదరా :

(అ) రాష్ట్రంలో ఆస్తి పన్ను అడ్డి విలువలకు గానీ, ఆస్తి విలువలకు గానీ ఆనగుణంగా లేని విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఆ) రాబదులను పెంచుటకై పన్నును పెంచుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా?

మునిసిపల్ పరిపాలన శభమంతి (శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి) :- (అ) లేదండి.

(అ) లేదండి.

శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్య (విజయవాడ - పదమర) :- అధ్యక్ష, రాష్ట్రంలో ఆస్తి పన్ను, అడ్డి విలువలకు గానీ, ఆస్తి విలువలకు గానీ ఆనగుణంగా లేని విషయం వాస్తవమేనా అంటే లేదని చెప్పారు. ఇది సత్యదురాపైనటువంటిదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1992లో రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మునిసిపాలిటీలకు, కార్బోరెఫ్వెలకు స్థింట్ ఏరియా చేసిన మీద జోనల్సులో పన్నుల విధానాన్ని అమలు పరిచినటువంటి విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పన్నులు పెంచదం లేదని అన్నారు కని జనరల్ రివిజన పేరుతోనే, కొత్తగా కట్టినారనే పేరుతోనే ఎప్పటికప్పాడు అనేక రెట్లు పన్నులు పెంచుతున్నటువంటి విషయం వాస్తవమేనా అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని ఆడుగుతున్నాను.

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్ష, ఎప్పటికప్పాడు పన్నులు పెంచే సమయ లేదు. ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి రివిజన చేస్తారు. అంతేకాకుండా ప్రతి ఒక సంవత్సరానికి 25 శాతం లోపు వరకు ఆయా మునిసిపాలిటీలకు రెంటు వ్యాల్యు పెంచుకొనే అవాశం ఉంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమనుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట) :- హైద్రాబాద్ సిటీలో ఇల్లీగల్ కనప్రక్కన్న అని చెప్పి ట్యూక్స్ ఎందుకు కలక్కు చేయడం లేదు. వాట్ల ట్యూక్స్ కడలానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఎన్నోసార్లు ఈ హాస్టల్స్ కూడా చెప్పాము. ట్యూక్స్ ఎందుకు కలక్కు చేయరు? ఎందుకు ఎసెన్ చేయరు? హాస్టల్కి ఆస్తి సాక్రమ్యాలు ఉన్నాయి. ట్యూక్స్ కలక్కు చేయడానికి నిర్దయం చేయండి. వాళ్ల దగ్గర ట్యూక్స్ తీసుకొంటామని చెప్పండి.

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్ష, రెంట్ వాల్యూ అయితే సుప్రీం కోర్పులో ఉంది. ఎన్.ఎల్.పి. ప్లౌల్ చేశాము. అవేళాధర్మై కనప్రక్కన్నకు ఎప్పటికప్పాడు తప్పనిసరిగా యాక్టన్ తీసుకొంటాము. సైనిఫిక్ కేసు ఇష్టమనండి తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. నరసింహరామ్ (సల్మండ) :- అడ్డి విలువ మీద అంతకంటే 2,3 రెట్లు ఎక్కువ వేస్తున్నారు. మా సల్మండ జల్లాలో అడ్డి విలువ మీద కంటే ఎక్కువ రెట్లు పన్నులు వేస్తున్నారు. దానికి మీరు ఏమైనా సవరణలు చేస్తారా? లేదా? మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ విధంగా ఉన్నది. దీనికి శాస్త్రీయ పద్ధతి చేస్తారా? లేదా?

శ్రీ చి. సత్యనారాయణ మూర్తి :- అధ్యక్ష. అన్ని మునిసిపాలిటీలలో ఒకచే పద్ధతి ఉన్నది. 1989కి ముందు శాస్త్రీయంగా లేదు. ఆర్.ఐ.ఎల్. ఏ విధంగా ఎసెన్ చేసేవారో ఆ విధంగానే పన్ను విధించేవారు. చట్టానికి సవరణ చేసిన తరువాత 1989 నుంచి సైనిఫిక్కొస్టర్లు

చేశాము. అయి మునిసిపాలిటీలు మాత్రం దివిజన్స్‌గా విభజించుకొని దివిజన్ ను ఉత్తి. చ్యాక్స్ విధించుకొంటున్నారు. రాష్ట్ర ల్యాప్‌టంగా యూనివర్సిటీగా ఉండ్చు ఉన్నది.

డిప్యూచీ స్పుకర్ : - నశ్యని కోరిక మేరకు క్యాచ్‌వెన్. 2099 వాయిదా పేస్టువ్హాము.

దౌతొలావ్ గ్రామంలో పంచాయతీ నిధుల ఆచేరణ

68 -

*3597 (ఎ) - సర్కారీ పిచౌక్ ఏల్ రెడ్డి, సిచౌక్. రాజేశ్‌రాఘు (మిస్టర్) కే. నుబ్బురాజు, వంకా సర్కారాయి (పెనుగోండ), పి. నాథేశ్వరాచార్య : - పంచాయతీ రాజేశ్ రాజు మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపిదు :

(అ) పెదక్ జల్లు, చాతీమార్ మండలం, దౌతొలావ్ గ్రామ పంచాయతీ మాజీ-సర్వంచ మరియు కార్యానిర్వహణాధికారి రూ. 4.5 లక్షల పంచాయతీ నిధులను ఆచేరించిన విషయం వాస్తవమేనా :

(అ) ఇంతవరకూ వారిపై చర్య తీసుకోని విషయం కూడా వాస్తవమేనా :

(ఇ) ఆయినచో, వారిపై క్రీమినల్ కేసులు పెట్టుటకు, అరెన్సు చేయుటకు దృఢుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమి?

పంచాయతీరాజ్ కాఫమంత్రి (శ్రీకృంకుర్ కెడెల శివప్రసాదరావు) : - (అ) దౌతొలావ్ గ్రామంలో పంచాయతీ మాజీ సర్వంచ శ్రీ ఎల్లాదాప్, కార్యానిర్వహణాధికారి శ్రీ జమీర్ ఆహ్మద్ దాదావు 9.50 లక్షల గ్రామ పంచాయతీ నిధులను త్రా తేశారు. వాచికి లెక్కలు చేస్తుంటాయి.

(ఆ) లేదండి. ఇదివరకే చర్య ప్రారంభించిదమయింది. ఆ మొత్తాన్ని పాశులు చేయడానికి 1994, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోని 254 విభాగం క్రింద మాజీ సర్వంచకు ఒక నోటీసును ఇచ్చుకున్నామయింది. కార్యానిర్వహణాధికారికి పంచించిన ఆచువను 6-12-96 నుండి సస్పెన్షన్లో ఉండడనుయింది. తదుపరి విచారణ జరుగుతున్నది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తాపులేదు.

శ్రీ సిచౌక్. విఠలోర్కెళ్లి : - ఆధ్యక్ష. 9 లక్షల 50 వేల రూపాయలు త్రా తేశారు. మింగివేశారు. ఇంమలో మాజీ సర్వంచ శ్రీ ఎల్లాదాప్, కార్యానిర్వహణాధికారి శ్రీ జమీర్ ఆహ్మద్ కున్నారు వారికి 1994లో నోటీసు ఇచ్చారు. ఇంతవరకూ పెంచ చర్య తీసుకోలేదు కాబట్టి, వెంటనే వారి ఆస్పులు నీళ్ల చేసేందుకు, రికపర్ చేసేంచుకు వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసియున్నది. ఈ నోటీసు నీ.ఐ.సి.ఐ.కి. రిఫర్ చేపి. క్రీమినల్ కేము పెట్టి వెంటనే రాశ్చమ అరెస్టు చేసేందుకు మంత్రిగాప అరేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీకృంకుర్ కెడెల శివప్రసాదరావు : - ఆధ్యక్ష, కార్యానిర్వహణాధికారి, మాజీ సర్వంచ చర్యలు త్రా చేసి ఎం.బి.క్ కాని బిచట్టు కాని నోటీసు చేయాలి మాట వాస్తవం. దాని కేవల వారికి మూడు పొద్దు నోటీసు ఇచ్చుకున్న జరిగింది. మార్గి 1996, ఆక్టోబర్ 96, సవమై 96లో ఎ.పి.పి.ఆర్. యాక్ష్మ సెక్షన్ 254 క్రింద జల్లు పంచాయతీ ఆఖీవర్క నోటీసు ఇచ్చుకున్న జరిగింది. రెవెన్యూ యాక్ష్మ క్రింద దబ్బు కలెక్ట చేయాలికి నోటీసు ఇచ్చుకున్న జరిగింది. ఇచ్చుకేవరకు సమాధానం రాలేదు. సమాధానం రాకపాయినట్లయితే జమ్మా శెక్కలు చెవ్వకపోయినట్లయితే

పూర్వ పీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టి చర్యలు తీసుకొంటామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు రెంయజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విల్లోరెడ్డి :- అధ్యక్షా. ఇది రిపెన్స్యూ పాథలో, పంచాయతీరాజ్ పాథలో కమ్ము పమస్య కాదని నేను సృష్టింగా చెప్పాను. సి.బి.సి.బి.డి.కి రిఫర్ చేసి ఆస్తులను సీజ్ చేసి పూర్వ పీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టుడనికి స్పృష్టించున ఆచేశాలు ఇస్తారా? ఇది నా ఈప ప్రత్య. దయచేసి మీరు ఆంగీకరించండి. ఆదేశాలు ఇవ్వండి అని కోరుతున్నాను.

పాక్సర్ కేడెల శివప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా. ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ యాక్స్ సెక్షన్ 254 క్రింద నోటీసు ఇవ్వంచం జరిగింది. మూడవ నోటీసు నవంబరు, 1996లో ఇచ్చాము. ఇప్పుటికి రెంయ నెలలు అయింది. కొన్ని రోజులు చూసి జమా లెక్కలు చెప్పుకపోయినట్లయితే పాచి విషయం తప్పుకుండా సి.బి.సి.బి.డి.కి ఇవ్వడం క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోవానికి ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం వెనుకాచడని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

10.30 శ్రీ సిహెచ్. విల్లోరెడ్డి :- అధ్యక్షా, రూ. 9.50,000/- కు సంబంధించి 1994లో జరిగిన ఈ కార్యక్రమం ఇచ్చి. మీరు ఇప్పుటికి విచారణ చేస్తాను అంటున్నాను. కాబట్టి నేను చెప్పేది ఒకటే, తేసును సి.బి.సి.బి.డి.కి రిఫర్ చేయింది. వెంటనే రికార్డ్ సీజ్ చేయిండి, క్రిమినల్ కేసును పెట్టేందుకు ఆచేశాలు ఇవ్వండి. దీంట్లో మంత్రిగారు సంశయించవలసిన అవసరం ఏమీ ఉండరు..

పాక్సర్ కేడెల శివప్రసాదరావు :- సంశయించవలసినది ఏమీ లేదు అధ్యక్షా, దబ్బు డ్రెచ్ఎస్, కాని ఇట్లు పెట్టులేదు, జమా లెక్కలు ఇప్పులేదు. సరైన లెక్కలు చూపించవచ్చే వారి మీద ప్రభుత్వం యాక్స్ తీసుకుంటుంది. కొన్ని రోజులలో లెక్కలు చూపించవచ్చే సి.బి.సి.బి.డి.కి రిఫర్ చేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. విల్లోరెడ్డి :- 1994లోనే నోటీస్ ఇచ్చారు. ఆప్పటి నుండి నోటీసులు ఇమ్మంచే ఇప్పుటికి కూడా లెక్కలు ఇవ్వాలి, ఇప్పుడు కూడా లెక్కలు ఇవ్వమనే నోటీసు ఎందుకు ఇస్తారు.

పాక్సర్ కేడెల శివప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ చట్టంలో కూడా ఒక్క రూపాయి కూడా పాక్సర్ చూసేందుకు యాక్స్లు ఉన్నాయి. మిన్ అప్రాప్తియేషన్ జరిగివుట్లయితే సర్వాధార్మి వసూలు చేసుకోవటానికి కూడా యాక్స్లు ఉన్నాయి. సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్షయిలీ చేయటం వలన కేసు ఇంకా డిలే జరిగితే మేము బాధ్యులముకాము.

శ్రీ సిహెచ్. విల్లోరెడ్డి :- ఆస్తులు లేవు. ఎట్లా రికపర్ చేస్తారు? ఆస్తులు ఆన్యాక్సాంతం అయిపాయియి, దబ్బులు తిన్నారు. కనుక సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్షయిలీ చేయించండి, ఒకవేళ స్థూవ్ అయితేనే మీరు క్రిమినల్ కేసు పెట్టండి.

పాక్సర్ కేడెల శివప్రసాదరావు :- సమస్య మిద వారికి ఎంత సృష్టత ఉన్నదో, ప్రభుత్వంకు కూడా ఆంతే సృష్టత ఉన్నది అధ్యక్షా. మీరు సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్షయిలీ కాపాలందే మాకు ఆఫ్యంతరం లేదు.

The Deputy Speaker :- Question No. 2884 is postponed at the request of the Member. Question No. 1508 is also postponed.

జరీ అవర్

శ్రీ పి. జవార్డనరెడ్డి :- ఆధ్యక్ష, జంటనగరాలలో సమారు నుండి ఆటో కార్బిక్యూలు నమ్మి చేయడం జరుగుతోంది. పోలిసు జాలుంనకు వ్యతిరేకంగా ఈ ఆటో కార్బిక్యూలు సమ్ముచ్చేస్తున్నారు. బయట ప్రాంతాలకు పోయేవారు గాని, రైల్వే రైప్పేన్ మీ చుట్టు బైనీ స్టేషన్ పక్కకు పోయే వాళ్లగాని, విద్యార్థులు గాని, ఇంకా ఆనేక మంది ప్రజలు రీసివెల్స్ ఇబ్బందులకు ఈ పె కావడం జరుగుతోంది. పోలిసువారు వారిని భాగా నేధిస్తున్నారు. కంతమంది ఆటో కార్బిక్యూలు ఆడ్డెకు ఆటోలసు తెచ్చుకొని నధుషుకొనుట జరుగుతోంది. రాంగ్ పార్క్‌లో పేరుతో వారి కళ్ల కావడల రూపాయిలను పోలిసులు తీసుకేవడం జరుగుతోంది. దినమంశా సంపాదయంచింది ఈ విధంగా వ్యధాగా పోతోంది. ఒప్పొందు నుండి 500 గజాల మేరకు ఏ ప్రయమేటు వాహనాలు ఉండరాదను నిబంధన ఒకటి ఉంది. మరి ఉఛహారణకు లక్ష్మీశ్వరాలో గారి, అమీరోపిటలోగాని, ఆష్టల్గంజ్లో కాకి ప్రయమేటు బస్సులను నెలిపి ప్రయమేటు చుట్టు ఆపరేటర్లు ప్రజలకు ఇబ్బంది కథించడం జరుగుతోంది. పోలిసులు ప్రయమేటర్లు ఆపరేటర్లు ఎడ్డించుకోకుండా, పేద ఆటో కార్బిక్యూల గురించి తీవ్రంగా పట్టించుకూటున్నారు. తాకు, మూడు రోజుల నుండి వారు నమ్మి చేస్తున్నా వారి గురించి పట్టించుకోవటం లేదు. 18 నాటించ పచిచేస్తున్నానని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఎవరి నముస్యలు పడిప్పాయం ఆపుతున్నాయి? డైటుల సమస్యలు, కార్బిక్యూల సమస్యలు, విద్యార్థుల సమస్యలు, ఆదే విధంగా ఆటో ఇక్కాటు నదిపించే కార్బిక్యూల సమస్యలు ఆంతే ఉన్నాయి. ప్రజలకే కాక ఆప్సింటీకీ ఆటోలో వచ్చి ఆటోలో పోయేవారికి కూడా చాలా ఇబ్బందవుతోంది. ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్టుపా లేదు. వారిని పిలిపించి మాట్లాడండి. నమ్మును పరిషురించండి. గత కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్లో ఈ ఆటో కార్బిక్యూని కొరకు రూ. 50 లక్షల వెల్ఫ్యూర్ పండ్ కేటాయించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వాళ్ల వెల్ఫ్యూర్ యూక్లివిటీన్ ఏమీ చూడడం లేదని ఆటో కార్బిక్యూలు చెబుతున్నారు. ఆటో రిప్రజంచెట్టేచ్ పిలిపించి, వారి కష్టాలను విని, పోలిసు వారు చిన్న చిన్న ఆటో వాళ్ల మీద తమ జాబూ ప్రదర్శించటం మంచి పద్ధతి కాదని చెప్పండి. పోలిసు వారు ఏరిసే కొణ్ణించు, పొంసావరక, లైసెన్సులు తీసుకుపోవడం చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

నేను చెప్పిన తరువాత చెప్పమనంది సార్.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- గారవసభ్యులు జవార్డనరెడ్డి గారు చిట్టొందే వాటానుసార్లు చెబుతున్నారు. ఒక్కసారి చెచితే అర్థం చేసుకునే శక్తి వూకు ఉండి ఆధ్యక్ష.

శ్రీ పి. జవార్డనరెడ్డి :- ఏనండి. గవర్నమెంట్లో ఈ వ్యోగాలు లేవు. పేదవారు డాక్యుమెంటువు తెరువు కోసం, స్వయం ఉపాధికల్పన క్రింద లోన్ తీసుకుని, ఆడ్డెకు తీసుకుని ఆటో నదుపుకునే వారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ముఖ్యమంత్రి గాయి,

పోం మంత్రిగారు ఇవ్వాల్స్ అయి వారి వాయకులను పిలిపీంచి ఆటోలు నడిచేటట్లు చేయాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- గౌరవభూతులు జనర్షనరెడ్డి గారు చెప్పిన విషయమై నిన్న నా వద్దకు ఆటో యూవియొ లీడర్స్ రావడం జరిగింది. వెంటనే సంబంధిత కమిషనర్స్, ట్రాఫిక్ డిపి.ఎస్.టో మాట్లాడాను. అంతేకాండా పార్టీంగ్ విషయంలో వారికి ప్లేసెన్ కూడా ఐడెంటిపై చేయవలాపిన అవసరం ఉంది. ఆటోవారిని ఇఖ్యంగి పెట్టాలని గాని, వెధించాలని గాని మాకు లేదు. వారి సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే చర్చలు కూడా జరిగాయి. జనర్షనరెడ్డి గారు పోలిసులు వేదిష్టవ్వారని చెబుతున్నారు. ట్రాఫిక్ రెగ్యులరైజేషన్ పాటించమంచారా, వద్దా? చెప్పండి. ప్రారంబాద్ పట్టణంలో రోజురోజుకి వెహికల్స్ పెరుగిపోతువ్వాయి. రిలోఫ్స్టస్టస్స్, మల్టొక్సీగిరి, బి.ప్రె.ఎస్.ఎయిల్ నుండి శాసనసభకు రావాలంతే గంట మమయం పదుతుంది. ట్రాఫిక్ ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు వెళ్లడం వల్ల పాశేమి, పార్టీంగ్ వల్ల పాశేమి ఈ పమప్ప వచ్చింది. ప్రయువేటు సర్పేసెన్ అంటున్నారు, తప్పతుండ్రా వాలీ మీద చర్చ తీసుకుంటాము. ఫ్రాంట్టో మీరు మరల మరల విమర్శించడం బాధుందదు. మంచి ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నదే గాని వాళ్ళను వేధించాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు. ఈ సమస్య పరిష్కారం కోసం తప్పుడు చర్చలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. జవాహర్ రెడ్డి :- ఎప్పులోగా సమస్య పరిష్కారం అవుతుందో చెప్పండి.

శ్రీ లభ్య బాబేరెడ్డి :- కమిషనర్స్ అదేశాలు ఇవ్వమనండి సార్.

శ్రీ పి. జవాహర్ రెడ్డి :- పార్టీంగ్ సమస్య కాదు, వారి కైసెన్సులు గుంజాకోవడం కూడా జరుగుతోంది పార్ట్.

శ్రీ ఎమ్ చంద్రబాబు వాయిడు :- మార్చింగ్కూడా కమిషనర్ అఫ్ పోలిసులు మాట్లాడాను. ఎక్కుడవికి అత్యుదా పార్టీంగ్ చేస్తామని, వద్దంత్తు ట్రైక్ చేయడం మంచిది కాదు. గుర్తుమొంచ ఒక ఆర్ట్రాల్గా చేయాలమకుంటోంది. ఏదైనా, ఎగ్రిగెట్టానైనా, కొంత రెగ్యులరైజ్ చేయకపోకి మొత్తం లూప్ఫీక్ కూడా జామ్ అయ్యే వరిష్ఠితి వస్తుంది. మీరు కూడా ఈ విషయంలో కో అవరేట చేయాలాపి కోరుకువ్వాను.

శ్రీ చిచార్. లతలెరెడ్డి :- బిస్ట్స్టంచుల వద్ద ఉంచే పోలిసులకు కూడా చెప్పించండి.

శ్రీ ఎమ్. నందుబాబువాయిడు :- పోలిసులకు చెప్పాను, వారికి ప్లేన్ చూపించమన్నాను. కాబి వాటు తప్పు స్థలాల్లో పార్టీంగ్ చేస్తామనటం మాత్రం వారికి మంచిది కాదు.

(ఆంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- జవాహర్ రెడ్డి గారు సమస్య ప్రభుత్వ దృష్టిక్ తీసుకువ్వారు. ఈ ద్రుటుచేయబడుతాను వేదిష్టవ్వారు, లారీలను వేధిష్టున్నారు పోలిసులు అని మీరంచువ్వారు. ద్రుటుచ్చు చాలా ఉద్దీశ్చ పెచ్చేస్తుంది. మీరు ఇలా రెయిజ్ చేస్తారు. యాక్స్ తీసుకోవేమళ్లిమీరే కాబిపోలు చేస్తారు. పోలిసుల వేధింపులు పెరిగిపోయాని మాట్లాడతారు. అప్పు మీరే మాట్లాడితే ఎలాగండి?

(ఆంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- నో... నో... శ్రీజనార్థనరెడ్డి గారూ ప్రైవేట్ బస్సులు. లారీలు ఎక్కడంచే అక్కడ పార్కింగ్ చేస్తున్నారు. అది వాస్తవం బైదురాబాద్ లో. ఒకప్పుడు సర్వీస్ రోడ్సు ఎస్టోవిష్ చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు సర్వీస్ రోడ్సు ఏక్కడా వారడం జరగడం లేదు. ట్రాఫిక్ కు అంతరాయం కలిగే విధంగా కొట్లు ఆచీ పెట్టుకోవడం ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. నేను ఆ సర్వీస్ రోడ్సు అవస్త కూడా క్లియర్ చేయాలని చెప్పాను. వారు చెప్పినట్లు ప్రయివేట్ బస్సులు గానీ, లారీలు గానీ పేస్సి ఉంచే అవస్త రెగ్యులరైట్ చేయమని నేను చెప్పాను. వారు రెగ్యులరైట్ చేస్తున్నారు. దీని మీద పారికి ఎటువంటి అనుమానం ఇవసరం లేదు.

ఖస్టర్ డెప్యూటీ స్కర్ : - మల్లేశం గారూ...

శ్రీ యం. మల్లేశం (ప్రైడారం) :- అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రంలో అత్యంత వెనుకబడిన ఆదిలాబాద్ జల్లాలో నాబ్ర్యాన్ సంస్కరు సంబంధించినటువంటి సంస్క ద్వారా చెలిమల వాగు ప్రాజెక్టుకు 23 కోట్ల రూపాయలు, వట్టివాగు ప్రాజెక్టుకు 27 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేయబడ్డాయి. చెలిమల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినటువంటి తెండ్ర్ పిలిచారు. ఘన్ లోయస్ పెండుదారునికి ఇవ్వకుండా ద్వీధారిని మరొకరికి ఇవ్వడం వల్ల కోట్లకు వెడితే. కోర్టు డైరెక్ట్ కూడా వచ్చాయి. అధికారులు చర్య తీసుకోనందు వల్ల, నాబ్ర్యాన్ గైవెలైన్ ప్రకారం పనులు నిలిచిపోయాయి. అదేరకంగా గార్డ్స్ శర్ట్స్ కు సంబంధించిన పనులకు కూడా తెండ్ర్ పిలిచారు. కానీ ఆగ్రమెంటు చేయనందు వల్ల పనులు ప్రారంభం కాలేదు. ఆ పనులు ప్రారంభించవలసిన ఆవసరముంది. వట్టివాగు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినటువంటి దానిలో 27కోట్ల ఈన్వెప్పటిక్. కొంతమంది అభివృద్ధి నిర్ధారితములు, ప్రభుత్వ అభివృద్ధి కార్బ్యూక్షమాలను అటుంపరుస్తున్న శారెన్స్ ఆధికారులు పనులు ప్రారంభం కాకుండా అడ్డు తగులుతున్నారు. వాలుగు మండలాలు ఆసిపాశాదు, రెబ్బన్, తిర్యాలి, తాండూరు మండలాలకు సంబంధించినటువంటి ప్రజలు ఆందోణ చెందుతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పందించి వెంటనే పనులు ప్రారంభించవలసిన ఆవసరమున్నది అధ్యక్ష, మీ ద్వారా ప్రభుత్వ ర్యాప్టిక్ తీసుకురావడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్ష, మల్లేశం గారు చెప్పినటువంటి రెండు ప్రాజెక్టు పనులను మూడు రోజుల క్రితం రెహ్వ్య చేయడం జరిగింది. చెలిమల, వట్టివాగు ప్రాజెక్టులకు సంబంధించినటువంటి వాటికి కోర్టు డైరెక్ట్ శాలో చేయమని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్బ్యూర్చి గారిని కూడా కోరాము. రెండు మూడు రోజులలో సెటిల్ చేసి ఈ రెండు ప్రాజెక్టు పనులు ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యివ్. రఘువరెడ్డి :- అధ్యక్ష, నల్గొండ జల్లాలో ట్రాన్స్పోర్టులోను, సబ్స్టోప్స్ లోను బింబరలోడ్ వల్ల విధ్యుత్ పరఫరాలో ఇబ్బంది ఏర్పడింది. దానికి కారణం నాగార్జునసాగర్ నుంచి వచ్చే లైన్ ఇవ్వబడిన పరిస్థితిలో కాల్గోర్ కిరిగి పడిపోవడం. దీనివల్ల తరచు విధ్యుత్ పరఫరాలో ఇబ్బంది ఏర్పడుతున్నది. దీనికిసం రైతాంగం రేబవశ్శ కాపలా కాయవలశి వస్తున్నది. పదివేల మంది రైతాంగం తమ గోదు విన్నవించుకుండామని ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వచ్చారు అధ్యక్ష.

పైర్లు ఎండిపొవడం వల్ల రైతులు అందోళన చెందుతున్నారు. కాలిపోయిన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను బాగుచేయించుకోవడానికి అధికారులకు ఫీర్యాదు చేసి, వారు వచ్చి చేసివెళ్లే లోపల మాడు నాలుగురోజులు పైర్లు ఎండిపోతాయి. జిల్లాలోని నక్రెకల్, కోదాడ, భువనగిరి, ఆంధ్ర సహస్రమణలో ఫీర్యాదు చేయడానికి రైతాంగం వెడిచే అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదు. నక్రెకల్లో 50 మంది మీద కేసు పెట్టారు. జనగామ ప్రాంతంలోని వనవర్తిలో యన్.సి.లు రైతులు గోలచేస్తే వారిని మెత్తగా కొట్టి వరంగల్ జైలులో పెట్టారు. ఈ విధంగా రైతులు అందోళన చేస్తే కేసులు పెడుతున్నారు జైళ్లకు పంపుతున్నారు. మరో ప్రక్క పైర్లు ఎండిపొతున్నాయి. దయచేసి ఈ మార్పి నెలాభరువరకు 12 గంటల పాటు విధ్యుత్ సరఫరా చేప్రేరైతాంగం తమ పంటలను కాపాడుకోగలగుతారని రైతాంగం ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నారు. ఆలాగే. అనుమతి లేని కనెక్షన్సును కూడా దబ్బు కట్టించుకొని అనుమతి ఇవ్వాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్ష, ఇమ్మడు నేను విధ్యుత్ బోర్డు అధికార్తె మాట్లాడాను. ఒక వారం నుంచి యస్.టి.పి.సి 150 మొగాపాట్ల విధ్యుతీను ఉష్టవ్వీ గ్రిక్ నుంచి వస్తుందనుకుంచే డబ్బులు కడితే తప్ప చేయమని కండీషన్ పెట్టి రెస్మ్యూ ఆకోంట్ ఓపెన్ చేయమని బత్తిడి చేస్తున్నారు. నేను డైర్కున్ట్ కూడా మాట్లాడాను. బొగ్గు సరఫరా నిలిపిపేస్తామని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇందన కార్బూడర్సీ శ్రీ భిడెగారు కూడా థిల్లీలో ఉన్నారు ఈ పని మీద. గృహపోవసరాలకు కూడా సాయంత్రం వేళల్లో మరో అర్ధగంట కోత విధించాలని నిర్ద్యించాలని తీసుకున్నాము. ఈ విషయాన్ని హోస్టలో కూడా ప్రకటించడం జరుగుతుంది. విధ్యుత్ కోతకు సంబంధించిన విషయాలను వర్ణపుట్ట చేయమని అధికారులకు చెప్పాను. ఇకపోతే ఆక్రమ విధ్యుత్ కనెక్షన్ విషయంలో మాత్రం మేము కరించా వ్యవహారిస్తాము. ఈ విషయంలో ఎవరు కూడా దయచేసి జోక్యం చేసుకోవడని కోరుతున్నాను. అలాగే మార్పి నెలాభరు కరకు రైతాంగానికి విధ్యుత్ సరఫరాలో ఆటకు కలగుండా ఉండేందుకు చర్యలు తీసుకుంటాము వారి పంటలు కాపాడడానికి. అలాగే రైతాంగం ఈ విషయంలో అధికారులను బెదిరించడం. కట్టడం లాంటి చర్యలు మానుకోపాలని రైతాంగానికి విష్టిస్తి చేస్తున్నాను. అలాగే శాసనసభ్యులు తమ తమ నియోజకవర్గాలలో దీనికి సంబంధించిన నిర్దిష్టమైన ఫీర్యాదులుంచే నా దృష్టిక్రియ తీసుకుంటానని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బఢ్డం బాలపెద్ది :- అధ్యక్ష, ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించింది. ఏలేరు స్కూం తరువాత గుంటూరు జిల్లాలో జరిగిన మరొక స్కూం ఇది. తెనాలి పట్టణానికి ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల దూరంలో గుంటూరు - తెనాలి రహదారిలో 132/33 కె.వి. విధ్యుత్ సహస్రమణ నిల్చామానికి అనుమతిన్నియిదం జరిగింది. దీని నిర్మాణానికి గాను ఎల్క్షెసిటీ బోర్డు వాడు నాలుగు ఎకకాల భూమిని సేకరించడం జరిగింది. అయితే అప్పుడు ఎకరానికి లక్క రూపొయల రేటును నిర్ద్యలుపై, కొంతమంది స్వార్గపరులైన రెవిమ్యూ అధికారులు, రిజిస్ట్రేషన్ దిపార్టమెంటు అధికారులు ఎకరాకు కోటి ముప్పయి లక్కల చౌప్పున నిర్ద్యలుంచడం జరిగింది. అంటే నాలుగు ఎకరాలకు మొత్తం 5కోట్లు 20 లక్కల రూపొయలు. ఆర్.డి.బి.గారు ఆ మొత్తమై 10.50 | 5 కోట్లు 11 లక్కలకు కుదించారు. అంటే 9 లక్కల రూపొయలు తగ్గించారు. ఈ ఉ! విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వెళ్లినప్పటిక కూడా కొంతమంది అవినీతిపరులు ఈ వేళ

ఏమంటున్నారంటే, యిది మా ప్రభుత్వం. మేము ఎట్లయినా డబ్బులు కెల్లిస్తాం. మీరు ఎవరు మమ్మలను ఆపేదనికి అని అంటున్నారు. మరి కొత్త ఆర్.డి.ఐ. గాం యిచ్చారని చెప్పారు. అయితే యివే ఆర్.డి.ఐ.గారు 9-11-96 నాడు పడి, పన్నెందు సాధ్య సెగోపియేషన్స్ కూడా జిరిపిందు. జరిపిన తరువాత 5.11 కోట్లు చెల్లించడానికి హాట్లు ముండకః వైపు, మరి విమ్ముచ్చక్కే బోర్డు నష్టాలకు గురైపోతుందన్నారు. సువీర్ధమైన ప్రశంగంలో మరి కాల్కులికాఫా మంత్రిగారు ఈ విధంగా చెప్పారు. యిది మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మన విమ్ముచ్చక్కే బోర్డును శక్తిమంతం చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు.

(ఆంతరాయం)

శ్రీ తుమ్మల సాహేస్కరచావు :- ఆధ్యాత్మా, భార్తీచైక్షికి గారు చెప్పినటువంట్ల ఆ పెద్దికులల్ని సచేస్తేషివును సంబంధించి ల్యాండ్ ఆక్సైపస్ విషయంలో వివరాలాస్తే కూడా మీ ముందు జీంచుతాము. తీసుకోవలసినటువంటి ఆలోచన లేదు. బోర్డుకు స్కూలు చేస్తే జీ చేయమని గౌరవసభ్యాలకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహామృదు అమానుల్లాభాన్ :- స్టీకర్ సార్. యిది చాలా చూఫ్చుమైన విషయమంది. ఆద్యాంశ్చానికి సి.ఎమ్. గారు కూడా హోన్లో వున్నారు. రాష్ట్రమంతటా ఒకింజనుల మీద ఎంతో ఆవ్యాయం జరుగుతోంది. రంగారెడ్డి జిల్లాలోని కంపాటావ్ మరాచలంలో తిరుమలగడ్డ ఆనే ఒక గ్రామము వుంది. అక్కడ 100 కుటుంబాలకు పైగా హరిజనులున్నారు. పారి థోర్స్ ఫాదర్స్ ల్యాంట్స్ మీద ఆపాజిషన్ వుందండీ, వారికి పట్టలు కూడా యిచ్చారు. టెంచాయిమెంట్ కూడా వుంది. కాని ఒక మాజీ ఎం.పి., తెలుగుదేశం పైనే ప్రెసిడెంట్ పారీదిచాల్లతో కొల్యాచై వారికి కష్టాలు పెట్టి 10 వేలు, 15 వేలకు అచ్చేస్తుకుని అక్కడ రోడ్లు వేస్తున్నారు. జీంటింగ్ చేస్తున్నారు. మార్గాదీనీకు 10 లక్షలకు, 6 లక్షలకు అచ్చేస్తున్నారు. దీనికి వ్యతిశేరిగా వాట్లు అక్కడ వమ్ము చేస్తున్నారు. యిలా చేస్తే ఎలాండి. భూములను ఆక్రమింగా తీసుకుంటున్నారు. రెవెన్యూ రికార్పులను కూడా టాంపర్ చేస్తున్నారు. 10 వేల దూసాయలు తీసుకొని యిక్కడ నుండి వెళ్లిపోవాలని పాలీన్ వాళ్లతో, మజల్ పవర్ట్ హోరిని కష్టపెడుతున్నారు. అక్కడ 600 ఎకరాలకు పైగా ల్యాండ్ వున్నది. దాని గురించి మీకు లిష్ట్ పంపిస్తున్నాను. తీసుకుని చూడండి. పాపం మాదిగాళకు రక్షణ యివ్వాలి. వైన్ ప్రెసిడెంట్ (బాబు) గ్రూహ కానివ్వండి. మరేదైనా కానివ్వండి. ఈ విధంగా దోర్ఘన్యం చేస్తే మంచిది కాదు. మాదిగ కమ్మానిటీ వుమెన్కు రక్షణ యివ్వాలి. వారికి వ్యాయం చేయాలి.

శ్రీ తి. దేవేందర్ గాడ్ : - గౌరవసభ్యాలు కొన్ని విషయాలు కెట్టారు. యెన్ఫక్మేషన్ కెప్పించి తప్పనిపరిగా చర్య తీసుకుంటామని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యాలకు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ మహామృదు అమానుల్లాభాన్ :- నిన్న అక్కడ గొపవ జిగించి. మజల్ పచవీతే ...

శ్రీ తి. దేవేందర్ గాడ్ : - అక్కడ ఏమి జిగించి. ఏమిటని చెఱుపుకుని తప్పనిపరిగా చర్య తీసుకుంటామని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యాలకు.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మిపార్వతి (చాతచండ్లం) . - ఆధ్యాత్మా. చయచేసి గౌరవనీయులైన

ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సభలో వున్నారు. విషయం కూడా అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగినది గనుకు మీ ద్వారా వారు మరి దీనికి సరైనటువంటి స్వందన యిస్తే చాలా సంతృప్తిగా వుంటుంది. విషయం ఏమిటంటే, భూకభూ గురించి ఈనాడు ప్రభుత్వంలో ఎక్కువగా నినబడుతోంది. దీనికి గారవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు యింత క్రితం స్పందించి సరైన యాక్షు తీసుకుంటామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయితే కొన్ని భూములు వినోభాభావే మరి అదే విధంగా గాంధీ గారి యిచ్చిన పిల్లలు మేరకు చాలా మంచి ధనవంతులు ముందుకు వచ్చి అభిమానంతో పేదవాళ్లకు న్యాయం జరగాలని అదే విధంగా సామాజిక పరిరక్షణకు కొన్ని వేల ఎకరాలు భూదానం పేరుతో యివ్వడం జరిగింది. ఆధ్యక్షా, అసలు విషయం ఏమిటంటే ఆలా వచ్చిన భూములకు మరి భూదాన బోస్కు పని చేస్తోంది. ఆ బోస్కు ఎలా వని చేస్తోందో ఆడ్చు కావడం లేదు.

ఈటీవల జరిగిన సంఘటన ఆధారంగా చూస్తే, హైదరాబాదుకు 25 కి.మీ దూరంలో గల బీటినగర్లో (రంగాపూర్ గ్రామపంచాయతీ వరిథి లోనిది) యింతకు ముందు చెదురుగిచి అనే మహారాజు వినోభాభావే గారికి స్వయంగా 800ల ఎకరాల భూమిని యివ్వడం జరిగింది. దీంట్లో నార్మి రంగారావు ఆనే వ్యక్తి 40 ఎకరాలను లీట్సు యివ్వమని ప్రభుత్వాన్ని అడగడం జరిగింది. సిషట ఫారెస్ట్ పేరుతో ఆదే విధంగా చిన్న పరిక్రమలు స్థాపిస్తామని, దానికి బండులుగా ఆయన స్వంత భూములు యిస్తామని చెప్పి అడగడం జరిగింది. కానీ ఆ తర్వాత జరిగింది ఏమిటంటే. దాదాపు 600 ఎకరాల భూమిని కబ్బా చేసి మరి దాంట్లో యితను శాట్లో వేసి 50 కోట్ల వరకు వాటిని ఆమ్యుకోవడం జరిగింది. దీంట్లో అంజయ్ అనే పారిజన వ్యక్తికి సంబంధించిన భూమికూడా ఉండడంతో, తన భూమి తనకు యివ్వమని అడిగితే ఆతనిపైబాంబు దాడి చేసి పూత్య చేయడానికి ప్రయత్నించడం జరిగింది? మరి దానికి ప్రభుత్వం కేను పెట్టింది. కానీ కేను పెట్టి ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది? ఎవరైతే నేరం చేశారో, ఎవరైతే భూకభూ చేశారో ఆతనిని మెడిసిటి పోస్ట్గ్రాడ్యూలర్లో ఎ.సి. రూములో పెట్టి శాశం వేసి ప్రభుత్వం కాపాడుతోంది. అసలు భూదానబోస్కు ఏమి చేస్తోంది? ఆసలు ఎన్ని వేల ఎకరాలకు ఈ భూదాన కార్బూక్షమము..

(ఆంతరాయం)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ స్పీకర్ :- బాలోర్స్‌గారు, అలరోడీ ఈ విషయం హాన్ దృష్టిక్కి వచ్చింది. నీళ్ల ...

శ్రీ చి. దేవేంద్రక గాడ :- ఆధ్యక్షా, గత సంవత్సరంలో కూడా బీటినగర్ గురించి... దానిపైన నాకు టోల్టగా నాలెట్టి పుండి. ఆ విల్తెల్త. దీని మీద మీ అభిప్రాయం ఏమన్నావుంటే చెప్పింది. లాస్ట్ టైమ్ కూడా దీనిపైన చాలా ఎలాబాటేగా చర్చ జరిగింది. గాంధారసభ్యులకు కూడా ఈ విషయాన్ని లేవనెత్తారు. కావలసిన సమాచారం వుంది. హానీకు కూడా యిచ్చాను. హానీ కమిటీ కావాలని అడిగారు. హానీ కమిటీ వేశము. హానీ కమిటీ కూడా తగిన చర్చ 11.00 | తీసుకొంటున్నది. ఎవరు ఏ భూముల్ని ఖబ్బు చేసినా వారిపైకిన చర్చ తీసుకొంటున్న అం || విషయం గాంధారసభ్యులు చూస్తున్నారు. అందువల్ల ఈ విషయంలో ఎవరినీ రక్కించవలసిన అవసరం మాకు లేకని మీ ద్వారా గారవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(గారవసభ్యులు శ్రీ పి. రామస్వామి, శ్రీ బద్రం బాలీరెడ్డి మొదలైన వారి నుంచి అంతరాయం)

ఖిష్టక్ డెఫ్యూచీ స్పీకర్ :- రామస్వామిగారూ, అలోరీ సినిమీట్ హాస్ కమిటీ ఉందండీ..

శ్రీ సిహెచ. విరలీరెడ్డి :- పోయిన తసెంబ్రీ సమాచారాలలోకి ఈ విషయం ప్రశ్నావనకు వచ్చింది. హాస్ కమిటీని కూడా వేయదం జరిగింది, విచారణ ఇమాంపున్నది. బహుకా ఈ విషయం గారవ సభ్యులాలికి తెలిసిఛుఁడకపొవచ్చు, సీతావేగాలు క్రొర్కొన్గా వున్నారు.

శ్రీ డి. దేవేందర్ గాద్ :- బహుకా వారికి ప్రాపోబర్ తెలియకారిచుచ్చు, ఇది పరకు ఈ విషయం సభలో వచ్చింది, హాస్ కమిటీ కూడా ఉంది. మళ్ళీ దానికి లభ్యతత్త్వం ఎట్లా ?...

శ్రీ డి. భద్రయ్య :- ఇరివరకు హాస్ కమిటీ ఉంది, మళ్ళీ చెట్లున్నారు ...

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాద్ :- వారు (శ్రీమతి ఏవ్. లక్ష్మిపెర్సాతి గారూ) కొత్తగా వచ్చాడు కాబట్టి వారికి ఈ విషయం తెలియక మళ్ళీ చెప్పుతుండవచ్చు. రామస్వామిగారికి తెలిసి కూడా ఇట్లా ఎందుకు మాటల్లాడుతున్నారు.

శ్రీ బద్రం బాలీరెడ్డి :- ఆ విషయం కాదనదం లేదు. కానీ అంజయ్ గార్చి హతమార్పాడానికి ప్రయత్నం చేశారు. వారు ఆ విషయాన్ని ప్రశ్నాచిస్తున్నారు.

శ్రీ ఏక్. పాలకృష్ణ :- ఆధ్యక్షా. నేను రైతుల విషయం నాట్టామతున్నాను. ఆకి ముఖ్యమైన విషయం ఇది. జోర్ ఆవర్ టైం ఆయిపోతున్నది. రైతులు చేపాపకి వెన్నుముక తని మనందరం చెప్పకొంటున్నాము. కానీ ఇలాంటి రైతులు రావెన్నాడు కస్తు విషయమై అందోశన చెందుతున్నారు. సాధ్యా పంటకు, ద్వాళా పంటకు ఇస్పులు వసూలుచేస్తున్నారు. కానీ వాటి మధ్య చాలా వ్యతాపం ఉంది. క్రిందిస్తాయి అధికారులు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో అదాపురణ చెప్పతాను. ఉధాపురణకు సాధ్యా పంటకు 200 రూపాంశుల చోపున చిప్పు వసూలు చేప్పే వాళ్య పంటకు 300 రూపాంశుల చోపున వసూలు చేస్తున్నారు. అథం ఈభాగా సెలియన్ రైతుల చీటికి అధికారులు చెల్లి సాధ్యా పంటకు 200 రూపాంశులు వచ్చాలు చేయించాలి వుంటే 350 రూపాంశుకూడా వసూలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇస్సు వసూలు విషయంలో ప్రఘుత్వం ఒక స్కూప్స్ట్రోన్ ప్రకటన చేస్తే బాగుంటుందని ఉమ ద్వారా ముఖ్యారిని కేరుతున్నాము.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాద్ :- గారవసభ్యులు చెప్పి ఇస్సు ఇన్ను రెట్లు విషయంలో ప్రఘుత్వం ప్పుత్తామా ప్రకటన చేసి తెలియకేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాము

శ్రీ డి. వాదేశ్వరరావు :- ఎవ్వుటి నంది కలక్క చెప్పాలో ఆది. క. టి. ర్స్ట్రీట్ కెప్పులి

Sri T. Devender Goud :- We will issue a press statement.

శ్రీమతి ఎ. ఐస్ట్రోపూర్వాచేచి (ఆమ్రార్) :- స్పీకర్ సార్, ఇది పెంచాయికీ రాజు శాఖామాత్రులకు సంబంధించిన అంశం. సిరికండ మంచెలంలోని చిన్నవోల్టైట్ దగ్గర కపులవాగు మీద తసంపూర్చిగా ఏగిలిపోయిన ప్రాజెక్టు విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాము.

ఖ్రీస్తు ఆంధ్రే జాది భాగించిన ఉన్న కుటుంబమించే అనుకోంచారు. కానీ ఇది పంచాయతీర్జీ శాఖలు సంబంధించినది. ఇందురథ్య సంబంధిత మంత్రిగారు స్వందించి తప్పకుండా ఒకవాళుహంచెప్పాలై కొరుతున్నారు. 1987-88లో ఈ ప్రాజెక్టు మంజూరైంది. 20 లక్షలు కూడా మంజూరు చేశారు. ఉఱుకే 1989లో ఈరిన్ ఆసింట్లీ ఎన్వికలలో తెలుగుదేశం పార్టీ దిండిపోయి దురవ్యవహారాల్లో కాగ్గిని ప్రార్థించుతున్నారు. 1987-88లో ఈ ప్రాజెక్టు పనులను ఆఫీవేయం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు రెండు గ్రామాల మర్యాద వ్యంతి దానిపైనుంచే రెండు గ్రామాల మర్యాద రాకపోకలు సౌగుతున్నాయి. ఇది ఇంత ఇంపార్టెంట్ ఇమ్మా కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారూ మా జల్లాకు వచ్చినప్పుడు ఉపాంగ పథలో దీపికి సంబంధించిన ప్రకటన కూడా చేశారు. తెందర్నీ పిలిచి తప్పకుండా వ్యందించి ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తమని గత సంవత్సరంలో పారు వాగ్గునం చేశారు. అయితే తరువాత రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా ఈ ప్రాజెక్టును నాభార్యకు అప్పగించారని తెలిపింది. అయితే ప్రాజెక్టు పవిత్రగంగలో ఔగిపాయింది కాబట్టి దానిని తీసుకొనడానికి నాభార్య తిరప్పించినట్టు తెలిసిందే. అందువల్ల పూర్తి ప్రాజెక్టును నాభార్యకు అప్పగిస్తారా లేక నగంలో ఆగిపోయిన ప్రాజెక్టు బాధ్యతవే నాభార్యకు అప్పగిస్తారా ఆనేది మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కేడం శివప్రాదరావు:- అధ్యక్షా, గారవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రాజెక్టుకు వంబంధించిన వివరాలు తెల్పించుకొని తగిన తర్వలు తీసుకొని పూర్తిచేస్తమని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వీ. వృషిష్ఠమర్మా (పీర్సూర్):- అధ్యక్షా, పీర్సూర్ నియోజకవర్గంలో కర్తవ్య వరిష్ఠులు ఏర్పడడం వల్ల రైతాంగం తల్లిదిల్లిపోతున్నారు. వర్షాలే లేక పంటలు పండక, ఇతర వనులు దీరకక దైతులు తల్లిదిల్లిపోతుంచే మూడు మాసాల క్రితం నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి రిప్రైంచేవన కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. నా వినతిపర్తింపై కమిషనర్ గారు సర్వే చేయించి రిపార్టు తెల్పించుకొని చెప్పడం జరిగింది. ఇలా మూడు మాసాల క్రితం చెప్పివుటకీ ఇప్పటివరకూ ఎలాంటి చర్యలు ప్రకటించలేదు. నా నియోజకవర్గంలోని కెత్తాల, బెజ్జూర్, పీర్సూర్ మొదలైన మందలాలలో సంవత్సర కాలంలో వర్షాలు పడక, వర్షాలు వడ్డ పకాలంలో పడక పంటలు 70 శాతం పరకు దెబ్బతిస్తాయి. ఈ విషయమై రెవెన్యూ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా వేసు వినతి పత్రాలు ఇవ్వడం జరిగింది. కమిషనర్ గారు కలెక్టరుకు ప్రాంతం, రిపోర్టు తెల్పించుకొంటామన్నారు. ఇప్పుడు జాన్ రాబోతున్నది, అయివా కర్తవ్యాలై ఇప్పటివరకూ ఎలాంటి ప్రకటన చేయలేదు. ప్రజలు పనులు లేక, అప్పు పుట్టక వలవులకు మేక లేక వశవల్లి అమ్మిమేసి గ్రామాలు వదిలిపెట్టి మహారాష్ట్రకు ఇతర ప్రాంతాలకు వలవశాయ వరిష్ఠీక ఏర్పడింది. వరిష్ఠీతులు ఇలా వుంచే కమర్సియల్ బ్యాంకులు గానీ, ఇతర బ్యాంకులు గానీ రైతులకు అప్పులు ఇవ్వడక నానా తిప్పలు పెదుతున్నాయి. నేను 48 గంటల పాటు వశ-కల్యాన ఆస్తిను ముందు నిరాపోర దీక్త చేసి ఈ విషయాన్ని ప్రంభత్వం దృష్టికి తీసుకొవాలు జరిగింది. అయివా కర్తవ్య విషయలో ఇప్పటివరకు ప్రకటన వెలువడలేదు. ఇప్పటికేవా మా ప్రాంతాన్ని కర్తవ్య ప్రాంతంగా ప్రకటించి రైతులను ఆదుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాప్పె కోరుతున్నాను.

11.10 | శ్రీ డి. దేవేందర్ సోడి :- గోదవర్చును చెప్పిక విషయాలను తస్తిడికి కూడిటి కొండిలే కి॥ పిట్టుకుని కలక్కుదురై మోద్దుకును చ్ఛపుత్తును. శ్రీకాళింగు సంబంధించి రిపోర్టు వచ్చింది ; ఇదే మాదిరిగా విజయపగరంలో కెస్ట్ ప్రాంగణాల త్రైక్ చేయడం జరిగింది. ఆదిలాబాదు జల్లూ గురించి రిపోర్టు రాలేదు. కల్కయ గారితో మాట్లాడి రిపోర్టు తెప్పించడంని ఇమ్మిదియేలుగా ఏక్కన కేమకుంటాను.

శ్రీ చిర్మాల రామచంద్రరావు (తథారెపు) :- స్టూర్ పార్, హైకోర్టులో జల్లూలో కిత్తుపేట మండలం, చేవరపడ్లి వద్ద భూ అప్పటి సంఘచింపింది. కొండిల్లో ఒకో నుండి కు విపరీతమైన అగ్ని క్షోలలలో 75 అడుగుల ఐట్లు పరకు కూడా అన్నిఖ్యాతులు వ్యాపిస్తున్నాయి. అదే రకంగా మాట్లాడికలు ఎన్నిసి పునమాట్లాడి పచుపున్నాయి. స్టోర్ ఏముఖ్యాలలో చేస్తున్నాయి భూ అప్పటి కేసాసిముప్పునింటం అంటే కూడా భయమ్మాలసాగి అన్నాడా అచ్చుకూడా. లొకు తెలుసు : గతంలో నవంబరు తేలాలో తుఫాను సంభవించింది. పూర్వే పంచమించింది. ఇప్పుడు భూ అప్పటి వచ్చింది. 1995 జానవరి 8వ రూపులూ సుధా లో ఆశుట చ్ఛింది. ఓ జల్లూలో భూతువుట, పూరికెన. తుఫాను, వర్షాలు రావణం వల్ల బాధలా కొన్నిమ కూడా అన్నాయి. తూర్పుగోదావరి జల్లూలో విపరీతమైన దమున్నిస్త్యుంచే విశంగా వ్యవస్థ. అందుకు రిపోర్టుంచింది చేయడానికి ప్రత్యుత్కంగా ఉన్న కమిషనరును నియమించాలాడి కేరాయన్నావు. ప్రస్తుతికి అంచ్చం మొత్తానికి ఒక కమిషనరు ఘర్షణగారు వున్నారు. కేవలికండించి భాష్యకుగా ఒక రిలీఫ్ కమిషనరును కేటాయించాలని కేరుతున్నాను. అన్ని రొఱ బాధలు వ్యాపారాలు. అనాప్యాప్తి, అలిప్పాప్తి, నిత్యం కష్టపడ్డును నంభించున్నాయి, ముఖ్యాగా గోపని కేసిన్లో విపరీతమైన చనురు, గ్యాస్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయి.

(ఇంచురప్పున్)

శ్రీ వండా పత్రనారాయణ :- దాసిక సంబంధించి ఒక స్టోర్ మెంట్ యివ్వండి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్టూర్ : దానుచేసి కూర్చుండి, రామచంద్రరావు గారి.

అర్థీల సమర్పణ

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య : - గతంలో జారీగా దీపిసి వియుమ్కాల్లో శిఖి చెస్తున్నాను భద్రు చేయడం లేదు. కలీంనగర్ జల్లూలో ఎక్కు సాప్పులు లూపులు వున్నాయి. వాయికి అశ్వామిరుల సూచక పున్చది. యా మధ్యకష్టికిల్లో ఎక్కించి సంబంధించి మాత్రమే వీచింది. మిలిటరీ వాయికి నింపబడేదు. ప్రయాసింగి వీచింది. కేపల్ విషయంలో కేరుతున్నాను. అన్ని రొఱ బాధలు వ్యాపారాలు. అనాప్యాప్తి, అలిప్పాప్తి, నిత్యం కష్టపడ్డును నంభించున్నాయి, ముఖ్యాగా గోపని కేసిన్లో విపరీతమైన చనురు, గ్యాస్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయి.

(అంచ్చుకు చుంపాలు)

శ్రీ క. సుబురాం :- ఇంది విక్షుప్తిష్టోర్ కేస్ట్స్ న్నే పెట్టింది - రెంటచ ప్రచంచ యుద్ధంలో పాల్గొన్న మూడీ రైనికులకు నెలవు యా. ఏది వ్యక్తి యివ్వేది: గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ వున్నప్పుడు 1994లో విముఖ చేసి ఇచ్చాడు. యా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత యివ్వండి. వున్నాయి.

ప్రకటన : తూర్పు గోదావరి జిల్లా కెత్తుపేట
మండలం పితానివారిపాలెంలో ఓఎస్జసీ వారు
చమురు బావి త్రవ్యుతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్లు
ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.

ఆని ఆశిసియేషన్ వారు చెప్పుతున్నారు. అంటుచ్చ నెలకు 100 రూపాయలు మాజీ సైనికులు
ఎవరు ఆయితే దెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో చౌల్సున్నారో పారికి భృతీగా యిచ్చేది అమలు
జరుపువలసింగిగా, నిధులు కేటాయించవలసించిగా ఆశిసియేషన్ పిట్టుకున్న పిటీషన్సు మీ
ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎజ్యూని చేస్తూ ఉంపిస్తున్నామి.

(పిటీషన్సు మిస్టర్ డెఫ్యూటీ స్పీకరు గారికి పంపారు)

శ్రీ ఎస్. నరసింహరెడ్డి :- జంట నగరాలలో ఆటోరీక్సావారు 17.2.97 నుండి నమ్మి
చేస్తున్నారు. వారి వ్యాయమైన సమస్యలను ప్రభుత్వం వెంటనే స్థందించి పరిష్కరించాలని
పిలిపన కమిటీకి వారు ఒక మొమోరాండంను ఇస్తున్నారు. మీద్వారా అందచేస్తున్నాను.

(పిటీషన్సు మిస్టర్ డెఫ్యూటీ స్పీకరు గారికి పంపారు)

ప్రకటన

తూర్పు గోదావరి జిల్లా కెత్తుపేట మండలం పితానివారిపాలెంలో ఓఎస్జసీ వారు
చమురు బావి త్రవ్యుతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్లు ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.

శ్రీ డి. డేవెందర్ నాడ్ : - అర్ధ్యక్షా, 19.2.1997వ తేదీ మధ్యాహ్నం సుమారు 1.30
గంటలకు తూర్పు గోదావరి జిల్లా కెత్తుపేట మండలం దేవరపల్లి వద్ద గల పితానివారిపాలెంలో,
ఓవన్జిపి వారి మంటపేట వెన్నె ప్రాచీక రిగ్సు చమురు బావి త్రవ్యుతున్నప్పుడు మంటలు
అంటుకపి, 40-50 మీటర్లు ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించినట్లుగా, ఓఎస్జసీ గ్రూపు జనరల్
మేజెచు, రాజమండ్రి వారి సమాచారం ఆధారంగా, జిల్లా కలక్కరు ప్రభుత్వానికి నివేదిక
పమర్చించివారు. ఈ ప్రమాద ఘ్టలం రాశులపాలెకు సుమారు 2 కి.మీ దూరంలో వుంది.

జిల్లా కలక్కరు తమ నివేదికలో, పరిసరాలలోని 400 కుటుంబాలను రెండు పొరకాల
భవహాలకు తరలించినట్లు, ప్రాణ నష్టం ఇతర అన్ని నష్టం జరగలేదని తెలిపినారు. జిల్లా కలక్కరు,
అమలూపురం ఆర్టీపి, జిల్లా పాలీటు మారపించినట్లు ప్రమాద ఘ్టలం వద్దనే మంగా వేసి
పుట్టారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 7 అగ్నిమాపక దళాలను మంటలను అదుపు చేయడం కొరకు
పంపింది. ఓఎస్జసీ వారి కంట్రోలర్ రూము రాజమండ్రిలోను, మరి యొక కంట్రోలర్ రూము
కొకివాడలో కలక్కటు కార్బూలయంలో ఏర్పాటు చేయబడినది.

ముఖ్యమంత్రిగారు, చీఫ్ సెక్రటరీ మరియు జితర సీనియర్ అధికారులలో పరిష్కితిని
ముఖ్యమంత్రిగారు. తక్కమే పెట్రోలియం మరియు సహజ వాయువుల కేంద్ర మంత్రి శ్రీ బాలు
గారికి యి విషయాన్ని లేఖ ద్వారా తెలిపారు. మరియు ఓఎస్జసీ ప్రైవెన్స్ గారితో మాట్లాడి
వారికి తక్క చర్యలు తీముకున్ని. కోరిసారు. భాధిత కుటుంబాలకు తగిన సహాయ
మహారాశ్రాలు అందించుటకు వైద్య, ఆరోగ్య, వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక కాలులకు మరియు
అగ్నిమాపక వర్గీమలకు ఆదేశాలు ఇవ్వబడినవి. ప్రాంతాన్ని, ఆర్కిసెంచ్యూన్ కలగకుండా మంటలను

ప్రకటన : తుర్పు గోదావరి జల్లూ కొత్తపేట
 మండలం పిలానివారిపాలెంలో ఓఎన్జసి వారు
 చమురు బావి త్రవ్యతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్లు
 ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.

20 ఫిబ్రవరి, 1997

241

ఆపివేయుటకు తగు చర్యలు తీసుకొని. ప్రభుత్వం ఆన్ని ఏర్పాట్లు చేయుచున్నాడి. నిప్పుణులు ప్రమాద స్థలానికి యి రోజు చేరుకుంచారు. ఆధ్యక్ష, ఈ రోజు ఓఎన్జసి ఆధికారులు ఢిలీ నుంచి వచ్చారు. ఇంతకు ముందు కలవడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసారు. నేను కూడా వారిని కలవడం జరిగింది. వారు, మిస్టర్ జపచర్ టైరెక్టరు (పద్ధతిల్) ఓఎన్జసి, ఆదే విధంగా శ్రీ కె.ఎస్. మల్టోత్రా, డైరెక్టరు గారు ఢిలీ నుంచి రావడం జరిగింది. ఆక్రూడ్ జరిగిన పరిస్థితులను నమీక్రించడానికి రిటీఫ్ కమిషనరు గారి దగ్గర్లికి వెళ్లారు. ఆదే విధంగా యునైటెడ్ స్టేట్స్ నుంచి కూడా, అమెరికా నుంచి నిప్పుణులు రెండు రోజులలో చేరుతారని ఇంతకు ముందు తెలియజేశారు. దానిని కంట్రోల్ చేయడానికి వారి పరిధిలో వున్నంతవరకు ఆన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. నిప్పుణులు రావాలి. వార్షికే సలహా మేరకు తగిన చర్యలు తీసుకుని ఇమ్మిడియిల్గా బ్లో అప్పటిను ఆపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని వారు తెలియజేశారు. ప్రభుత్వం యి విషయంలో ఎప్పటికప్పుడు డైరెక్టగా డిస్ట్రిక్టు ఆధ్యాత్మిక్రెపనెంట్స్ కాంటాక్సులో వుంది. తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి జనరల్ మేనేజరు గారు ఓఎన్జసి టైర్యాన్ గారితో మాట్లాడారు. సీనియర్ అఫీసర్లను పిలిచి మాట్లాడి వచ్చారు. సి.ఎం. గారిని కలవడం జరిగింది. ఆన్ని ఏర్పాట్లు చేసి, అతి తొందరలో కంట్రోలు చేస్తామని హామీ యిచ్చి వెళ్లారని మీ వ్యాపా గారవ సభ్యులకు, సభకు తెలియజేస్తున్నాము.

(ఇంటరప్పన్)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- క్లారిఫికేషన్ కావాలండి ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్టీకర్ :- స్నేచ్చమెంటు తరువాత క్లారిఫికేషన్ వుండవంది. ప్లీజ్ కూర్చుండి.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- క్లారిఫికేషన్ కావాలండి.

(ఇంటరప్పన్)

11.20 | శ్రీ సిహాచ. నిరలీరెడ్డి :- స్నేచ్చమెంట్ మీద క్లారిఫికేషన్ అడగడానికి లేదు. నిజమే. కాని ఇది అసాధారణ పరిస్థితి వచ్చింది. జాతీయ సంపద పోతోంది కాబట్టి అదుగుతున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :- పార్టీకి ఒకరు చొప్పున ఇవ్వండి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :- ఆధ్యక్ష, మీరు ఎలవేచేస్తున్నారా? స్నేచ్చమెంట్ మీద ఎలవే చెయ్యడానికి లేదు. ఇప్పుడు చేస్తే, అన్నిటికి ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ (కాకినాడ) :- ఆధ్యక్ష, అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్టీకర్ :- దయచేసి కాకోండి. రైకు తెలుసు. స్నేచ్చమెంట్ తరువాత ఇవ్వడానికి లేదు. ఇస్కే అనవాయితీ అష్టతుండి రూల్ లేదు.

ప్రకటన : తూర్పు గోదావరి జిల్లా కొత్తపేట
మండలం పితానివారిపాలింలో ఓఎస్జసి వారు
చమురు బావి త్రవ్యతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్లు
విత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.

(ఇంసురెషన్)

శ్రీపతి కె. స్వర్ణభారతి :- ఒకవేళ ఇచ్చిన జిల్లాకు సంబంధించిన వారికి ఇవ్వాలి.
నీఁ వారికి ఎట్లు ఇస్తాడు?

శ్రీ కె. జనార్థన్ రచ్చేస్ : - మీకు అన్ని హక్కులూ ఉన్నాయి. ఆమె చెప్పేదేమిటి? ఇది జిల్లా
వారిడే కాదు. సమస్య అంచించి.

శ్రీ కంకా సక్రమాయిలి : - సైట్ ప్రాజెక్టుమ్ ఇది.

శ్రీ సిహెచ్. ఏలోరెడ్డి : - ఇది సైట్ ప్రాజెక్టుమ్. జిల్లా ఎం.ఎల్.ఎల్. కాదు. జాతీయ
సంపద ఇది. ఏమిటిది?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రచ్చేస్ : - ఆమె మంత్రిగా గతంలో ఉన్నారు. అన్ని మరిచిపోతే ఎట్లా?
అర్థం కావడం లేదు?

శ్రీ నిహారిక. ఏలోరెడ్డి : - అసలు అభ్యర్థమెంబ్ మోషన్ ఇచ్చి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చింది
మేము. క్షారీఫీకేషన్ ఇహాపానికి లేదా? ఇది ఏం పద్ధతి?

శ్రీ కి. జనార్థన్ రచ్చేస్ : - ఎవరు ఇచ్చినా, సమస్య అందరికీ.

శ్రీ పి. అశోక సమచితరాజు : - అధ్యక్ష, ఇమ్మా ఎట్ల వచ్చిందంటే ఆభ్యర్థు మోషన్
ఇచ్చారు. Government also came forward to give a Statement. As per
convention, you have to give them first. But స్కోనిక జిల్లా వారు కూడా ఉన్నారు. వారికి
కూడా ఇప్పుడు సైట్ కిల్ములకి కూడా ఇస్తే న్నాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రచ్చేస్ : - ఆభ్యర్థకా, 19.2.97న మధ్యాహ్నం గం. 1.30కు తూర్పుగోదావరి
జిల్లా కొత్తపేట మండలంలో చమురు బావులు త్రవ్యతు ఉంటే, పెద్ద యెత్తున మంటలు
వ్యాపించడం జరిగింది. చీని వల్ల ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఎంతవరకూ ఆ మంటలు
వ్యాపించాయి? అస్తినష్టు కేందు అన్నారు. కానీ జరిగింది. కొబ్బరిచెట్లు, జతరపంటలుసోయాయి.
అస్తినష్టం జరిగింది ప్రాపణష్టం గురించి తెలియదు. రాజమండ్రిలో బి.ఎస్.జసి రీజనల్ ఆఫీసు
పెక్కాలి. ఆచ్చుదే ఇటువంటి సమస్యలు వచ్చే పెంటనే చర్యలు తీసుకునే ఏటు, కట్టణ
చెయ్యడానికి అవకాశం ఉంటుందని రీజనల్ ఆఫీసు పెట్టులని కోరాము. ఇంతకుముందు
ఆప్టిటీ ముఖ్యమంత్రి కాదు పెట్టులియం శాఖ మంత్రితో మాట్లాడినప్పుడు - కాంగ్రెస్
గవర్నర్మెంటో, రాజమండ్రిలో రీజనల్ ఆఫీసు పెట్లుపానికి ఒప్పుకున్నారు. ఇప్పుడు యునైటెడ్
ప్రూప్ గవర్నర్చుపెంట్ పట్టింది. ఆ ప్రతిపాదన ఎందుకు వెనక్కిపొతుందో తెలియడం లేదు.
రీజనల్ ఆఫీసు చెడికే. ఇటువంటి సమస్యలు విత్తినప్పుడు ధీశ్శి సుంచి అదికారులు రావడం
కాసుండా, ఇక్కావే డెంటనే చర్యలు తీసుకునే కార్బోక్రమం చేపట్టే అవకాశం ఉంటుంది. అస్తి
నష్టా ఉండని తెలుస్సుండి. ఆ వివరాలు ఇవ్వాలి. ఓఎస్జసి రీజనల్ ఆఫీసు తీసుకువస్తూరా?
ఆ సంగతి ఏమయింది?

ప్రకటన : తూర్పు గోదావరి జల్లూ కొత్తపేట
మండలం చిత్తానివారిపాలెంలో ఓపెన్జెసి వారు
చమురు బావి త్రప్పుత్తుప్పుదు 40-50 మీటర్లు
ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.

20 ఫిబ్రవరి, 1997

243

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- ఆధ్యక్ష, గతంలో తూర్పు గోదావరి జల్లూలో భో ఆవుట్ జరిగినపుటు కొన్ని ప్రికాపస్సు తీసుకోవాలని ఆ సందర్భంలోనే మేముంతా కమిటీ తమిపున థిల్లీ వెళ్లినప్పుడు అడిగెతే అప్పుడున్న కాంగ్రెస్ మంత్రిగారు రీజనల్ ఆఫీసు పెట్తామని ప్రామిస్ చేశారు. కానీ ఆమలుజరగలేదు. ఇప్పుడు జరిగింది చూస్తే ఇప్పుడు రీజనల్ ఆఫీసు పెట్తావలసిన నెసిసిటి మరొకసారి రుజువు అయిందని మనవి చేస్తున్నారు. పెక్కిష్టియ్స్ డెపోరామాన్ నుంచో, బరోడా నుంచో రావాలంటారు. ఇంతవరకు వారు అందుబాటులో లేదు. ఆమెకా నుంచి రావాలి అంటారు. దెండు, మూడు రోజులలో వస్తూరని అంటున్నారు. జరిగించి చూస్తూ నెల రోజుల వరకూ ఈ మంటలు సాగుతూనే ఉంటాయి. ఆజస్సరమయతే నెలలోగా రిజర్వ్యాయర్ ఘర్మార్ అయితే, ఇదంతా కంప్లెక్స్ ఆవుటుండని రంగరాజన్ గారు ప్రకటన చేశారు. మొన్నునే నేను మనవి చేశాను. పెక్కిష్టలరిపార్ట్ ప్రకారం బాంబె పై తరువాత ఈ ప్రత్యుత్తిగెలో ఆనుకున్న దానికంచే ఒక కోటి మెట్రిక్ టన్నుల అయిల్ ఒక చోట ఉన్నట్టు రుజువయ్యాంది. ప్రత్యేకంగా ఇండిపెండెంట్‌గా రీజనల్ ఆఫీస్ వస్తే ఇటువంటి ప్రమాదాలు రాకుండా ఉండడం కోసం పెక్కిష్టియ్స్ అందుబాటులో ఉంటారెది మరొకసారి రుజువయ్యాంది. ఇప్పటి భో ఆవుట్ వల్ల కేవలం 500 కుముంబాలను మాత్రం రీపోబిలిటీచేస్తున్నట్టు చెబుతున్నారు. అది పాశుపత్రం కాదు. అది నా నియోజకవర్గ సరిహద్దులో ఉంది. అక్కడి రైతాంగం పరిస్థితి ఎట్లా ఉండంచే ఈ మధ్యనే గాలివాన రావడం, తుఫాను వల్ల వస్తుపోయారు. గోరుచుట్టు మీద రోకటిపాటులాగా ఉన్న పరిస్థితికి తోడు ఉన్న కొల్పరి చెట్లు మాడిపోయి, ఉన్న పంట పొతుంది. ఇటువంటి ఇబ్బందులున్నాయి. కనుక యుద్ధాలిపికి మీద వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ :- ఆధ్యక్ష, ముఖ్యమైన పాయింట్, గతంలో కూడా ఇటువంటి యాక్షిడెంట్ జరిగింది. ఆప్పుడు 61 రోజులు వట్టింది. ప్రపంచ నిప్పుణులు వచ్చి కంట్రోల్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు అక్కడ ఓవెన్జెసి వారు గోదావరి బైల్ట్‌లో గల రిసార్ట్‌ని అందరు ఎస్టిమేట్ చేశారు. ఎందువల్లనో ప్రైడ్ చేస్తున్నారు. ఎస్టిమేషన్ లేకుండా ప్రత్యుత్తిగె ఆపరేషన్ చేయుదం వల్ల ఇది జరుగుతోంది. గతంలో జరిగింది. కోట్ల రూపాయిల విలువ గల గ్యాన్, అయిల్ పోయింది. మళ్ళీ జరిగింది. రిపీటెడ్‌గా జరుగుతోందంచే ఇది ఉ.ఎస్.జి.సి వారి నిర్దక్కం వలనే కానీ ఎవరినీ తప్పు పట్టేది లేదు. ఇటువంటివి జరగకుండా ఉండాలంచే ఒకరీజనల్ ఆఫీస్ ఉండాలి. గత దెండు, మూడు సంవత్సరాల నుంచి కోరుతున్నాము. అది వప్పే తప్పు సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఇది మొదటిసారికాదు. చాలా సార్లు జరిగింది. యాక్షిడెంట్ జపిగిన తరువాత చర్య అని కాకుండా ముందే జరగకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత మన మీవ ఉంది.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు :- ఆధ్యక్ష, రీజనల్ ఆఫీసు రావలసిన ఇంపోర్టెన్స్ బాగా ఉంది. దేవరపల్లి భో ఆవుట్ సమయంలో ఆంతకుముందు నేను మంత్రిగా ఉండగా ఆ కమిటీ ఫైర్మ్‌నుగా థిల్లీ వెళ్లాము. సతీష్ శర్మగాని కలికాము. వారు రీజనల్ ఆఫీసు పెట్తామని

**క్రికట్ : తూర్పు గోదావరి జల్లు కొత్తపేట
మండలం పితానివారిపాలెంలో ఓఎన్జసి వారు
చమమరు బాబి త్రవ్యుతున్నప్పుడు 40-50 మీటర్లు
ఎత్తువరకు మంటలు వ్యాపించుట గురించి.**

ఒప్పుకున్నారు. కనుక ఇప్పుడు ఉవాన్.ఐ.ఎస్.వాయి సెంట్లో గవర్నర్మెంట్‌కి రికమెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కనుక ఆల్ పార్టీ కమిటీ వెయ్యుడం ఈమంజనం. ఈ అంశం మీద కెంద్ర ప్రభుత్వం చక్కనిసుకోవాలి కనుక రిపబ్లికీషన్ కార్గ్రూక్మాలు పర్మింట్‌గా చేయ్యాలి కనుక. ఆల్ పార్టీ కమిటీ చేయ్యాలని కోరుతున్నాను.

11.30 | శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యామి :- చిన్న క్రారిఫికేషన్.

ప్రశ్న

శ్రీ వంకా సత్యవారాయి : - హోన్ కమిటీ వేయండి.

శ్రీ చీ. దేవేంద్ర గాడి : - హోన్ కమిటీ ఏమి చేస్తుంది? దీనిలో.

శ్రీ వంకా సత్యవారాయి : - ఆల్ పార్టీ కమిటీ వేయండి. సెంట్లో గవర్నర్మెంట్ని కన్నీస్తే చేయాలంటే వేయాలి.

శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యామి : - వర్. ఛో ఆప్టట్ జరిగి చాలా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. ఆన్నది మన అందరికి తెలుసు. ఇందులో తక్కామే పెట్టోలియం మరియు సహజ వాయువు కేంద్ర మంత్రి శ్రీ బాలు గారికి ఈ విషయంగా లేఖ ద్వారా తెలిపారు. ఆలగా తరువాత శైర్పున్ గాలితో మాట్లాడమన్నారని అన్నారు. ఇంత తీవ్రమైన విషయం మన ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రి ప్రతి విషయంలో సీకియస్గా స్పృండించేటువటి వారు లేఖ ద్వారా అంటే ఎన్ని రోజులు చుట్టుందో. ఏమిటో ఆన్నది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. వెంటనే దీనికి సంబంధించి మాట్లాడకలసిన అవసరం ఉంది. ఓఎన్జసి రీజనల్ కార్గ్రూలయం రాజమంత్రిలో పెడితే ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉంటుందన్నాచి కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉందని కోరుతున్నారు.

శ్రీ చీ. దేవేంద్ర గాడి : - అధ్యక్ష, చాలా మంది సభ్యులు రీజనల్ ఆఫీన్ గురించి ఆడిగారు. మొన్న కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా ప్రస్తుతంగా చెప్పడం జరిగింది. మొన్న డిలీక్ వెల్లినప్పుడు పెట్టోలియం మంత్రిగారితో మాట్లాడడం శ్రుతిలు కావాలంటే ఇప్పడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. ఈన్న ఆఫీసు అప్పెర్ క్రీడ్ చేస్తామన్నాము. మరొకసారి ఈ సందర్భంలో ఆ రీజనల్ ఆఫీసు కావాలని చెప్పి కేనిలో ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా పట్టుదలగా ఉంది. కాకపోతే వారి ఇబ్బందులు వారు చెప్పడం జరిగిందని ముఖ్యమంత్రి గారు సభకు తెలియజేయడం జరిగింది. అదీ కాకండా ఇప్పుడు జరిగిన వరిషామం మీద గౌరవనభ్యులు నిదానంగా ఉన్నారని అన్నారు. నిన్న తెలియగానే ఇమీడియట్‌గా ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు. మీటింగ్ పెట్టారు. ఆదే విధంగా ఓఎన్జసి వారితో మాట్లాడారు. మార్కుంగి ఫిల్మ్ నుంచి అఫిషియల్స్ దిగారు. ఆదే విధంగా ఆమెరికా నుంచి ఎక్కువర్షాన్ని తెప్పించమని ఆచిగాము. వారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. గచ్చర్చమెంట్ ప్రాంప్లీగా య్యక్కి చేస్తున్నాచి. ఇక్కడ కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని గట్టిగా ఆడిగారు. ఏందుకు ఈ విధంగా జరుగుతోంది? ఇంత పెద్ద ఎత్తున సగ్గజెన్సీ ఓఎన్జసి ఎందుకు

తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూడై"

చేస్తున్నదని అధికారులలో గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. వారు అన్నాం, ఇతర ప్రాంతాలలో కని ఇలాంటి పరిణామాలు క్రితీల్సింగ్ సమయంలో జరుగుతున్నాయని వారు ఎక్కుప్పనేపన్ ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం చాలా గట్టిగా చేయగలిగింది అంతా కూడా చేస్తున్నదని మీ ద్వారా గారవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము

"1997 జనవరిలో ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

శ్రీ పి. నాగేశ్వరాపు : - ఆశ్వాసా, ఈ 304 ఇచ్చిన బిరిజనల్ కాచీ ఒక్కపాఠి తెల్చించుకొని చూదమని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఖమ్మంలో లా ఆంద ఆర్డర్ కి తీరియరెట్ సిట్యూమెషన్ గురించి గత 3 నెలల కాలంలో జరిగిన దే లైఫ్మర్డర్స్ గురించి నోటీసు ఇచ్చాను. ఇన్కోషింగ్ జనవరి అని ఇచ్చాను. గత కాసన సభలో కూడా ఒక నోటీసు ఇచ్చాను. 5 రోజులు జరిగిన దిసెంబర్ సభలో. ఆపాడు ఎలా అయి దిస్ట్రిషన్ కు రాకుండా ఇళ్లకు ఇన్విషన్ ఇచ్చిన దాక్యుమెంట్ కూడా ఉంది. ఈ మూరు నెలల కాలంలో అక్షేచరు నెలాఖరునుంచి జనవరి వరకూ 14 మర్యాద జరిగాయి ఖమ్మం జల్లలో. మీరు దీనికి పాలిటిక్స్ ఇన్వోల్యూషన్ చేసి పాలిటికలైబ్ అనవచ్చు. లేకపోతే రౌడ్ పీటచు అనవచ్చు. లేకపోతే ఇళ్లలో తగాదా పెట్టుకుని మర్యాద అనవచ్చు. వాతివర్ ఇటీవీడే లైట్ మర్యాద జరిగాయి. ఖమ్మం జల్లలో ఎక్కువ జరిగాయి. నా కాన్సీట్యూయస్ చుట్టూ ప్రక్కల 7 జరిగాయి. మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావలసిన ప్రధాన అంశం లా ఆంద ఆర్డర్ సిట్యూమెషన్ కి తీరియరెట్ అవుతున్నది. నేను అందోశన చెంది చెబుతున్నాను. లేకపోతే మంత్రి గారితోమాట్లడే వాడిని. మా మంత్రి గారున్నారు. సి.ఎం. గారితో మాట్లాడతాను. కానీ ఇప్పుడు అంధ్రదేశంలో పథ్విక్ ఆపెస్టన్ త్రాచేయడానికి, ఈ ప్రభుత్వం అపెస్టన్ త్రాచేసి ఆక్రూడ్ మృగ్యమైన లా ఆంద ఆర్డర్ సిట్యూమెషన్ కాపాదకానికి తగిన చర్యలు తక్కామే తీసుకోకపోతే వచ్చే ప్రమాదం గురించి కూడా మనవి చేయాలనే అభిప్రాయంతో ఉన్నాను. వేను సాధ్యమైనంత వరకూ చెప్పును. కానీ బాధతో చెప్పవలసి వస్తున్నది.

• Our police officers are allowing the murders to take place. ఇచ్చ భార్తి అని మీరు భావించవచ్చు. ప్రావ్ చేయడానికి కావలసిన ఆధారాలు ఉన్నాయి. వెస్టర్వెన్ ఇంటర్వెన్ దెవలవ్ అవుతోంది. వచ్చిన పంచమ్యరమో. ఆరు నెలలో బాగానే ఉంటుంది. తరువాత వారి కార్బ్యూక్మం ఆదాయం నంపించడం ప్రధానమైంది. ఈ రోజు, చేపు ఇంచులో ఇప్పుడు యార్క మీద ఇప్పం పచ్చినట్టు సంపోదించడానికి తప్కాశం వచ్చింది. బోత్ ఎక్కయిజ్ అంధ పాలీన్ లా ఆంద ఆర్డర్ సిట్యూమెషన్ కాపాదకానికి బదులు వారు వేరే వెనుల మీద ఉండడం వల్ల ఈ మర్యాద జరుగుతున్నాయి. ఆశ్వాసా, మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేయచలసిన అంశం గతంలో ఒకసారి ఒక ఏక్స్పోరియస్ ప్రక్కర్ జరిగింది. పాలిటిక్లో పార్టీ లీదన్స్ సి.పి.బ., సి.పి.ఎం., బికాబ్ దీని మీదలో తైన పరిశీలనకావాలని ఖమ్మం లాలూకాలో నా కాన్సీట్యూయస్ కాడిచర్చ మండలం కాతవరం గ్రామంలో ఒక ఏక్స్పోరియస్ మర్యాద జరిగింది.

(శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి ఆశ్వాసస్తోనంలో ఉన్నారు.)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ ర్ఘస్తికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ఎవరు అని తెలియకపోతే దీని కోసం సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్యులీరీ చేశారు. ఈ సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్యులీరీ విషయాలను మాకు అనపిష్టయ్యగా చెప్పారు. బయట పెట్టుటేదు. లాజికల్ కన్కాజన్ వైపు పాలేదు. But you have not booked the culprits even today దాని వల్ల అదే గ్రామంలో డబుల్ మర్డర్ జరిగింది. నాకు బాధ అనిపిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వం స్పందించవలసిన పరిస్థితిలో అందులో మేమంతా కలసి అడిగిన తరువాత సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్యులీరీ వేసిన తరువాత మళ్ళీ అదే ప్రాంతంలో డబుల్ మర్డర్ జరిగింది. అంటే ఏమనుకోవాలి. పాలీసు ఆఫీసర్సు మేము ఇచ్చిన తరువాత సి.బి.సి.ఐ.డి. ఆర్డర్ అయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు వేసిన ఆర్డర్కి వారేమి బాధ్యత తీసుకున్నారో వారికి తెలియాలి. అందువల్ల వెస్టైడ్ ఇంటర్వెన్షన్ డెవలప్ అయి జరుగుతున్నాయి. అంతా కామన్ అన్న అభిప్రాయంతో వారు పోతున్నారన్న అంశంతో మాటల్లాడుతున్నాను. ఇది కనుక సరయిన ట్రైంలో సరయిన చర్యలు తీసుకోకుండా జనవరి మంతకి అని నేను ఇచ్చినట్లు బాధించి మాడు జరిగాయి ఇందులో ఒకటి డే లైట్ మర్డర్, రెండు సాయంత్రం మర్డర్ అంటే ఎప్పుడైన మర్డర్ మర్డరే. కాని పట్టపగలు ఛేడ్. చేసి ప్రజలు చూస్తుండగా భయంకరమైన పరిస్థితిలో జంతువులను వేటాడినట్లు వేటాడి చంపుతున్నారు. I want to quote from the last 304 statement. నాకు వచ్చింది. 30 రీసంబర్న మాకు ఇళకు వచ్చిన దానిని నేను కోట చేస్తున్నాను. Sir, this incident occurred on 20-4-1996, at Padamati Thanda, situated in Khammam Rural Mandal. The place is only situated 12 kms. from Khammam town. నా కాన్సైట్టుస్టుస్టీ ఖమ్మం టాన్కి 12 క.మీ., 12 క.మీ దూరంలో డే లైట్ మర్డర్ ఫేస్ చేసి పట్టుకోవడంలో పాలీసు యంత్రాంగం వైఫల్యం చెందింది. తద్వారా మళ్ళీ ఇంకో మర్డర్ జరిగింది. సేమ ఎక్కువ్వు. నా రాజకీయ జీవితంలో నేను ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఖమ్మం ఇల్లాలో చాలా బాధ్యతాయితంగా చాలా రాజకీయాలు నడిపాము. కాని ఒక్క మర్డర్ చేసినా అక్కువ్వు అరస్తు కాకుండా పాలీసు అరస్తు చేయకపోవడం వల్ల బయట ఉండి జంకో మర్డర్ చేశారు. ఎథినేవన ఏక ది సేమీ అక్కువ్వు. అదీ అట్టడ్డ పట్టపగలు జరిగింది. ఖమ్మం తాలూకాలో జరిగిన విషయం నేను ఒకటి కోట చేస్తాను. వారు 304 ఆస్టర్లో ఇచ్చినది. Occurred on 2.11.1996, at 8.15 hrs. morning at Venkatagiri Cross Roads, under Khamma Rural Mandal, at a distance of 10 kms. from khamma town. Accused, again the same accused. You have arrested him on 10th. ఇండాక 12 క.మీ.లో ఒక మర్డర్ జరిగింది, ఎక్కువ్వు సేమ ఎక్కువ్వు. 15న అరస్తు చేశారు. They have allowed him to murder again another. మిరు అది రెడి పీటర్స్, మా పార్టీ కాదన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అన్నారు. ఏ పార్టీ అన్నది ప్రధానం కాదు, మా పార్టీ వార్డునా, కాంగ్రెస్ పార్టీ వారయినా సి.పి.ఎం. అయినా ఎవరయినా లా అండ్ ఆర్డర్ కిప్పు చేయడంలో లేకపోతే ఇంకా ఇతర రాడీ పీటర్స్ అయినా మీ పాలీసు యంత్రాంగం గత కాలంలో వైఫల్యం చెందింది అన్న

తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ఆంశం తీసుకు రావడానికి ఈ విషయంలో కోచ్ చేస్తున్నాను. దే లైట్ ముద్దుర్నీ. అరెస్ట్ కాకుండా అక్కుళ్ళ అయిన వారు నా రాజకీయ జీవితంలో ఎవ్వుదూ చూడలేదు.

43 వంతురాల పాలిటికల్ లైట్లో 30 జయర్జీ లీటర్కొ ఉన్నత జెల్లాలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. అక్కుళ్ళ శైలుకు వెళ్లి పట్టి మళ్ళీ చంపువడం చూశాను. కానీ ఆడిషనల్ వెయికపావడం ఇంకో ముద్దుర్నీ చేస్తే నేను ఆనుకుంటున్నాను. నాకు తెలిసినది ఇంకోకటిని కూడా మర్కు చేస్తే పోయెదని పాలీసు కామెంట్ చేశారు. ఈ సేమీ ఇంచు. ఈ ఎక్కుళ్ళలోనే 11.40 | ఇంకోకటు ఏవడో ఏన్నాము. వాపిసి చంపాలి. ఆ తరువాత ఏ పార్టీలు అయినా సారే.

ఈంతి భద్రతకు ముఖ్య పాటిల్స్ పరిస్థితులు ఖమ్మం టొసెచుట్టు ప్రక్కల జరుగుతూ నుండి బాధతో ఈ 304 మూవ్ చేయవలనే వచ్చింది. అధ్యక్షా, ఇంకో విషయం కూడా చెప్పాలి. మంత్రిగారు వచ్చినా, హోమ్ మంత్రిగారు వచ్చినా, ఖమ్మం సెంటర్లో పెవిలియన్ గ్రోండ్ ప్రక్కన అర్డర్ అండ్ చి గస్టీ హాసిలో దిగుతారు. ఆ గస్టీ హాసిలు వంద గజాల చూసంలో పాలీసు సెంటర్ పున్నది. బ్రిట్టీ పున్నది. మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు పాలీసు గొమగు క్రింద పుంక్షి సిగ్గుల్నీ ఇస్తూ వుంటారు. ఇంకా హోమ్ గార్టీ కూడా పున్నదు. దే లైట్ ముద్దు 29 కత్తిపోట్లు పాడిచి హాయిగా రద్గాగా నడిచిపాయారు. It shows dereliction of duties on the part of the police. నాకు బాధ కలిగింది. బాధ కలిగే ఈ మాట అంటున్నాను. పదే, పచే ఖమ్మం తాలూకాలో ఈ మర్కుర్నీ జరుగుతూ పున్నాయి. ఖమ్మాన్నికి ఇంకా 15 కిలో మీటర్ల దూరంలో మంచుకొండ గ్రామంలో కొంకంచి నగేశ్వరరావు, హ్యాండి క్యాప్ట్ పరస్వ, గూని పుంచుంది, నాలో సగము ఎత్తే పుంటాడు. ఆయన నాకు బాగా తెలుసు కాబట్టి చెబుతున్నాను. నడవడానికి రాదు. అలాంటి మనిషి పాలంలో పనిచేసుకొంటూ పుంచే, ఆతనిని వంచాయతి ఆని పిలిచి ఊరిలోకి కూడా రాకుండానే మధ్యలో 11 కత్తిపోట్లు పాడిచి చంపారు. ఇది ఎంతో ఆశ్చర్యమంగా కనిపిస్తున్నది. ఇందులో 6 నెలల క్రితం నుంచి బాంబులు పెట్టుకున్నారని పాలీసు స్టేషన్లో రికార్డులు పున్నాయి. ఒకటి, రెండు ఇట్ల తగలబెడితే రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఈ నెందితులకు పెద్ద పీటలు వేసి కుర్రీలలో కూర్చుబడుతూ పుంచే వాళ్ళయినా ఏమి చేస్తారు. బన్ స్ట్రోన్స్లో ఆడవాళ్ల బస్సులు ఎక్కుతూ పుంచే అల్లరి చేసే గాంగులు. యాంటీ సౌసెల్ ఎలిమెంట్లు. నేను పార్టీని నిందించడం లేదు. పార్టీలను ఆపాదించడం తప్ప. ఈ యాంటీ సౌసెల్ ఎలిమెంట్లును కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలి? వెస్ట్ ఐంటర్వెల్స్ పాలీసులను అట్టే పెట్టుకొని ఇంకా మర్కుర్రు చేయిపూరా? మాలాంటి వాళ్లకు బాధ కలిగిపూరా? 14 మర్కుర్లో 7 తే లైట్ మర్కుర్నీ ఖమ్మం చుట్టు డ్రెస్ల జరిగితే ప్రభుత్వానికి చెబుతూ పుంచే మాట్లాడకుండా పూరుటుంటారా? ఇలాగే పాలీసు యంత్రాంగం ఔపల్యం చెందితే ఇంకా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు మా ఖమ్మం తాలూకాలో ప్రేయాం ఉపటుండనే ఆంధోనతనే నేను 304 మూవ్ చేస్తూ ప్రభుత్వం ద్వారా దానికి ఏదన్నా పరిష్కార మార్గము జర్నాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా. నేను చెప్పిన వాటిలో ఏదయినా కర్కెం కాదని తమకు అనుమానం వస్తే విచారణకు పంచించండి. జాడిషియల్ విచారణ చేయించండి. లేకపోతే ప్రైయ్స్ ఆఫ్సర్సు పంచించండి. లాస్ట్ మెమ్ కూడా అడిగాము. దురదృష్టపకాత్తు హాస్ చర్చకు రాకుండా చేశారు. కారణం

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ ద్వారాకి
తీసుకుపచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

వీరయినా కానీయింది. 5 రోజులే శాసనసభ సమావేశం వున్నది కాబట్టి రాలేదని బాధతే చెప్పువాలనిన పరిస్థితి వస్తున్నది. ప్రింటీ గవర్నర్మేంట్ అయింది. మిత్రపక్ష పోర్టీ గవర్నర్మేంట్ ఫెయిల్యూర్ అవున్నది. ఆర్డర్లో ప్రభుత్వం లేదు. ఆదవాళ్లు, పేదవాళ్లు సాయంత్రం అవుతుండంచే భయపడుతున్నారు. పట్టపగలే ఫేజ్ చేసి చంపుతున్నారు. బిసెలు, గొడ్డల్తో వెంటాడి చంపుతున్నారు. ఇది ఇంకో రాయలీసేమ గాకుండా చూడాలనే ఆభిప్రాయంతో చెబుతున్నాను. ప్రాంతంగా వున్న ఖమ్మం తాలూకాలో ఈ పరిస్థితి రాకూడదనే ఆభిప్రాయంతోను, ఆవేదనతోను హోమ్ మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. విచారణ చేయించండి, ఏ పోలీసు ఆఫీసరుసు అయినా సరే, ఎవరు ఆడ్డు వచ్చినా సరే, మేము విచారణకు అడ్డరాకుండా వారి హృంస్ ప్రైంట్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. వీటి విషయంలో స్వరూప చర్యలకైపు ఈ ప్రభుత్వం ప్రయాణం చేయాలి. స్వరూప ఎంక్యోలీ కండక్ట్ చేయాలి. డిసెంబర్ నెలలో ఒక 304 మూవ్ చేశాము. జనవరి నెలలో ఒక 304 మూవ్ చేశాము. ఈ అసెంబ్లీ జరుగుతూ వుండగానే ఇంకో 304 మూవ్ చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. ఎందుకంచే మర్దార్స్ కంటిన్యూగా జరుగుతున్నాయి తప్ప ఆగడం లేదు. కయచేసి నీరి మీద పరిశిలన చేయండి. కరగుడెంలో పోలీసు ఆఫీసరుసు చంచి వేశారు. శాంతిభద్రతలు ఎలా ఫెయిల్ అవుతున్నది ప్రభుత్వంకు తెలియాలి. ఇవన్నీ కనిపెట్టికపోవడం వలన కంటిన్యూగా జరుగుతున్నవి. ఇంటలిజెన్సీ డిపార్ట్మెంట్, సివిసిపాపి ఫెయిల్యూర్ అయ్యాయి. పోర్టీను బయటకు రానియ్యకుండా చేయడం వలన ఇలాంటి మర్దార్స్ ఖమ్మంలో జరుగుతూ వున్నాయి. దయచేసి ఏ విచారణ చేస్తారు? ఏ విచారణ అయినా ఘరవాలేదు. మాఫవక్కి గారు మీద నాకు నమ్మకం వున్నది. విధి నిర్వహణలో బాధ్యతెన పోలీసు ఆఫీసర్లను ఆక్కించి నుంచి సస్పెండ్ చేసి తక్కణమే వేరే ప్రాంతాలకు సంపించడం కోసం ఆలోచన చేయకపోతే ఈ మర్దార్స్ ఇంకా పెరుగుతాయి. ఖమ్మం జిల్లాను మరోక రాయలీసేమగా చేయదలచుకొంటే నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. మరల పొలిటికల్ ప్యాక్ట్ రాకుండా చూడాలనే ఆభిప్రాయంతోనే. With all restraint and responsibility I am informing the Home Minister to take appropriate steps immediately so that no more murders, especially day-light murders will not take place in Khammam.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- అధ్యక్ష, గారప పభ్యలు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు గారు విషయాలు వివరంగా చెప్పండం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం జనవరి నెలలో ఖమ్మం పట్టణం మరియు చుట్టూ ప్రక్కల ప్రాంతంలో మూడు హత్యలు జరిగినవి. వాటిలో ఒకటి పగలు జరిగినది. మిగిలినరెండు రాత్రిపూట జరిగినవి. ఖమ్మం పట్టణమునకు పదిహౌను కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న మంచుకొండ గ్రామంలో మర్తులు వెంకన్య, పెంకుహోతు దీపులా, రేగ్లు వెంకన్య అనుపారు కొంకంచి నాగేశ్వరరావు, సెక్రటరీ రైతు సంఘం (సి.పి.ఐ) పొలమునకు వెళ్లి పంచాయితీకి పిలుస్తున్నారని తీసుకొపాతూ 28-1-97న సుమారు మూడు గంటలకు దాడిలోకత్తులలో పాడిచి చంపారు. పైన పేర్కొనిన ముద్దాయిలు గ్రామంలో చేయు నేరముల గురించి కచన చర్య పై నాగేశ్వరరావు పోలీసు ఫీర్యాదు చేశార్థె కోధమలో ఈ హత్య జరిగినది. ఈ నేరము ఖాపాపురము హవేలి పోలీసు స్టేషన్లో క్రొమ్ నెంబరు 13/97లో నమోదు చేయబడినది.

తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో వట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ముద్దాయిల నందరిని ఫిబ్రవరి 18వ తేదీ రాత్రి ఆరెస్టు చేసి రిమాండు చేయడమైనది. అదే విధంగా మిగతారెండు కేసుల విషయానికి వచ్చినప్పుడు జనవరి నెలలో జరిగిన దానిలోపిగతారెండు హత్యలలో ఒకటి క్రొమ్ నెం. 2/97 కొనిచ్చర పాలీసు స్టేషన్కు సంబంధించినది. కుటుంబ తగాదాల వలన జరిగింది. ఉప్పులమొక్క గ్రామంలో బావోకు బిచ్చా ఆనుసతనిని 14వ తేదీ రాత్రి ఆతని సమీప బంధువులు హత్య చేశారు. మూడువ హత్య 29.1.97న ఆరెస్టు చేసి రిమాండు చేయడమయినది. ముద్దాయిలందరిని 29.1.97రాత్రి ఖమ్మంకు 70 క్లో మీటర్ల దూరములో గల కొత్తగోపవరం గ్రామంలో బానోతు కోచేశ్వరరావును ఆతని భార్య తన ప్రియునితో కలిసి హత్య చేసినది. ఈ నేరము ప్రధాపాలెం పాలీసు స్టేషన్లో క్రొమ్ నెంబరు 3/97 క్రింద నమోదు చేయడమైనది. ముద్దాయిలను ఆరెస్టు చేసి రిమాండు చేయడమైనది. ఒచ్చే విధంగా పెద్దలు నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్టుగా డిసెంబర్లో కూడా నాలుగు కేసులు జరిగాయి. జల్లపల్లి, శీసుగోండు, తుపాకుల వెంకచేశ్వర్రు ఆను వారు హత్య గావించబడ్డారు. జాపిటపల్లిలో కంగ్రెస్లో ఒకటి, రెండు గ్రూపులు వెంకచేశ్వర్రు ఆనే రౌడ్ పీటరు. ఇంకో గ్రూపు తుపాకుల వెంకచేశం రౌడ్ పీటర్లు గ్రూపు తగాదాలు జరిగాయి. ముద్దాయిలను కూడా ఈ విషయంలో ఆరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఏది ఏమయినప్పటికి గత మూడు లేక నాలుగు సెలలుగా నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్టుగా ఆ ప్రాంతంలో మద్దర్లు బాగా ఆవుతున్నాయి. మరి దానికి పాలీసుల నిర్దక్షాం వలన జరుగుతున్నాయనే విషయం చెప్పారు. అదే విధంగా దాని మీద విచారణ కూడా జరిపించాలని చెప్పారు. తప్పకుండా ఈ మూడు, నాలుగు నెలల్లో జరిగిన ఈ సంఘటనల మీద ఒక డి.ఐ.జి.ని పంపించి విచారణ జరిపించి ఆక్కడ పాలీసు ఆధికారులలో ఏ పారపాట్లు వున్నా, ఏమయినా వుంచే తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్దని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

క్రి.క.రామకృష్ణ (అవసంపూర్వ) :- అధ్యక్షా, పి. నాగేశ్వరరావు గారు ఇంతకు ముందు కూడా ఆసెంబ్లీ సమావేశంలో ఖమ్మంలో శాంతిభద్రతల విషయం మీద జోవర్లో ప్రస్తావన చేసిన తరువాత కూడా ఆక్కడ శాంతిభద్రతల విషయంలో పరిస్థితులు మెరుగుపడకపోగా మరల 1997వ సంవత్సరం జనవరి నుంచి ఖమ్మం చుట్టూప్రక్కల ఇలాగే హత్యలు కొనసాగుతున్న విషయం వారు చెబుతున్న దానిని మంత్రిగారు కూడా వాస్తవం అని అంగీకరిస్తున్నారు. అందుకే సం తమ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమిటంచే ఇంతకు ముందు చెప్పినా పరిస్థితులు మెరుగుపడలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు మరల పై ఆధికారిని పంపించి ఆక్కడ పరిశిల్పామని చెబుతున్నారు. మంచిదే. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు జరిగిన వాటిపైన జాడీషియల్ ఎంక్యూయిరీ వేయాలి. ఆక్కడున్న ఆధికారులు, ఎవ్వరయితే ఇప్పటికీ వున్నారో వారిని ఆక్కడి నుంచి బదిలీ చేస్తే బాగుంటుంది. ఆ ఆధికారులను ఆక్కడే వుంచవలసిన ఆవసరం లేదు. 11.50 | ఏదయినా పనిషమెంట్ యివ్వదలచుకుంచే తరువాత యివ్వవచ్చు. ఆ ఆధికారులు ఈ || ఆక్కడ వుండగా శాంతిభద్రతల పరిస్థితి మెరుగుపడతున్దని మేము ఆనుకోవడం లేదు. ఇప్పుడు ఆక్కడ పని చేస్తున్న ఆధికారులను బదిలీ చేయించి, జరిగిన సంఘటనలపై న్యాయవిచారణ జరిపించినట్టుయితే ప్రజల్లో ప్రకాంత వాతావరణం ఏర్పడడానికి, వారు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 ఒనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ప్రభుత్వాన్ని విశ్వసించడానికి పీటు కలుగుతుంది. ఎప్పటినుండో హత్య రాజకీయాలకు ఆలహాలమైన కడప, అనంతపురం జిల్లాలో వాటిని ఉంటోలే చేయడానికి మంచి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాము. కడప జిల్లా యునిపి. ఉపేచండ్ర ఖ్యాక్షనిస్తులను అదుపు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ జిల్లాలు బాగుపచుతా వుంటే, హత్య రాజకీయాలతో సంచారిని ఖమ్మంచుట్టు ప్రక్కల హత్య రాజకీయాలు కొనసాగడం సమంజసం కాదు. లా అండ్ అర్ధర్ విషయంలో ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తున్నారని ప్రీస్టేట్‌కి పోకుండా ఆక్కాడున్న పోలీసు అధికారులను వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయండి. వాటిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసిన తరువాత అధికారులను పంపి విచారణ జరిపిస్తే బాగుంటుంది. అందువల్ల అక్కడ ప్రశాంత వాతావరణం ఏర్పడటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మంత్రిగారు పీటిని గురించి సీరియస్‌గా తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము. పుప్పాడ నాగేశ్వరరావు గారు ఈ అంశాన్ని జీరో అవర్లో కూడా ప్రస్తావించారు. నా నియోజకవర్గంలో జరుగుతున్నాయి. ఖమ్మం టోన్లో ప్రశాంత వాతావరణం భగ్గుం ఆవుతూ వుంచే గవర్నమెంట్ ఏమి చేస్తోందే మాకు ఆడ్డున కావడం లేదు. అని ఆయన ఎంతో ఆవేదనతో చెప్పినా చర్యలేవీ చేపట్టలేదు. ఇప్పుడు జ్ఞానరావుతం ఆవుతూ వున్నాయి. రెక్కిలు పెల్చిపోతున్నారు. జప్పటికైనా మంత్రిగారు సీరియస్‌గా తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము. వాటిని (పోలీసు అఫీసర్లను) ఆక్కడినుండి ఒడిశి చేసిన తరువాతనే విచారణ చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ప. మాధవకెళ్తి :- అధ్యక్ష, గారివసభ్యులు రామకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ జ్యాపీపియల్ ఎంక్యూయీక వేయాలని అన్నారు. జ్యాపీపియల్ ఎంక్యూయీర్ ఆవసరం లేదు. అధికారులతో ఎంక్యూయీక చేయించండి. యాక్టన్ తీసుకోండి అని శ్రీ పుప్పాడ నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పారు వారు కేండిట్లుగా డిజితో ఎంక్యూయీర్ చేయించి తప్పుచేసిన వారి మీద యాక్టన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంచని ఈ నందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ చి. నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్ష, నేను హోం ఏమినిష్టర్ గారి విజీకంకు వొదిలిచేచుతున్నాను. గతంలో కూడా ఎంతో బాధతో చెప్పాము. అయినా నారే వారిలోస్సుందన స్పెషంగా కనబడడం లేదు. ఒక రహస్యం చెప్పడలచుకున్నాము. ఇంద్రాక ఆపుచేసి వుంచాను. ఖమ్మంలో మర్కోర్ చేసిన వారు విజయవాడతో యాంటీ గూండా చట్టం క్రింద అరెస్టు ఆవుతున్నారు. కొనకంచి నాగేశ్వరరావును మర్కోర్ చేశారు. If you arrest them in Khammam District.. రాత్రిపూట అక్కడ యాంటీ గూండా చట్టం క్రింద అరెస్టు చేసి యిక్కడకు పంపుతారు రాజ మార్గాదలతో. ఏమని అర్ధం చేసుకోవాలి? పోలీసు అఫీసర్లు యింటిగ్రెటీవి క్యాశ్ చేయవలసి వస్తోంది. చాలా బాధతో చెయుతున్నాము. ఈ అరెస్టు కూడా మీరు చేయలేదు. విజయవాడతో రాత్రిపూట తిరుగుతున్నాము అనే పేరుతో ఆక్కడి పోలీసులు వీరిక హోండోవర్ చేశారు. మర్కోర్ కేసులోని ఎక్కువ్వును ఆక్కడ అరెస్టు చేయడం ఏమిటి? అదే యాంటీ గూండా చట్టం క్రింద అరెస్టు చేశారు. so that they could protect some body. They have got vested interest. కావాలని ఒక స్థ్రీ జరుగుతోంది. మర్కోర్ కంటిన్యూయిస్‌గా పదేపదే జరుగుతున్నాయి. పోలీసుల నెట్‌జైప్స్ ఆప్ హ్యాటీన్ వల్ల They have got vested interest పదే పదే ఈ హత్యలు జరుగుతున్నాయి. తమ దృష్టికి అనేకసార్లు తీసుకురావడం జరిగించే. దయచేసి

తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ఈ సంఘటనల విషయంలో సిబిసిపాడి ఎంక్యూయర్ వేసి, నిజాలను బయటపెట్టండి. ఇందువల్ల చాలా సంఘటనలు జరగకుండా ఆగిపోతాయి. గతంలో మీరు చేసిన ఎంక్యూయర్ బయటపెట్టుకుండా, మరలా ఎంక్యూయర్ చేస్తామని అంటున్నాము. ఏ ఎంక్యూయర్ వేసినా ప్రభుత్వానికి చిత్తుభద్రి వుంటే పరిష్కార మార్గం దొరకుతుంది. చిత్తుభద్రి లేకపోతే పరిష్కార మార్గం దొరకదు. మర్మర్లు కంటిన్యూ ఆప్టోమిట్ మార్గం దొరకదు. మర్మర్లు ప్రాప్తియేట్ టైమ్లో ప్రజలు పీరి గురించి ఎట్లా స్పుందిస్టోర్ చూస్తూనే వున్నాము. మహాబూబ్ నగర్లో మర్మర్లు చేశారు. ఆ అంశం గురించి లా ఆండ్ ఆర్డర్ డిమాండ్ సందర్భంగా ప్రాప్తియేట్ మర్మర్లు జరుగుతున్నాయి. ఖమ్మంలో, నా కన్స్టిట్యూయిస్పీలో జరగడం చాలా బాధకరంగా ఉంది. నేను పొల్చీల పేరు ఎత్తదలమకేలేదు. ఏదో ఆడవారి తగాదా అంటున్నారు. ఆ ఆధికారులను ఆక్రదే పెట్టి చర్యలు తీసుకుంటాము అంటే, తీసుకేవడం సాధ్యం కాదు. పొలీసులను పొలీసులు రక్కిస్తారు. ఇది చాలా దెలికేట్ అంశం. మీ యిష్టం వచ్చిన ఎంక్యూయర్ చేయండి. ఆ తప్పిసట్టను ఆక్రదే పెట్టుకుని మర్మర్లు చేసే హారిని వేరే చోట ఆరెస్టు చేయించే బాధ్యతను పొలీసు డిపార్ట్మెంట్ తీసుకుంటోంది. పెద్ద పెద్ద ఎలిగేషన్స్ బైటపడవలసిన పరిస్థితి వుంది. తక్షణమే తగు చర్యలు తీసుకేవలసిందిగా మరొకసారి మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- అధ్యక్షా. నాగేశ్వరరావు గారు మొదట మాట్లాడినప్పుడే జరిగిన సంఘటనలను వివరంగా చెప్పారు. వాటన్నించీ మీద డిపాజి తేత విచారణ జరిగించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము అని చెప్పాను. నాగేశ్వరరావు గారికి నా మీర నమ్మకం వుందని అనుకుంటున్నాను. ఏ విషయమైన ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు వెంటనే స్పుందించడం జరుగుతుంది. కడప, అనంతపురం జిల్లాలలో చాలావరకు అరికించుడం జరిగింది. ఖమ్మంలో చేయలేకపోతున్నామంచే ఆది నాకు బాధాకరంగా ఉంది. మీదెవరు యింటర్వెంట్ కాకుండా వుందే, ఏ రాజకీయ పోర్ట్ పట్టించుకుండా వుంటే ఒక్క నెలలో ఖమ్మంలో కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. కడపలో రెండు సంవత్సరాలుగా ఒక యునిపి. వున్నారు. ఖమ్మంలో ఒక్క సంవత్సర కాలంలో ముగ్గురు యస్.పి.లు మారారు. అధికారుల బదిలీల వల్ల కొన్ని సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. పొలిటికల్ పార్టీన యింటర్వెంట్ కాకుండా వుందే ఖమ్మంలో కూడా కడప, అనంతపురం జిల్లాలలో మాదిరిగా కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మేడం బైర్యు.

కౌర్ పర్మన్ :- మంత్రిగారు డిపెయ్ల్ జవాబు యిచ్చారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఎవరు పొలిటికల్గా యింటర్వెంట్ అవుతున్నారు? వారి ప్రభుత్వమే వుంది. వారి పోర్ట్ ఎంఎవీలే వున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- గుమ్మడికాముల వీంగ ఇంటే ఎందుకు భుజాలు తడుముకుంటారు? ఆల్ పొలిటికల్ పార్ట్ ఇని ఇంటున్నాను. ఖమ్మంలో కంట్రోల్ కావడం కష్టం కాదు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మెడం చైర్మన్, నాకు మైక్ యివ్వండి. అక్కడ కూర్చున్నందుకు మాకు న్యాయం చేయండి.

షైర్ పర్సన్ :- మంత్రిగారు డిచియల్స్‌గా చెప్పారు. ఇంకా ఏదయినా మాట్లాడాలంటే దిమాండ్స్ సందర్భంగా మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఏ పాలిటిక్ పార్టీ అనేది చెప్పమనండి ఎం.ఎల్.ఎ
యింటర్వెయర్ అయినారు?

శ్రీ పి. జనార్థనసెక్స్ :- ఏ పాలిటిక్ పార్టీ అనేది చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవచెక్కి :- నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ అని పేరు పెట్టి అనలేదు. ఆల్ పాలిటిక్ పార్టీన్ అనే అన్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనసెక్స్ :- అందులో కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవచెక్కి :- గుమ్మడి కాయల దొంగ అంటే వారు భుజాలు తదుముకుంటున్నారు. కదప అనుంతపురం జల్లాలో ఆరికట్టినట్లుగా, యిక్కడ కూడా పాలిటిక్ యింటర్వెయర్ ను లేకపోతే చేస్తామను.

శ్రీ పి. జనార్థనసెక్స్ :- అన్ని పాలిటిక్ పార్టీలను అనడం మంచిది కాదు.

షైర్ పర్సన్ :- దయచేసి కూర్చుండి.

12.00 | శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు (పెంచుర్తి) :- అధ్యక్ష...
కు॥

షైర్ పర్సన్ :- ఆంజనేయులు గారు, మంత్రి గారు డిటేల్స్‌గా ఇన్విషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్థనసెక్స్ :- ఏమి ఇన్విషన్స్ ఇబ్బరండి. వాళ్ళే ఎన్.పి.లను చేంజ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు :- మంత్రిగారు డిటేల్స్ గమానం చెప్పారంటారు. కానీ పాపువానికి ఆధికారుల శక్తిసామర్థ్యాల గురించి ఏదోపర్వీలో చూస్తూనే ఉన్నాం. మంత్రిగారు పాలీసు అధికారుల శక్తిసామర్థ్యాల గురించి చెప్పుతున్న పోయి, రాజకీయ పక్కాల ఇంపెద్రిటీ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. రాజకీయ పార్టీలు జోక్కం చేసుకోకపోతే, మేము చేసేస్తాం అంటున్నారు. బ్రావ్స్ ఫర్మ చేయడమన్నది ఇట్లో ఈట్లో నాచ్ ఏ పనిచేమేంట. అది అందరికి తెలిసిన విషయమే. కాకపోతే కన్ని క్యానన్స్ ఉంటాయి. ఈవెన్ ఐ.ఎ.ఎన్., ఐ.పి.ఎన్. ఆఫీసర్ల విషయంలో కూడ కొంత ఇబ్బంది ఉంటుంది. విచారణ జరుగుతున్నప్పుడు, ఔమెస్టిక్ ఎంక్వియర్ జరుగుతున్నప్పుడు కూడ కన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొంటాం. ఒక విచారణ జరిగేటప్పుడు, ఆదే స్టోనంలో అక్కడ ఉన్న ఆఫీసర్లు యొక్క సమక్కించును అంచనా వేసినప్పుడు, ప్రాపర్స్ ఎంక్వియర్ జరగాలందే, వారు అక్కడ లేకుండా ఉండవటమే మంచిది. అందుకని ప్రభుత్వం

తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

ప్రాప్త ఎంక్యయిరీ జరిపించాలి. కాబట్టి వారు పెద్దగా ప్రాణీకు పొపలసిన ఆవస్తల లేదు. కన్నెడ్ ఆశిస్తు కెన్ చి ట్రాన్స్‌ఫర్మ్ ఇట్ ఈ తాత్ నాచ్ ఏ పెనిషిమెంట్. కానీ అదికారుల యొక్క శక్తి సామర్థ్యాల గురించి, వారు సక్కమంగా విభులు సిద్ధాంతాలకొఱ్చున్నారనే మాట మాట్లాడుతుంచే, రాజకీయ పక్కాల యొక్క ఇంకెర్ణిలీని గురించి ప్రత్యుషించు, మీరు జోక్కుం చేసుకొకుండా ఉండంటి అని మాట్లాడటం బాగోలేదు. అనెలు ఈ వైశిఖ ఉన్నటువంటి ఆధికార పార్టీకి మాట, మాటకి ఇంటుంచియర్ అయ్యే ఆవకాశం ఉంటుంది. మెగలా పార్టీ సభ్యులు కన్నా వారికి ఎక్కువ ఆవకాశం ఉంటుంది. అది ఏపైనప్పుటికీ, ఆక్కుడ ఉన్న బాధ్యతగల త్రాప్తిసభ్యుల చేయాలి. మంత్రిగారు దయతో పి.ఐ.ఎజిఎస్ ఎంక్యయిరీ జిపిస్ట్రోమాన్స్‌యు. ఆ విభాగా శాంతిభద్రతలను కాపాడటంలో వారు ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. అయితే ఆఫీసర్స్‌ను మాత్రం ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయడం తప్పనిసరి అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- పుహ్వాద వాగేస్కురావు గారు పెప్పిన దానికి పించంగా డిపిఎస్ విచారణ జరిపిస్తూ అని చెప్పాం. ట్రాన్స్‌ఫర్మ ఈ తాత్ నాచ్ ఏ పెనిషిమెంట్ అని మీరు డిప్పావు. అవసరమైతే విచారణ జరిగిన తరువాత సమైంద్ర చేయడం వంటి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. నేను ఎందుకు రాజకీయ పార్టీల గురించి చెప్పానందే, రామకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ, అనంతపురం, కటప జల్లాలో గురించి ప్రస్తుతించారు కాబట్టి, ఆ రెండు జల్లాల్లో శాంతిభద్రతల పరిస్థితిని ఆధుపులోకి తీసుకొన్నారు అని ఆయన చెప్పడుతో, ఆక్కుడ మాదిరిగానే ఆక్కుడ (బమ్మం) కూడ పాలిటికల పార్టీను ఇంటల్ఫియర్ కావడ్ని చెప్పడం జరిగింది. కదప జల్లా ఎన్.పి.ఎస్ ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయమని ఎన్నిసార్లు ప్రెజర్ వచ్చినా, మేము ట్రాన్స్‌ఫర్మ చేయలేదు. అందుకనే నేను అధికార పార్టీతో సహ అన్ని పాలిటికల పార్టీలకు విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. శాంతిభద్రతలను కాపాడటంలో సహకరించండి. ఎందుకంబే, ప్రతి మూడు, ఆరు నెలలకు ఒకసారి ఆఫీసర్స్‌ను మారుస్తూ ఉంచే ఇబ్బంది వస్తుంది. పుహ్వాద వాగేస్కురావు గారికి నా మీద నమ్మకం ఉంది. కాబట్టి ఆ నమ్మకాని అట్లాగే ఉంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ క. సుబ్రాజి :- అధ్యక్ష, ఇదే ప్రాంతంలో ఆరు మాసాల క్రితం జరిగినటువంటి జంట హత్యల గురించి ఇది వరకే చెప్పడం జరిగింది. దాని మీది సి.బి.సి.బి.టి. ఎంక్యయిరీ వేశారు. కాబట్టి ఆ ఎంక్యయిరీ రిపోర్టు ఏపైనా బయటపెచ్చలాగా అని తమరి ద్వారా అదుగుతున్నాను. అట్లాగే ఈ హత్యలు అనేటటువంటివి ఏ రకమైన వద్దతులకు దిగజారిపోతున్నాయో కనుక చూస్తే, ముందుగా కుదుర్చుకున్న కంట్రాక్ట్ వున్నట్టే ఉన్నాయి. అట్లాగే ఈ వేశ హంతకులను దీనిమతి చేసే సాంప్రదాయం పెరిగిపోతున్న సరిస్థితి ఉంది. హత్య చేయడం అంటే ఆత్మాత స్వాల్పమైన పించుంగా భావించే పరిష్కతకి ఈవేశ శాంతి భద్రతలు విగజారుతున్నాయి కాబట్టి, ఖచ్చితమైన, కలినమైన చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా ప్రశాంతమైన వాకావరణాన్ని తీసుకొని రావడం కోసం ఆక్కుడ ఉన్నటువంటి ఆధికార్యము తప్పనిసరిగా వెంటనే బదిలీ చేయడం ద్వారా కావలసిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మనవి చేసున్నాను. అట్లాగే, ఇంతకు ముందు జరిగిన హత్యలపై వేసిన సి.బి.సి.బి.టి. ఎంక్యయిరీ రిపోర్టును బయటపెచ్చలాగా అని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వ దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము : "1997 జనవరిలో
ఖమ్మంలో పట్టపగలు జరిగిన హత్యలను గూర్చి"

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- అధ్యక్షా...

శ్రీపి. నాగేశ్వరరావు :- సార్, ఐ వాంట టు గో ఆఫ్ రికార్డ్. మంత్రిగారు ఆలోచ్చి కూరిపై చేశారంది. ఈ ఆసంఖ్యలో తక్కువ సమయంలో పూర్తి చేసిన 304 మాదేనండి. మేము సఖ్యకే మాట్లాడులాం. ఎక్కువ మాట్లాడం. మినిస్టర్ గారు రికార్డుల్లోకి వెళ్లారు కాబట్టి, దానికి వివరాల ఇవ్వాలనిన బాధ్యత కూడ మా పైన ఉంది. అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారు కో ఆపరేట్ చేయాలన్నారంది. మా పార్టీ తరువున మేము కో ఆపరేట్ చేస్తాం సార్. మేం ఏమీ అర్థాము. మీరు మీ ఇష్టం వచ్చిన ఎంక్యూయిరీ చేయండి ఒండ్ పేర్క ప్రాపర్ యాక్టన్. నేను అంటున్నాను మీకు యాక్టన్ తీసుకోలేదని. మీరు సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్యూయిరీ రిపోర్టు బయట పెట్టలేదు. And you don't want to take action on the logical conclusion. దానివల్ల ఇంకోక దబుల్ ముద్దర్ జరిగింది. I am charging on you. ఇష్టుడైనా సర్, దయచేసి ఆ సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్యూయిరీ యొక్క లాజికల్ కన్కూజన్ ఏమిటో ఇక్కడ పేట్టి, భవిష్యత్తులో ఇవి రిపేట్ కాకుండా ఒక డ్రైర్యూం ఇవ్వాంది. మేము ఇంటరోఫియర్ కాము. మీకు నింటు మనస్సులో చెపుతున్నాను. మీ మీద నమ్మకం ఉంది. టైట్ల్... ఇంటరోఫియర్ కాం. అట్లాగీ కోస్టి వైప్పేడ్ ఇంటరోస్టో కన్నాయి. మీరు ఎంక్యూయిరీలోకి పాతే తెలుస్తుంది. వాళ్ల డబ్బులు సంపాదిస్తున్నారు. బిట్టింగ్స్ మీద బిట్టింగ్స్ కడుతున్నారు. వాళ్ల మీద ఎంక్యూయిరీ చేయండి. నా నోటిటో బాధ్యత గల వాయికుడిగా చెపితే బాగుదని చెపుడం తెలు. ఖమ్మంలో అరెస్టు చేస్తే, ఇందాక చెప్పినట్లుగా విజయవాడలో యాంటి గూండా యాక్ట్ క్రింద ఆరెస్టు అయినట్లు చూచించి, ఖమ్మంకి పంపిస్తున్నారు. విజయవాడకు ఎట్లా పాగల్గొత్తారండి? ఎట్లా పంపిస్తారండి? Thee is something behind the scence. Please go into the details and logical conclusion. మీ ఇష్టం వచ్చిన ఎంక్యూయిరీ చేయిస్తే, తొందరగా చేయించండి. ఎంతకాలం లోపల చేస్తారు? లేకపోతే మరోరెండు మర్దార్లు ఈ లోపల జరిగిపోతాయి. మళ్లీ మార్చి నెలలో 304 క్రింద మాట్లాడే పరిస్థితి తీసుకొని లాకండి. 15 రోజుల్లో పూర్తి చేస్తారా? తరువాత అదే విధంగా అంతకు ముందు ఉన్న సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్యూయిరీ రిపోర్టు కూడ ఈ ఆసంఖ్యలో పెట్టండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్యూయిరీని ఒక టి.ఐ.జి.ఎచ్ చేయించి 15 రోజుల లోపల రిపోర్టు తెచ్చిస్తాను.

శ్రీ ఎం.వి. చౌహన్ (దెరకొండ) :- ట్రాన్స్ఫర్ పంగతి చెప్పండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- నాగేశ్వరరావుగారు ఒప్పుకొన్నారండి. 15 రోజుల్లో తెచ్చిస్తాను.

శ్రీ ఎం.వి. చౌహన్ :- పాలిసు వాళ్ల ఏమీ అనుమానాలుంటే, ఎంక్యూయిరీ కనిటీకి ఆ పాలిసు వాళ్ల ఏమి చెపుతారండి? కాబట్టి ఆక్కడ ఉన్న వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయండి.

కైర్ పర్మెంట్ :- 15 రోజుల్లో రిపోర్టు తెచ్చిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇక కూర్చుండి చౌహన్ గారు.

బడైటోపై సాధారణ చర్చ

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- స్టేట్‌మెంట్ జమీంచంది. స్టేట్‌మెంట్‌ను, రిపోర్టును హానిలో పెట్టమనంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- నెక్కి మంత్ర వరకు మనం ఇక్కడే ఉంటూ కదండి.

ప్రకటన

ఈ త్వరిత ప్రజాప్రామాణ్యం గల విషయం వాయిదా గురించి

ప్రొర్ చచ్చన :- కార్ ఆపెన్స్వెన్ ఈ ప్రామ్మాన్. నా ది డిసెంబర్ ఆన ది బడైట్.

1997-98వ సంవత్సరమునకు బడైటోపై సాధారణ చర్చ

శ్రీ చి. చెంకబెశ్వరరావు (ముఖీర) :- అధ్యక్ష, 1997-98 సంవత్సరానికి గాను ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రమేషపెట్టిన బడైటోపైన నేను మాటల్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు దవ్వపాదాలు చెబుతూ, నేను కావారోగ్యంగా ఉన్నాను కాబట్టి ఎక్కువ సేపు మాటల్లాడలేను. కాబట్టి దయచేసి నన్ను కాస్త ఇంటర్వ్యూ చేయకుండా చూడండి..

(అధ్యక్షస్తానంలో శ్రీ జి. ఆప్పల సూర్యనాచాయి ఉన్నారు)

బడైట్ వివరాలను పరిశీలించినట్లుయిసే, ఆర్థిక మంత్రిగారు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత క్రిష్టంగా ఉందో బహిరంగంగా చెప్పిన దాని కంటే చూపవి, చెప్పని భాగాలు ఎక్కువుగా ఉన్నాయి అనేది మాకున్నటువంటి అభిప్రాయం. ఈ శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నికైన వారందరికి నేను చేసే విజ్ఞాపితమిటంచే, ఇందులో కొన్ని కోరసత్కాలు మనం చేర్చించుకొపోయినట్లుయితే ప్రమాదం ఉందనేచే మా అభిప్రాయం. కాబట్టి రాగద్వేషాలకు ఆతితంగా నేను చెప్పాలను కొటున్న కొన్ని కీలకమైన చౌమింట్సును దయచేసి అందరూ విభాగాలని తమరి ద్వారా గౌరవ నభ్యలందరికి మనవి చేస్తున్నాను. నేను చెప్పేది కఠక్క, మీరు ఎవరూ కఠక్క కారు అనేటువంటి అభిప్రాయం కూడ మాకు లేదు. దేశ రాజకీయ, ఆర్థిక విభాగాలపైన విపిధ పార్టీలకు భిన్నాల్చిపోయిలు ఉంటాంసి. కానీ కళ్ళకు కనబకే కోర సత్కాలు ఏపయితే ఉన్నాయో. వాటిని స్వీకరించక తప్పదు. ముఖ్యంగా ఆధికారపక్కంలో ఉన్నటువంటి పార్టీ నభ్యలకు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే ఓపెన్-ప్రైమర్ ఆలోచించాలని, ఆ రకంగా పరిశిలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ సంవత్సరం 12.10 | బెట్టటు ఆయినా మనది పెదరల్ రాజ్యాంగబద్ధంగా రూపొందించుకున్న బడైట్. మా|| ఆపాడు చేక స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్న ఆనకమంది ప్రముఖులు చాలా ఉన్నతంగా ఈ రాజ్యాంగాన్ని చూపాందించారు. కొన్ని పార్టీలకు కొన్ని ఆభిప్రాయాలు పుండె పుండపచ్చ. ఈ రాజ్యాంగాన్ని ఒకంగా ఉల్లంఘిస్తూ పోతున్నామనేది ఆలోచించాలి. పెదరల్ రాజ్యాంగంలో కెంద్ర ప్రభుత్వం ఆనుసరించే ఆర్థిక, రాజకీయ విభాగాలు, సామాజిక విభాగాల యొక్క ప్రభావం విధిగా రాష్ట్రాల మీద పెదుతుండని చూ అభిప్రాయం. అందుకని నేను తమకు మనవి చేసేది, ఒక్కాక్కు ఇంకాన్ని తీసుకుని, ఎంత ప్రమాదం వాటిల్లి వున్నదో. మరియు ఈ బడైటు

బడ్డిట్లపై సాధారణ చర్చ

పరిస్థితి నురించి చెప్పుతానికి ప్రయత్నిస్తాను. వైద్యున పరిశిల్పి దొరకదు. మేము మిత్రపక్కంగా తెలుగువేశం పార్టీని ఉప ఎన్నికలలో కూడా బలపరిచాము. ఆధికార పార్టీగా వున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి మిత్రంపక్కంగా అనాము, యింతకు ముందు కూడా చెబుతాము. ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలు అనుసరిస్తే మా పార్టీ క్రిటికలగా వుండక తప్పదని, ఆ విధంగా షుంటాం. యునైటెడ్ ప్రంట్ సాఫ్ట్‌మెంటులో కూడా క్రిటికలగా వున్నాం. రాష్ట్ర బడ్డెట్ గురించి మంత్రిగారు చేసిన ప్రసంగః కంచే ఊహాంచిని విధంగా అత్యంత క్లిఫ్మెన్ పరిస్థితులో వుంది ప్రస్తుత పరిస్థితి. ఇది వాస్తవం. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి, ఆర్థికాభివృద్ధి రోజులకు దిగజారిపోతున్నదన్నది అనేది చాలా నుప్పం. దీనికి ఎవరు బాధ్యతలు? మన విధానాలు ఎంతవరకూ బాధ్యత పరిస్తాయి?

మనది ప్రధానంగా వ్యవసాయ అధారిత రాష్ట్రం. మన విధానాల బాగోగులు 75 శాతం సామాన్య ప్రజల మీద ప్రభావం చూపుతాయిన్నది వాస్తవం. ఇలాంటి ప్రాథాన్యత రంగానికి సంబంధించి, ఆనాడు కేంద్రంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ గాని, యిప్పుడ అధికార పార్టీలో వున్న తెలుగువేశం పార్టీ గాని చేసిన ఆర్థిక సర్వే పరిస్థితి ఒకచే. బడ్డెట్ ప్రసంగంలో, సంక్షిప్త బడ్డెటులో యిచ్చిన వివరాలు పరిశిల్పి, మన రాష్ట్రం రోజురోజుకు ఎంత దిగజారిపోతున్నదో స్ఫూర్చమచ్చతుంది. 1988-89 సంవత్సరంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్తర్వు 129 లక్షల టన్నులైతే ఆదిక్రమమంగా క్లిఫ్మెన్ 1995-96 నాటికి 116 లక్షల టన్నులకు దిగజారిపోయింది. ఈ విషయాన్ని ఎందుకు బయటపెట్టలేదు? దాచవలసిన అవసరం ఏమెచ్చింది? ఒకమాటలో చెప్పాలంచే ఈ బడ్డెటును ప్రవేశపెట్టినపుడు మంత్రిగారు 136 పాయింట్యులో సురీరమైన ప్రసంగః చేశారు గాని అందులో కీలకమైన రంగాలను కావాలని వదిలివేళారని బడ్డెటు ప్రవేశపెట్టినపుడు చెప్పాను. ప్రభుత్వం వాస్తవాన్ని అంగోరించడానికి దోచాయమాన్నిఖారితో ఊగిసంచాట ఫోరచేని ప్రదర్శించింది. ఆది కనబడుతోంది. ఆహారధాన్యాల ఉత్తర్వులో 1995-96లో ఎక్కడ ఉన్నాం? 9 సంవత్సరాలలో ఎంత వరకూ పడిపోయింది? ఉత్తర్వులకు సరైన డఱలు లేవు. గతంలో ఒకసారి చెప్పాను. మహాబారతంలో కఠ్టుడి పరిస్థితి లాగా వుంది మన రైతు పరిస్థితి. ఆవసరమైన ఎరువులు, క్రిమిసంహారక ముందుల ధరలు అందుబాటులో వుండశ. రోజురోజుకు వాటి ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఉత్తర్వుల ధరలు మాత్రం పెరగవు. ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాం ప్రతీరైతు ఆత్మహాత్యలకు పాల్గుడుతున్నాడని, రేవు మిర్చి రైతు కూడా ఆ స్థితికి వెడుతున్నాడు. ప్రత్తిని మార్కెషిడ్ ద్వారా అమ్ముస్తమని చెప్పి 2 నెలలు గడిచిపోయింది. కాని అది అమలు కాలేదు. వ్యవసాయ మంత్రి గారు అంటున్నారు మేము అలోచిస్తామని. ఎప్పుడు ఆలోచిస్తారు? ప్రాణాలు పోయేక ఆలోచిస్తారా? దీనికి ప్రత్యేకించి కార్యార్థమేన వుంది. ఆదనంగా ప్రభుత్వం యివ్వడానికి, రైతు చేతికి పంట వ్యాపారానే, మహాబారతంలో కఠ్టుడు కలుగురి చేతచంపబడిపాడు. నూటికి 75 మంది జీవిస్తున్న ఈ వ్యవసాయరంగంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్తర్వులు ఈ విధంగా క్లిఫ్మెన్ రైతు పరిస్థితి ఆ విధంగానే వుంటున్నది.

సాగునేటి ప్రాజెక్టుల పరిస్థితి చూస్తూ, 1989-90లో 8.89 లక్షల పొక్కార్డకు ప్రధాన కాలువల ద్వారా నీరు యిచ్చే వాళ్లం. 1995-96కు చూస్తే, 5.39 లక్షల పొక్కార్డకు మాత్రమే నీరు అందిస్తున్నాం. ఇది తొగమనమా? లేక పోగమనమా? మనం ముందుకు పోవాలి. కాని అప్పులు తెస్తున్నాం. పన్నులు వేస్తున్నాం. ప్రధాన కాలువల ట్రించ ఉన్న సీక్రెట్ సరఫరా యింత తగ్గిపోడానికి కారణం ఏమిటి? దాదాపు 7 సంవత్సరాల కాలంలో పెరగవలసింది పోయి 9 లక్షలు

బడ్డిబోపై సాధారణ చర్చ

ఎకరాలకు బములు 8 లక్షల ఎకరాలకు సేరు అందించలేకపోతున్నాం. పై విధంగానే చెరువుల క్రింద కూడా 1989లో 11 లక్షల హైక్వార్టర్లకు సేర్డుపు నీము యుస్తై, 1995-96 సాటికి ఆది ఏడున్నాన లక్షల హైక్వార్టర్లకు పడిపోయింది. ఇది తిరోగుమనమా? లేక పురోగుమనమా? ఏమిటి మన పరిష్కతి? దాచాపు 8 సంవత్సరాలలో సగటున ప్రతి సంవత్సరం లక్ష 20 వేల ఎకరాల చోప్పున సాగునీటిని ఆందించలేకపోతున్నాం, చెరువుల క్రింద, కుంటల క్రింద. ఇది వాస్తవం. బావుల క్రింద చూస్తే, 1988-89లో 11.45 లక్షల హైక్వార్టర్లు సేర్డుం కాగా 1995-96 సాటికి యిది 16.50 లక్షల హైక్వార్టర్లకు పెరిగింది. ఇది ఒక్కటే పెరిగింది. ఇది కూడా తరచుగా క్వామూనికి గురయ్యే రాయలసీమ, తెలంగాణ ప్రాంతాలలోనే. రైతులు కష్టం చేసే పరిస్థితి వుంది. బావుల క్రింద ఎక్కడ అవకాశం పుంటే అక్కడ చేసుకోవాలని కుషపదతాటు. దీనికి ప్రాజెక్టికు పెట్టింది విద్యుత్తోర్చు. మన గొప్పతనం కాదు. రైతుల ఆచుర్చా గమనించి వారు సభ్యుడీల ద్వారా ఆదుకున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కనీసం. బావుల ద్వారా ఆయినా యిచ్చారు. ఆర్థికమంత్రిగారికి చెబుతున్నాను, పరిశిలించండి. మీ సంక్లిష్టో లెక్కలు వున్నాయి. రాష్ట్ర విద్యుత్తు బోర్డును ముక్కలు చేసి, ప్రావేటు వాళ్ళకు ఆప్యజెప్పుదలచుకున్నారు అంటే ఎందుకు అప్పజెప్పాలి? అంత పనికిరాని సంస్థ ఆది? కారణం చెప్పాలంటే, ప్రపంచబ్యాంకులు మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని సమీక్షించి వివరాలు చెప్పాలి. అలాంటి పరిస్థితి కల్పించింది వరట్టు బ్యాంకు. అప్పులు ఇచ్చేవారు విధించే పరితులకు ఆవశ్యికించి చుప్పుకోవాలి. ప్రపంచబ్యాంకు, ఐ.ఎం.ఎఫ్. ఎవరి మీద ఆధారపడి వున్నాయి? వాటి మీద ఆధికపత్రం ఆమెరికా సౌమ్యజ్యవాద విధానాలది. కొత్తగా స్వాతంత్ర్యం పొందిన దేశాలది కాదు. సాషిలిస్టు ప్రభుత్వం దెబ్బతిన్నాకి ప్రపంచ పోలిసు లాగ్ కర్పొఫ్ట్రన్ చెస్టోండి, నేను పెట్టిన పరితులకు ఒప్పుకుంటేనే అప్పులివ్వాలని. ప్రపంచబ్యాంకు ఇంటవేసేన కావాలని ఎందుకు కోరాము? మన మంత్రివర్గానికి తీరిక లేదా? స్వాపులంబన లేదు. మీ ప్రభుత్వమే కాదు, గత ప్రభుత్వాలుకూడా తప్పుడు రాజకీయ ఆర్థిక విధానాలు అవలంబించినందు వల్ల ఆ ప్రభావాలు మనమీద పడినాయి. కేవలం అప్పుల మీదనే బ్రతకాలంటే భావితరాల వారు మనలను 12.20 | కుమించరు. మన పరిస్థితి ఆ విధంగా దిగ్జారిపాతోంది. అప్పుతప్ప వేరే మార్గం లేదనే మా|| పరిస్థితికి వచ్చాము. దానికి కొన్ని మార్గాలు చెబుతున్నాను. రాష్ట్రంలో విద్యుత్తోర్చు జఖ్యందులలో ఉన్నమాట వాస్తవం. దానికి నిధులు కావలసిన మాటకూడా వాస్తవం. అందులో మాకమీ భిన్నాచిప్రాయం లేదు. కాని దీనికి మీరు తీసుకొన్న మార్గం చాలా తప్పు. గత కాలంలో విద్యుత్ రేట్లు పెంచారు. బియ్యం తగ్గించారు. రెండు రూపాయల నుండి మూడున్న రూపాయలు చేశారు. కోటా తగ్గించారు. కరంటు మీద పన్ను వేశారు. ఇదే కాక భూమిశిస్తు పెంచారు. పెంచిన రేటు మీద సెన్సె ఉండదు అని ఆన్నారు. ఆర్థిసెన్స్‌లో మాత్రం ఏమీ లేదు. పీటికి సంబంధించి నేను కొన్ని రసీదులు పంపుతాను. రిపెన్స్ మంత్రిగారు దయచేసి పరిశిలించాలి. మన అధికారులు ఎంత ఉత్సాహం ప్రదర్శించారంచే ఇండిక్షన్ గారు కూడా శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారని అన్నారు. సామాన్య ప్రజల మీద వసూలు చేసే ఉత్సాహం చెప్పు ఎగవేతదారుల మీద లేదు. విమ్యుత్ రంగానికి అవసరం అనే పెంచిచా, కృగలిగిన వారి మీద వసూలు చేయండి. కుటుంబాలేని వారి మీద తగించండి. అప్పులు చేయండి మాకు అభ్యంతరం లేదు. మీరిచ్చిన లెక్క చేయుతున్నాను. ప్రజల చీక్కానం కూడా పాండండి, వారు అర్దం చేసుకొంటారు. విద్యుత్ రేటు పెంచారు, ప్రజలు ఆర్థం చేసుకోన్నాయి. పెంచినా కూడా కలిగిన

బడ్డెట్టెపై సాధారణ చర్చ

వాడిని వదిలి కలగని వాడి వద్ద వసూలు చేశారు. ముఖ్యంగా ఎవరయితే విద్యుత్ చోర్యానికి పాల్పడుతున్నారో హరి వద్దకు పొలేదు. మాటలు తప్ప అచరణ లేదని మీరు అనుకోంచే నానియోజకవర్గంలో దొంగ కనెక్షన్స్కు గాను 70 శాతం వరకు వసూలు చేసి తమకు లెటరు పెట్టాను. మూడు రెట్లు పెంచాల్సిన వారి జోలికి వెళ్లరు. ప్రజలు ఆందోళన చేసిన తరువాత తగ్గించారు. అయినా పెద్ద లాభం లేదు. ఇది చాలా అన్యాయం. ఆట్లాగే ఇంకోకి ఉదాహరణ చెబుతాను. విద్యుత్ బోర్డును విభజన చేయడానికి పూనుకొన్నారు. ఒకటి ఉత్సత్తి, రెండు త్రావ్యమిషన్. మూడవది పంపిణీ. అప్పులు తెస్తున్నాము., బ.ఎం.ఎఫ్కు అప్పులు ఇచ్చే వారి వద్ద, అమెరికా వంటి దేశాల నుండి అప్పులు తెచ్చి పారు మనలను బెదిరిస్తుంటే వారికి దాసోహం అంటున్నాము. రష్యా బలం గా వున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత చూస్తే, పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ వద్దమాన దేశాల మీద, కొత్తగా లిబరేట్ అయిన దేశాల మీద ప్రపంచవ్యాప్తంగా అమెరికా పాలీసు వారి మాదిరిగా చెడిరిస్తున్నారు. మేము మాట్లాడితే కమ్యూనిస్టులము కనుక రష్యా సైనా అనే పద్ధతిలో ఆలోచించవచ్చు. మీరు చెప్పింది కూడా మేము వింటాము. ఓపికతో చెప్పే పద్ధతి ఉండాలి. ఇది వాస్తవమయిన విషయం. మేము ఈ విషయాలను స్వయంపోషకంగా ఉండాలనే ఆనేకసార్లు చెప్పాం. నూతన ఆర్థికవిధానం పేరుతో దేశం అంతా స్వాలంబన నుండి పెట్టుబడిదారుల కబందపాస్ట్రల్స్కి పోతుందని చెప్పాము. మీరు ఖాతరు చేయలేదు. కేంద్రంలో పి.వి. నరసింహరావు గారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఎంత దారుణంగా మారిందంటే. నేను ముందే చెప్పాను. పెడరల్ రాజ్యంగం కేంద్రం రూపీందించినా, వారు చేసిన చట్టాల ప్రభావం రాష్ట్రం మీద పచుతుందని చెప్పాను. నరశిఖ్రత ఆర్థిక విదానం వచ్చిన తరువాత ఎన్ని అప్పులు పెరిగాయి? ఎన్ని కుంభకోణాలు జరిగాయి? అవినీతి ఎంత పెద్ద ఎత్తున పెరిగింది?

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సమ్యదు శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు.)
 లక్ష్మీనారాయణ గారు దయచేసి 50 సంవత్సరాల పాటు దేశాన్ని పరిపాలించారు. మీ హాయంలో జడగలేదా? చుండిట్ జవహర్లాల్ నెప్రూ దేశ ఆర్థిక విచానం మీద చాలా కర్కూగా చెప్పారు. ఆయన ఏ విచారాలు రూపీందించార్ దాని నుండి పక్కకు వెళ్లి - పండిట్ జవహర్ లాల్ నెప్రూ గానీ, గాంధీ.గాసే వుంచే మన కాంగ్రెస్ పార్టీ అనుసరించిన విధానాలకు ఎన్నిసార్లు ఆత్మహత్యలు చేసుకొనేవారో? దయచేసి కొంచెం ఓపిక ప్రదచ్చించమని చెబుతున్నాను. 7 లక్షల కోట్ల రూపాయల అప్పు, అవినీతి కుంభకోణాలు ఉన్నాయి. ఒకమంత్రిగారి ఇంట్లో తట్టు మీద కొడితే 3 కోట్ల, బుట్టుమీద కొడితే 4 కోట్ల బయటపడ్డ చెస్తితులు వున్నాయి. దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ చిప్పాలిన్నం కావడానికి అప్పుల మీద అధారపడి బ్రతుకుతున్నాము. గత 5 సంవత్సరాల నుండి చూచినప్పుడు ఎన్ని కుంభకోణాలు జరిగాయి? అవినీతి పెరిగింది. తమాష ఏమిటంచే యునైటెడ్ ఫ్రంట్ గవర్న్మెంట్లో మీరు కూడా వున్నారు, దానిని బలపరుస్తున్నాము. కానీ యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం చేసిన పారపాటు పనులు మాత్రం మా పార్టీ బలపరచడం లేదు. కాంగ్రెస్కు వ్యతిరేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. దేశంలోని ప్రజలంతా కాంగ్రెస్ను తీసివేశారు. కానీ కాంగ్రెస్ చారే యునైటెడ్ ఫ్రంట్ను బలపరుస్తున్నారు. వారు అనుసరించిన విధానాలే కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకతతో వచ్చిన తెలుగుదేశం పార్టీవారు బలపరుస్తున్నారు. వారు అప్పుల గురించి ఏదయితే చెబుతున్నారో. ఇది మన స్వాతంత్ర్యాన్ని పరాధిసు చేయడానికి తేడ్జుతుందని నా నిఖిలాభిప్రాయం. గత 7.8 సంవత్సరాల నుండి కూడా ఆలోచించవని చెబుతూనే వున్నాము. ఎవరూ ఆలోచించడం

బడ్డిట్టపై సాధారణ చర్చ

లేదు. 1997-98 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర అప్పుల పరిశీలితి రూ. 17,853 కోట్లుయితే ఈ సంవత్సరం 2,480 కోట్లు అప్పు చేయబోతున్నాము ఆని చెప్పారు. చేసే అప్పుల వలస రాష్ట్రం అభివృద్ధి అవుతుందా అంటే అది పూజ్ఞాను ఆని మంత్రిగారి మాటలలోనే వుంది. అదనంగా వచ్చిన అప్పు 91 శాతం, ఇది వరకు మనసంతోషిస్తున్న అసలు భాయిదాలు, దాని వడ్డీ చెల్లించడానికి వెదుతుంది. అంటే మిగిలేది 9 శాతం. కేవలం రూ. 225.00 కోట్లు రాష్ట్రానికి వుండి 12.30 | మిగులుతుంది. అసలు భాయిదాతలో నహి చెల్లించాల్సిది రూ. 2.225.00 కోట్లు. మా||

అంటే తిరోగుమనమా, పురోగుమనమా? ఇది రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిశీలని బాగుచేసే పద్ధతా అనీ అడుగుతున్నాను. 1990-91లో రూ. 6,125 కోట్లు అప్పులు ఈ రాష్ట్రానికి వున్నాయి. అది 1997-98 వచ్చేసరికి రూ. 17,857 కోట్లుకు పెరిగింది. 8 సంవత్సరాలలో సగటున సంవత్సరానికి రూ. 1460. కోట్లు చొప్పున పెరిగింది. మీచే పెంచారని చెప్పేవలసిన ఆవసరం లేదు. రెండెళ్లు. మూడెళ్లు అయింది మీ కాలం వచ్చి. ఎందుకు పెరిగిందని అడుగుతున్నాను. దీని మీద ఎవరైనా పరిశిలించారా, విశేషించారా అని అడుగుచున్నాను. కాని మేము చెప్పేదేమిటంటే. ఈ రకంగా ప్రజలపైన భారాన్ని మోఫిన విషయాన్ని చూస్తూ మనం పట్టించుకోలేదు కాని ప్రజలు పట్టించుకున్నారు. అక్కడ ఉన్న కాంగ్రెస్, ఇక్కడ ఉన్న కాంగ్రెస్ ను ఓడించారు. రేపు మీకూ అదే జరుగుతుంది. ప్రజలు చూస్తూ ఉఱుకుంటారు అని భావిస్తే ఆది పారపాటే. ఆనేక పోరాటాలు ఇప్పటికే వస్తున్నాయి. అది సావైది కాదని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని. ముఖ్యంగా ఆర్థిక మంత్రిగారిని ఆలోచించమని కటుతున్నాను.

కాంగ్రెసుకు వ్యక్తిరేకంగా వడ్డిన ప్రభుత్వం, అక్కడ కాంగ్రెసుకు వ్యక్తికాక పేరుతో వచ్చిన యునైటెడ్ ప్రంట్ ప్రభుత్వం - ఇద్దరూ కలసి ఒకటే రకమైన పాపపాటు ఆర్థిక విధానాలను ఆవసరిస్తున్నారు. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను దెబ్బతిసే ఆర్థిక విధానాలను అనుసరిస్తున్నారు. ప్రత్యేకత ఇది. ప్రజల అసుత్తుటికీ, సంక్రమే కార్యక్రమాల వలనే కుంటుపడుతుందని చెప్పారు. మన ఆర్థికమంత్రి గారు మన రాష్ట్రంలో మానవ వనరులు చాలా ఉన్నాయని చెప్పారు. ఏటిని మనం ఉచియాగించుకోవాలి. ఈవాట మనం క్రొత్తగా పెట్టింది కాదు. మన పంచవర్ష ప్రణాళికలు పేట్లున్నాడే మానవ వనరులను ఉపయోగించుకోవాలంటే సంక్రమే కార్యక్రమాలు కూడా ఒక భాగం. అవి కూడా వుండాలని, ప్రాచేటురంగం. పట్టిక రంగం ఈ రెండూ కూడా వుండాలని అనాడు ఉపాటిక్ జవహర్లాల్ నెప్పుగా గారు చెప్పారు.

చాలా రోజులు పట్టికొన్కార్థు లాభాలలో నడిచాయి. మన ఆర్థిక వ్యవస్థను బ్యాలెన్సు చేయడం కోసం - మీరు నన్ను కూపిస్తే - అనాడు రాజ్యాంగ విధానాన్ని రచించినప్పుడు కాని. పంచవర్ష ప్రణాళికలు ప్రేక్షించినప్పుడు కాని పంచిట్ జవహర్లాల్ నెప్పుగా చెప్పిన మాటలు ఈనాడు పట్టికొన్కారను పూర్తిగా బ్రథ్య పట్టించి ఆప్పులు తేవడం చాలా తెలిక. ఎవరిస్తారు అప్పులని మనం బ్యాలెన్సుతో తీసుకుని దేశాల మీద వచుతున్నాం. ఇదేనా మన దేశ, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిశీలని బాగు చేసే విధానం? మరి వనరులను ఎట్లా సమీకరించుకోవాలనేది ఆలోచించుకోవాలి. చరిత్ర చెప్పాలంటే ఇది క్లాన్ చెప్పేది కాదు. కాని చరిత్ర చెబితే ఆర్థం చేసుకువచ్చు. క్రొత్తగా స్వాతంత్యం పాందిన కొన్ని దేశాలలో నా పరితులకు ఒప్పుకుంటే మేము ఆప్సులిస్తామని అన్నారు. వారు దు ఆర్డై అనేపద్ధతిలో పెట్టారు. సరే, ఆర్థిక వనరులను సమీకరించుకున్నారు. ఈనాడు 2వ మార్కెట్ లేకపోయినంకి ఆచెరికా, ఐ.ఎం.ఎప్, ప్రపంచబ్యాంకు వారి ఆధిపత్యంలో ఉన్నాయి. వనరులను ఏ విధంగా సమీకరించుకోవాలి? ఈ వనరులను సమీకరించుకునే

భాగం గురించి నేను తమకు చెబుతాను.

టెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. పన్నుల ఎగవేతదారులకు, అవినీతిపరులకు కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మధ్యతనినున్నాయి. ఇది కరోరమైనసత్యం. ఇది ఏ రకంగా చూసినప్పటికీ కూడ గత ప్రభుత్వం నుంచి వస్తున్న ఘోరం. అనేక కుంభకోవాలు మనం చూచాము. కాబట్టి మనం చేసేది నద్యిమర్యాలే. ఎట్లా వనరులను సమీకరించుకోవాలో నేను చెబుతాను. దీని శరీతంగా, ఈ విమర్శలను మీరు వట్టించుకోకుండా ఆప్యుల మీద ఆధారపడితే, జరిగిందేమిటో మీరు చెప్పాలి. సమాధానం దేశ ప్రజలకూ, రాష్ట్ర ప్రజలకూ చెప్పాలి.

1986-87లో రాష్ట్రంలో జరిగిన మొత్తం ఉత్తర్వులు - మీరు ఇచ్చిన బడ్డటోపై ఉంది. ఆప్యుదు ఉత్తర్వులు 9.5 శాతం కాగా, 1995-96 వచ్చేనరికి 6.8 శాతానికి పడిపోయిందని చెప్పారు. అభివృద్ధిలో 14వ రాష్ట్రంగా వున్నాం మనం. అంగట్లో ఆన్ని వున్నాయి, ఆట్లుడి నెట్లో ఈని వుండి ఆన్నట్లుగా మన దగ్గర ఆన్ని వున్నాయి. పడ్జాలు, వైథూర్యాలు, గోమేధికాలు, మాటిక్యాలు, మరకతాలు, కెంపలు, రత్నాలు లాంటి ఎంతో ఖనిజ సంపద ఉంది. ఇది ఆబద్ధమా? ఆవాస్తవమా? కాదే! ఈ వనరులను సమకూర్చుకోవడంలో ఏమి చేస్తున్నామనేది ఆలోచించాలి.

ఈ విధంగా ఈ మధ్యకాలంలో జరిగిందేమిటంబే హర్షార్థిగా దిగజారుడు స్థాయికివచ్చా . అయినా మీరు అనేక రూపాల లో పన్నులను పెంచారు. పెంచలేదని అంటా? రు. 2,500 కోట్ల నుంచి రు. 3.000 కోట్ల సేల్వీ టాక్సు, టర్బోవర్ టాక్సు పెంచారు. సామాన్య రైతులకు విమ్మయచ్ఛనిచేచేది తగ్గించారు. బియ్యం తీసిపారేశారు. ఈ డబ్బులు ఏమివుతున్నాయి? ఎందుకు వసాలు చేయకేకచ్చున్నారో మీరు చెప్పాలని మా పార్టీ అదుగుతోంది.

సారా నిషేధం అనేది ఒకటి మీకు తారక మంత్రంలాగుంది. బియ్యం, సాంఘిక సంకేమ కార్యక్రమాల విషయం ఒకటి తారక మంత్రం లాగుంది. 1995-96లో సేల్వీ టాక్సు రు. 2,954 కోట్లు - మీరు ఇచ్చిన లక్ష్మీను, ఎకనమిక సర్కౌను చూడండి. 1996-97లో కేవలం రు. 593.00 కోట్లు. ఇది పూర్విగమనమా లేక తిరోగమనమా అనేది ఆలోచించి చెప్పాలి ఆర్థిక మంత్రిగారు. అయితే గతం కంటి 20 శాతం మాత్రమే పెరిగింది. ఉత్తర్వులు పెరిగితే సహజంగా పెరుగుతుంది. ఆంచే యాక్స్యూవల్గా 10 శాతం పెరుగుతుంది. యాక్స్యూవల్గా ఇప్పుడు మనకు వచ్చింది ఎంతంచే, రు. 300 కోట్లు మాత్రమే. ఈ ప్రభుత్వం సేల్వీ టాక్సును ఒకప్పేసా నుంచి 2 పైసలు పెంచితే, హ్యాపారస్టులు 10 నుంచి 15 శాతం వరకూ పెట్టారు. వారెవరూ ప్రజల దగ్గర వసాలు చేయడందో? పన్నులు ఎగవేతదారులు ఎవరైటే ఉన్నారో వారి పట్ల మీకున్న ప్రేమ ఏమిటి? ఆయనకి వీరిపట్ల కరకుదనంగా ఉండడంలో చాలా బాధ్యత రహితంగా ఉన్నారని దెబితే కుమించాలి. మోయగిలిగే వాడిమీద పన్నులు వెయ్యాలి. నేను ఎక్కువగా వివరాలు తెప్పాల్సివస్తే చాలా చెప్పవచ్చు. కానీ నేను వివరాలలోకి పోను. వనరుల గురించి చెప్పాల్సివస్తే అనేకం వున్నాయి, అది తరువాత చెబుతాను. మనకు ఖనిజ సంపదపై రు. 2,000 కోట్లు రావలసి వుంచే 400 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. మన రాష్ట్రంలో నవరత్నాలే కాకుండా గ్రాసైట్ అనేది చాలా కీలకమైనది. ఒక్క కడప, కర్కూలు మెనహయిస్తే విశాఖపట్టం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, ఖమ్మం వర్గాల అనేక ప్రాంతాలలో పరిశుల్మైన

బడ్డిట్లై సాధారణ చర్చ

తెలుపు, ఎరువు గ్రానైట్ వుంది. చిత్తురు, కానంకపురం జల్లూల నుంచి సగటున 20,000 క్యాబిక్ మీటర్ల ముది రాయి పాతుంది. ఈ ముది రాయికి ఇతర దేశాలలో చాలా గిరాకీ వుంది. మన ప్రభుత్వం చాలా పరమలు పెట్టింది, పాలిస్ట్ రాయి అందించమని. 20 చెల క్యాబిక్ మీటర్ల పాతూ వుంచే నెలకు రు. 20 లక్షల ఆదాయం రావలనీంది. రు. 6.00 లక్షలు మాత్రమే వస్తుంది.

12.40 | గనుల త్రవ్యకంలో ఈ భూముల విషయానికి నంబంధించి పత్రికలలో వచ్చింది.
మి॥ కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టపోతున్నాము. కేవలం కాంత మాత్రమే రాయట్లే రూపేణ వస్తుంది. అక్కడ ఉండే అధికారులే దీనిని రూపు మావమండా లంచం తీసుకొని వారిని పంపిపున్నారు. దీనిని చెక్ చేయడానికి గాను ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటోంది. వన్నుల ఎగేత గురించి చెప్పాడలచాను. దీనిని ప్రభుత్వం గుర్తించవలనిన ఆవసరం ఎంతయినా ఉంది. ప్రభుత్వం కావాలనే ఇటువంటి వారికి మద్దతు ఇస్తాందని ప్రజలు అనుకోవడంలో తప్పు ఏమిటి? ప్రజలు అలా భావించడంలో తప్పు లేదు. వన్నులు ఎగేయకుండా ఉండడంలో, మన వస్తులను సమీకరించడంలో ఏమి చేయాలనేది మొము చెబుతాము. దాదాపు రూ. 3,000 కోట్ల వరకూ వన్నుల ఎగేత జరుగుతోంది. ఒక్క ఎత్తున ఈ ఎగేత జరుగుతోంది కాబట్టి దీనిని అరికట్టారి. ఈ విషయంలో మెతక వైఫారి ప్రభుత్వం అవలంభిస్తోంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఎంచుకు కఠినంగా ప్రవర్తించడం లేదు. నంకల్పం బలంగా ఉంచే రూ. 1,000 కోట్ల వరకూ వసూలు చేసే అవకాశం ఉంది. ఆంచే ఈ గనులకు నంబంధించి నంకల్పం ఉంచే చేయవచ్చునని ఆంటున్నారు.

ఈక పట్టు ప్రాంతాల గురించి చెప్పాడలచాను. అక్కడ అర్థాన సీలింగ్ ఏమీ లేదు. ప్రాదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, గుంటూరు, హనుమకొండ, సికింద్రాబాదు మొదలగు చోట్ల కోట్లాది రూపాయల ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయి. మొన్నె ప్రాదరాబాదులో ఈ విషయం ఒకటి బయటపడింది. సుఖపూర్వాయంగారు, కలెక్టర్గా ప్రాదరాబాదులో దాదాపు 1,000 కోట్ల ఆస్తులు డిటైప్ చేశారు. ఇక్కడుండి వారు పారిపోయారు. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఈ విధంగా వచ్చేవి ఉన్న ప్రభుత్వం చెట్టొంచుకోవడం లేదు. అదే పట్ల ప్రాంతాల్లో చూసినట్టయితే ఆర్డర్ అనేది లేకుండానే రూ. 200/- ఇస్తు చెల్లించాలని అంటూ లీగల్గా కేపే వేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. వసూలు చేయడం అనేది కాదు. అసలు ఇస్తు కట్టగుంగేవారిని అడగడం లేదు. కట్టలేని వారిని అదుగుతాడు.

అటవీ సంపద పెట్ట ఎత్తున కొల్లగప్పబడుతోంది. ఖమ్మం జల్లూలో చూసినట్టయితే పాలీసులే భాగస్వామ్యం వహిస్తున్నారు. డి.ఎస్.పి.స్టోయి నుండి ఉంది. ఇప్పటికే ఉంది. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ ఏమి చేస్తాంది? కోట్లాది రూపాయలు ఈ విధంగా నష్టపోతున్నాము. మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆర్డిక వస్తుల గతి ఏమిటి? ఆదాయం పమ్మకార్బూరేటరంగంలో ఎగ్గుడుతున్నారు. పరిక్రమలకు సంబంధించిన వారు పమ్మలు ఎగ్గుడుతున్నారు. భారీ ఎత్తున జరుగుతోంది. అగ్రికల్చర్ ఇన్కమ్హాక్స్ లేదు. ఒక్క ఇండిషన్యులిష్ట్ దాదాపు 400 ఎకరాల భూమిని బీడుగా పెట్టే ఈ బీడు భూమిని చూచించి పమ్మలు ఎగ్గుడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఎగ్గుడైపారైపైన ప్రభుత్వం నవతితల్లి ప్రేమ చూపతోంది. పేదవారు రూపాయల కట్టలన్న వారిని పీటిస్తారు. కట్టలేని వారిని ఏమి అనరు. ఇటువంటి వారి భూములను స్వీచ్ఛినం చేసుకోవాలి. ఈ విధంగా మంగళగంలో 300 ఎకరాలు ఉంది. చెప్పుకుంటూ పాతే అనేకం. గతంలో చెప్పాను, ఇస్తుడూ

బడైటిన్లు సాధారణ చర్చ

చెబుతున్నాను. కాబట్టి పన్నులు చేయడంలో శక్షు వచ్చాంచమనండి. కలిగిన వారి మీద పన్నులు చేయడం మీ విధానం కాదిగి స్పష్టంగా కనబిడుతోంది. పన్నులు కట్టగలిగేవారి మీద, పన్నులు ఎగివేసేవారి మీద ప్రభుత్వం సవతితల్లి ప్రేమ చూచుకోంది. ఈ విధంగా చేసి రాష్ట్రాన్ని అవ్యాయం చేయవద్దని కోరుకుంటున్నాను. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అధ్యయనం చేయడానికి చెబుతున్నాను.

ప్రపంచ బ్యాంకును అప్పు అడుగుతున్నాము. వారె మొదలు జస్టిష్యోట్ చేశారు. ఎవరిక ఎంత ఇచ్చింది తెలియదు. దేశంలో మన రాష్ట్రాభివృద్ధి చూసినట్లుయితే 14 వ స్థానాన్ని అక్కమించాము. ప్రపంచబ్యాంక్, ఐ.ఎం.ఎఫ్ సిధాంతం డ్రారం నూచీక 75 శాతం మన అభివృద్ధి పేదవారి మీద ఆధారపడి ఉంది. పన్నులు వసూలు చేయము అంటున్నారు, సంక్షేప కార్బూక్షమాలు రద్దు చేస్తారా? మానవ వనరులు కంటే ఏమిటి? తిండి లేకుండా చేయటమా?

ఇక తెలంగాణా రాయలసీమ ప్రాంతాల గురించి చెప్పాను. వియుష్టుక్కి సంబంధించి చూసినట్లుయితే ఉత్సత్తు, సరఫరా, పంపిణీ ఈ మాడిటి మీద మనం పెట్టే ఖర్చు పరిశీలించాలి. ఏది చూసినపుటికీ పేదవారే సరిగ్గా అన్ని కడతారు. ఈన్నవారు పన్ను కట్టే ప్రస్తక్త లేదు. ఇదంతా ఇలా ఈన్నపుటికీ ప్రభుత్వం యుంతాంగం ఏమి చేస్తోంది? ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రికి చెప్పాను. ధనికుల, పెట్టుబడిదార్ల పట్టు ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. గత ప్రభుత్వం అనండి, ఈ ప్రభుత్వం అనండి ఎవరయినా అంతే. ఇచ్చేవల కాలంలో ఆర్థసీని ప్రైవేటీకరణ చేస్తామన్నారు. అలా పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. కావాలంటే చెబుతాను. తరువాత మానుకున్నారు. దీని ద్వారా వచ్చే ఆదాయం రూ. 235 కోట్లు. ఇది వారిచ్చిన లెక్క. మా లెక్క కాదు. వియుల్ బోర్డ్ కి వ్యవసాయం రంగం ద్వారా దాదాపు 1.000 కోట్లు అప్పా పెడతాము. ఇది పాశువం. వియుష్టుక్కి రంగం రూ. 170 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రణాళికలో సమకూరుస్తోంది. అటువంటి కీలకమాయిన బోర్డ్ నీ ఎవరికో అప్పజెచ్చితే ఆది ఏరి నెత్తినే పడుతుంది. మంత్రిగారు దీనికి సమాధానం చెప్పాలి.

మనదేశంలో 3.60 లక్షల పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. మన రాష్ట్రంలో 30,000 పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. ఎంతో ధనాన్ని నమక్కార్చే ఈ పరిశ్రమలే. వాడిని అమ్మెడ్చామని చూస్తారు. ఇది గారపటదంగా ఉందా? రెవెన్యూ మినిస్టర్ సబ్ కమిటీలో మెంబర్. కొండపల్లిలో 12.50 | ఈన్న పోవీ ఎలక్ష్మికల్ ఇంద్ర్జీని అమ్మెడ్చానికి బేరం పెట్టారు. సింగరేణి కోలివీన్ మా || సంఘ వారు తీసుకోడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఆక్షణ ఈన్న ప్రంజనసీరింగ్ సిబ్బంది, కార్కులు ఆ సంఘను లాభాలలోకి తెచ్చుకొంటామని చెప్పారు. ఇప్పుడు అది చక్కగా నదుస్తున్నదా? లేదా? చెప్పండి. రిపబ్లిక్ బోర్డ్ కంపెనీని మూసివేశారు. ఇది ఎన్న కోట్ల రూపాయలు అర్థించి పెట్టండి. ఈ సంఘను తీసుకోడానికి సెంపుల్ రైల్వేస్ వారు సిద్ధపడ్డారు. నెగోషెయ్యెప్ప్ జరుగుతున్నాయి. కాని మీ తరపునుంచి పాల్గొన్న వారు ఏరు. మీరు వీరవ తీసుకోంది. మీ ప్రతినిధులు ఎందుకు హజురు కావడం లేదు. ఇది బాధ్యతారాహిత్యమైన చర్య కాదా? పరిశ్రమల పట్ల మీ నవతితల్లి ప్రేమ కనిపీస్తుంది. కార్కులు బచారువడ్డారు. వారిలో అనంతమై ఉంది. ఆనంధుటిత కార్కువర్డం, కార్కువర్డం ఇప్పటి వరకు పెట్టిన పెట్టుబడిని, అభివృద్ధిని మీరు అమ్ముకోవాలని చూస్తున్నట్లు వారు అనుకుంటున్నారు. మీరు రెండు వేల క్రిత్త పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ఆర్థిక ప్రోత్సాహలు ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. అంటే అప్పు చేసి ఉచ్చకూడు అది. ఆర్థిక ప్రోత్సాహలు వారికిష్టే బట్టు ఉన్న పరిశ్రమలను తెరిపిస్తే

బడ్డిట్టె సాధారణ చర్చ

బాగుంటుంది కదా. పాల్యంచలో ఉన్న ఎ.పి.షైల్ఫ్ శాయ్కర్ని ప్రయిషేటు కంగలలో ఔడిషాముండే మేము అలా చేయవద్దని కొరుతూ ఆరు కోట్ల రూపాయలు పెట్టి రివైవ్ చేయండని ఆప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు గార్చి కోరగా చేరారు ఆచి బాగే నాచిచింది. ఈ ప్రథమత్వం ఇప్పుడు పోయింది. కార్యకులు బజార్లుపడ్డారు. న్యూమైన విధానం లేదని మనవి చేస్తున్నాము.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుగారు ఈ రాష్ట్రాన్ని వేగవంతముగా బాగుచేయాలి. మంచి స్టోయిక్ తీసుకురావాలని ఆయన చేస్తున్న ప్రయత్నాలను. లిత్లుపద్ధతిని మేము శంకించడం లేదు. పీరు మన రాష్ట్రాన్ని అప్పుల బారిన పడసియకుంచా చూదండి. మేము చెప్పి విషయాలలో వాస్తువాలు లేకపోతే మీరే చెప్పింది ఆయన కర్కకర్మత్ కైర్కవ్వనా లేనప్పుడు క్యాపసాయాధారిత పరిక్రమలు నష్టిలాంకి వెళ్లాయి. ఆయన కైర్కవ్వ ఆయన పిచచి హంటర్ తీసుకొని, రెండు సంవత్సరాలలో వ్యవసాయారాధికం పరిక్రమలు లాభాల భాజలు నడిపించకపాతే మీ అందరి అంతు తేలుస్తే అని చెంటపడి లాభాలలోకి తెచ్చాడు. ఖచ్చితంగా ఆదాయం వచ్చింది. ఆ విధమైన పిల్లపవర్తతో విధిధ రాశల మంత్రులు అమలుపచుస్తున్నారా? అని అదుగుతున్నాము. 1996-97 సంవత్సరానికి పార్టీకి ప్రణాళికలో 7 వండల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినా, 1997-98 సంవత్సరం దాసిని కురించుకొన్నారు. ప్రణాళికాసంఘురాత్మారించిన దానిని ఈ రోజు 3,800 కోట్ల రూపాయలకు పెంచారు. దీనిని తగ్గించరనే గ్యారంటీ ఉండా? దానికి అవసరమైన దబ్బు ఎలాగూ ఖుంచుకంటామని గ్యారంటీగా చెప్పాడా? ఇక్కాసతో పోయే పరిస్థితినస్తే కాదు. 1997-98వ సంవత్సరాలో కేవలం రెండు కోట్ల 190 లక్షల రూపాయలకు అనాడు తగ్గించారు. అధ్యక్షా. భూసంస్కరణల విషయంలో ప్రభుత్వం గట్టిగా యూక్కు చేయడం లేదని చెప్పవలసి వస్తుంది. అధ్యక్షా, 1996-97వ సంవత్సరంలో ఆర్.పి.ఆర్. ఆమనికికరణకు పీరు 8 కోట్ల 76 లక్షల రూపాయలు కేటాయించి కోటి 95 లక్షల రూపాయలకు కుదించారు. ఇది ఎంత పెద్ద తిర్మిగమనమో పీకే అధ్యవేశుంది. 1997-98వ సంవత్సరంలో ఒక్క పైసా కూడా కేటాయించలేదు. ఆదుసీకిరణలో పీకు ఉన్న స్వస్తిత ఏమిటి? ఆసక్తి ఏమిటి? మన ఆర్థిక మంత్రి గారు సెంట్లల స్టేట్స్ యొక్క ఆర్థిక పస్యైక్యత గురించి మాట్లాడుతూ కిస్తి అంశాలు చెప్పారు. ఆ సమాచేకములోనే ముఖ్యమంత్రి గారు కీలకమైన శంశాలు చెప్పారు. వాటిని అనుషరిస్తే చాలా మంచిది. తింమలోనే రెండు పాయింట్ల కాన్నాయి వాటిననుసిరిస్తేచాలా దుర్మార్గం శేతుంది. మొదటికి లివేశాల సుంచి తీసుకొన్న ఆప్పులను మాకే వదిలిపిట్టుమని. ఈస్తే ఇండియా కంపెనీ మన దేశంలో ప్రవేశించినప్పుడు పీరుకే బలహీనమైన బహాదూర్చౌ (రెండు) ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం బేరం పెట్టి, లంచాలు ఇచ్చి దేక స్వాతంత్యం పూరించడానికి ఉన్ని! ఇండియా కంపెనీ ఏమి చేసిందో పునర్వ్యాపా చేసుకోవాలి. 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటు శరువాత దాని కంటే ముందు ఏమి చేశారో మనకు తెలియినిచి కామ. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన ధోరణ. ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం సేను అప్పులు తీసుకంటామంచే ఏ రకమైన బాధ్యత అని ప్రశ్నిస్తున్నాము. సెంట్లల గవర్నర్మెంట్ యొక్క అధిపత్వం లేకుంచే ఏట్లా? కేంద్రం సుంచి రాష్ట్రానికి రావలసిన ఆప్పులు రాసీయకుండా చేసింది రాంగైన ప్రభుత్వం. పెద్ద మునిసిపాలిటీలుగా మార్గాలి. కేంద్ర కాంగైన ప్రభుత్వం. దీని విషయమై దెబ్బులాదాము. ఎవరికి వారు బేరం చేసుకొంచే ఇది స్వేన పద్ధతి శేతుందా? ఈ రోజు చరల్స్ బ్యాంకు కూడా ఇచ్చే పెప్పతున్నది. ఈ దేశ స్వాతంత్యాని బలపరుస్తుందని చెప్పింది. అదే విధాగా ఆధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నిధులు తైత్కుగా ఇస్తూరా? మన పంచాయతీ రాజీ వ్యవస్థ బలంగా ఉండంచారు. నూటికి ఎవరై కాతం గ్రామీణ ప్రాంతం.

మహాత్మగాంధీ, పండిత్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఆనాటి రాజ్యంగ విర్మాతలు అనేక పార్టీలు పంచాయితిరాజ్ వ్యవస్థని బలపరచడానికి ప్రయత్నం చేశాయి. దానికి మూడంచల వ్యవస్థగా, విధానంగా అమలు చేయడానికి బల్యంతరాయి, ఆశోక్ కమిటీలు కొన్ని సూచనలు చేశాయి.

(క్రిమతి కె. ప్రతిభాభారతి ఆధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

1.00 | అందువల్ల గ్రామాద్యమ్మికి పంచాయితిరాజ్ అత్యంత కీలకమైనది. అందుకు జె.ఆర్.ఎస్., ము॥ ప.జె.ఆర్.ఎస్. వంటి నిధులు వున్నాయి. వాటిని కేటాయించవంటో మాకు యివ్వామి, మేము పంచిపే చేయదం జమగుమంది అని ఉన్నారు. కొన్ని గ్రెట్లెస్ట్ పెట్టుకున్నారు. వాటిలో సూటికి ఎంత శాతం వారికి చేరుతున్నదన్న దానికి సంబంధించి ప్రజలవర్దకు పాలన కార్యక్రమం చేపట్టడం ద్వారా, ప్రజలను తైతన్యవంతులను చేశారు. లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వం యుచ్చే నిధులు వారికి అందక పేరబు అవ్యాయం అయ్యే పట్టించి వుంది. ప్లానింగ్ కమిటీనే అన్నార్ని కేవలం రబ్బు యిచ్చే వ్యవస్థ మాత్రమే. బలమైన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉండాలి దానికి కొన్ని విమలు బాధ్యతలు వున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాక్షసులను పూరించినట్టయితే వాటిని మనం తప్పకుండా ఎదుర్కొచ్చారి. మనకు కావలసిన వాటర్సు మనం కేంద్రం మంచి తెచ్చుకోవాలి.

ఈక ఇక్కడ మంత్రిగారు చెప్పిన లెక్కలకు వున్న లెక్కలకు ఎక్కడా పొంతన లేదు. ఇరిగేషన్ విషయం చూసినట్టయితే 757 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అయ్యా, 1993-94లో ఈ రంగానికి 782 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అందే ఇప్పుడు 25 కోట్ల రూపాయలు తగ్గించారన్న చూసు. మరి ఇది తిరోగుమనమంచారా? పురోగుమనమంటారా? ఇంచుమూలంగా ఎన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడానికి పీలోటుండో చెప్పాంది. ఇది మీరు యిచ్చిన సంక్లిష్ట బడ్జెటు పరిశ్రమ. ముఖ్యంగా 22వ పేటిలో కీలకమైన విషయాలను గూర్చి చెప్పాయి. 1996-97లో పుట్టాను వరద సహాయం కొరకు యిల్చిన సహాయిత్తు చూసినట్టయితే మనం తిరోగుమనంలో వున్నామా? పుట్టేగుమనంలో పున్నాకూ అన్నది ఆశ్చర్యం ఆఫుతుంది. అదే విదంగా ప్రఖాక్షరా రంగంలో ఎంత ఛార్య పెట్టామన్నది ముఖ్యం కాదు. ఏలా : ప్యు పెట్టారన్నాటి ముఖ్యం. ఏడైనా ఆచరణలోనూ, ఆమలోనూ మాపాలి తప్ప ఈ వింగా చాపి. ఈపయోగం లేదు.

జన్మభాషా, క్రమానం, ప్రజలవర్దకు పాలన వంతు కార్యక్రమాలు వీర్యాటు చేశారు. వాటిని మేము బలపరచాము. పంచాయితి వ్యవస్థలో పేరల గ్రామీణ ప్రాంతాలు అభివృత్తి కారాలని నూచించబడ్డాయి. కాలుకే పంచాయితి తమ కార్యక్రమాలలో ప్రజలను ఇన్వోల్వ్ చేయించాలి. జె.ఆర్.ఎస్., నిధులు దుర్మినియోగు అయికే దాటింది ప్రజలవర్దకు పాలనలో తెలుసుకుని, ప్రజలను ఇంచులో భాగస్సుములను చేసినట్టయితే నిదులు స్కర్మంగా ఖర్చుయ్యే ఆవకాశం వుంటుంది. క్రమానం, జన్మభాషా వంట కార్యక్రమాలలో ఉన్న పార్టీల వారు పాల్గొనడం జరిగింది. కాలుకే ప్రతివ్వకాలచారు నింజంగా క్రమించి పనిచేశారు, నిజమైన కార్యక్రమాలను నిర్వచించారు. అధికారపక్కనికి చెందిన ఎం.ఎల్.ఎస్.లు తూ తూ మంత్రంగా పాల్గొనడం మాత్రమే జరిగింది. రఘులు మాత్రమే కాశేశారు. ప్రతి ఒకివ్వించి కార్యక్రమంలోనూ ప్రజలను భాగస్సామలు చేయాలి. భూసంస్కరణ విషయంలో గవర్నర్ ప్రసంగంలో అని

ఒక్కెట్లైన్ సాహారం చర్య

ఎంతకీలకు కాయిందో మీము చెప్పారు. అయితే అందుకు మీరు ఏమిచర్యాలు తీసుకుంటున్నావు. రానిని ఏ ఒచ్చంగా బలపట్టున్నారో చెప్పాలి. ఆర్థిక పరిస్థితితి ఎలా వుందో అందానికి తెలుసు. మనకు షష్ఠి పచులను మనం ఉపయోగించుకోవడంలో కూడా విపలం ఆశ్చర్యమున్నాం. కొన్నికేపొయించుటు అతి చారుంగా పున్నాయి. మీము యిల్లిన లెక్కలు చాలా ఇచ్చాన్నాంగా కన్నాయి. 20 లక్షల ఎకరాల భూమి మనకు ఉంది. రానిని మనం సక్రమంగా పంచించేసినట్టుయికే ఏమిద్దోగ పచున్న కూడా పరిష్కారం ఆపుతుంది. మరి ఆ భూమిని పంచవం కేసం మిదు ఏమి చర్య తీసుకోలోతున్నారు. వనరుల సేకరణలో భాగంగా కలిగిన వారి ద్వారా చెన్నులు కూడా చేయండి. పేదల మండి వసూలు చేయకండి.

ట్రానైట్ వల్ల నెలకు 20 లక్షల రూపాయలు రాయల్సీ మనం తమిథామ రాష్ట్రం సుండి పాంచవలని పుండగా, ప్రస్తుతం ఆరు లక్షల రూపాయలను మాత్రమే ఉంచుతున్నాం.

ట్రానైట్ జల్లా చీమకర్తి వద్ద గెలాస్క్స్ ట్రానైట్ వల్ల ఎంత మనం లభి ఉంచుతున్నాం అన్నాన్ని తెలుపుకోవాల్సి వుంది. ఖనిజ సంపద వల్ల మనకు రాబడి రెండు వేల కేట్లు దూచాయలు చారాలనీ వుండి. వజ్రాలు, వైథ్రార్యాలు, మరకాలు మాణిక్యాలు, రత్నాలు, పచ్చలు. గోమిధికాలు, కెంచ్చలు, నీలాలు, బంగారం, కాకిబంగారం యివ్వీ మనకున్న ఆశ్చర్యంత పుస్తక ఖరింజ సంపదం. గొప్పారాం మండి పచ్చలు వసూలు చేసి, అభివృద్ధి కార్బోక్రమాలకు బయ్యుచేస్తూ చీరలకు వ్యాపం జరిగిపే చూరండి.

క్రూపసాము ఉత్సవులకు గల కేటాయింపులు సక్రమంగా ఖర్చు చేయాల్సి వుండి. ఇంచుకొరకు పొయిన బడైటులో మనం యునిమినగా ఒక తీర్మానం చేపట్టుచేసు. వ్యవసాయాత్మక్కులకు గిట్టుబాటు దరమ నిర్ద్యయించాలి. వాతికి భీమా పతకాలను చేపట్టాలి. చెమ్మన్నాచీ ఉపాసు బీభత్తం వల్ల 700 కోట్ల రూపాయల ఆధాయాన్ని మనం కేలోవం జరిగింది. ఇంచు ఆక్కర కోల్పోయిన కొబ్బరి చెట్లు ఒకటికి 150 రూపాయలను బాపితరైతుకు యిస్తామని. కచ్చాడు తెచ్చినప్పటికే యిప్పుడు 100 రూపాయలు మాత్రమే దారికి చుట్టుకెప్పాడాంచే. అలాగే గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని వ్యవసాయ కూలీలకు, కార్బోక్కులకు ఒక సమగ్ర పట్టాస్తి తెలాలి. అది మీరు ఎందుకు చేయరు? ఇలాంటి మాధ్యాలను మీము ఇనుసరించివట్టుయికే మనకు ఆర్థిక వనరులు సులభంగా వస్తాయి. అలా చేసినప్పుడు మన కాళ్ల మీద మనం నిలబడగలుగుతాము. ఆప్యాలంచూ యింకరిపై ఆశారపడవలసిన ఇవసరం భండవచు. ఈ విధంగా అప్పులు చేస్తాపోతి, మన రాష్ట్రం, మన దేశం పరాశీసం కయిపోటుండి. కలాకారుండా ప్రత్యోమ్యూన్యు మార్కోలను ఆలోచించండి. ప్రత్యోమ్యూన్యు మార్కోలను ఇమసంచండం ద్వారా దేశ, రాష్ట్ర పూర్ణిమాని సాధించవలసిందిగా కేమతున్నాము.

ఇకపేచే మర్యాదానం విషయంలో మనం నిషేధం కావాలని తెచ్చుకున్నాం. రానికట్ట మాటలికి 70 రాతలు మండి బాగుపడ్డారు. నిన్న ఈ విషయంలో ప్రతికల్లో ఒక పాక్ర వచ్చింది. మంత్రులు క్రమించాలి. ముఖ్యమంత్రి గారు నిషేధం పట్ల ఉత్సవంగా ఉన్నాము. కొండమ ఎం.ఎల్.ఎచ్.పెట్టంమంత్రి వెడ్డు లేదు. నానియోజకవర్గంలో మూడు మందలాలలో ఈ నిషేధం సక్రమంగా కములు జరుగుతున్నది. మిగిలా చేట్లు ఎలా వుందో తెలియము. కనుక ఈ విషయంలో చాగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. నాకు ఈ ఆవకాశం ఇచ్చినందుకు దన్యువాచాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

شروع مہر امان اللہ خاں : - ہمارے منسٹر فاروقیاناں نے یو بجٹ پیش کیا ہے۔ اسیں خسارہ ہی خسارہ ہے۔ ۱۹۸۸ء سے مسلسل تلکو دشمن کے بجٹ میں خسارہ ہی خسارہ ہے۔ اس سال بھی بجٹ میں خسارہ ہی خسارہ ہے۔ اس خسارہ کی پابندی کرنے کے تعلق میں کوئی چیز نہیں بنائی گئی ہے۔ بجٹ کے اندر پورا یہاں سے وہاں تک یہی کہا گیا ہے کہ سنسٹر گرفتاری سے مدد لیجیا تھیگ، ورلڈ بینک سے لوٹ لیا جائیگا۔ ورلڈ بینک سے لوٹ لیتے کے بعد کہاں سے رکاوے والیں کیا جائیگا اسکا کوئی تذکرہ نہیں کیا گیا۔ دوسری بات یہ ہے کہ پورے بجٹ کے اندر صرف جنم بھومی، شرطدان اور پرجالا و دھاکپ بالا نہ کا ذکر ہے۔ حکومت چلا نے کیلئے عوامی اعتماد حاصل ہونا چاہیئے لیکن یہاں پر عوامی اعتماد ختم ہو رہا ہے۔ تلکو دشمن حکومت کا سب سے بڑا انصراف تھا دور پیٹے کیلو چاول غیریب لوگوں کیلئے دیا جائیگا۔ فنشہ بندی پر پایہ ذمی۔ ان نعروں پر آپ کو اقتدار ملا تھا۔ اس کو ساتھ ہی ساتھ کسانوں کو بجلی کی سری رہی۔ یہ تین باتیں تیس جسکی وجہ سے تلکو دشمن پارٹی کو اقتدار ملا۔ اس پارٹی کے لیدر مشریعین میں رامان راؤ صاحب تھے جنہوں نے ۶ ہیئتہ حکومت کرنیکے بعد تھے چیف منسٹر این چندر ابادی ناٹریڈر پتھے۔ آپ چیف منسٹر بنتے ہی دور پیٹے کیلو چاول کو ختم کر دیئے۔ بجلی کے تعلق سے اس ہامیں کمی مرتباً بجٹ ہو چکی ہے۔ آپ کسانوں کو و گھنٹے بجلی دینے کا تینقین دیتے تھے۔ غیر قانونی کنکشن کو قانونی بنانے کیلئے آپ نے کیا اقدامات کئے ہیں۔ آپ کہتے ہیں کہ اس پر کنسٹرول کرنے کیلئے کوئی اسٹاف نہیں ہے۔ اس تعلق سے اپنے بجٹ میں کوئی تذکرہ نہیں کھٹکتے ہیں۔ آپ بجلی کے تعلق سے کیا کرنیوالے ہیں نہیں معلوم۔ ایسے کسان لوگ جن لوگوں کو پاس ۱۰ ایکٹر اور ۱۵ ایکٹر زمینیں پر کاشت کر رہے ہیں ان لوگوں کو بجلی پڑا رہیں ملنے کی وجہ سے بہت بھی پریشان ہیں۔ غیر مجاز کنکشن کو گولراشتیر کرنے کیلئے یہ کہا جاتا ہے کہ تراکٹریں ہیں ہے بجٹ کے اندر کوئی فنڈ نہیں رکھا گی۔ آنحضرت پر دیش میں جو بڑے بڑے اندر مشریز ہیں وہ لوگ غیر قانونی بجلی کا استعمال کر رہے

ہیں، ان لوگوں بپر کوئی گش్ట నہیں کیا جا رہا ہے۔ یہ بڑے لوگ ایکشن کیلئے لاکھوں روپیوں کا فنڈ دیتے ہیں۔ اسی وجہ پر کسی رکاوٹ کے بغیر سربراہ کیتی ہے کسانوں کو بھی دینے کے تعلق سے ایکشن کے وقت آپ کا نعمتی کے محلے ۹ گھنٹے سربراہ کیجا ٹیکی۔ لیکن اسپر عمل نہیں پورا ہے۔ شہر حیدر آباد کا حال سب ہی کو معنوں ہے۔

ڈاک్‌کی. اజ్‌లె టప్‌మాన్ ఏస్. (ఎంపట్టు) : - ڈاک్‌کی. ఆమానుల్లాహ్-న్‌గామ్ విలువైన ప్రసంగం చేస్తున్నారు. కొత్తమందిక ఉర్దూ తెలియుము. ప్రాస్‌లెప్‌పన్ ఊచే వాళ్ళకు వ్యాయం చేకుర్చినట్లు అవుతుంది.

شہر حیدر آباد خان : - کرتٹ کے تعنت میں مرتعنہ منظر صاحب اسی اگیلی میں کہا کہ اگر ہمیں ٹرانسفر مر خراب ہو جائے تو ۲۴ گھنٹے کے اندر نیا ٹرانسفر مر لگادیا جائیگا میں حکیمت کو یہ بات بتانا چاہتا ہوں کہ بعض ایسے مت مات ہیں جہاں پر ۲۴ دن گزرنے کے بعد بھی ٹرانسفر مر ہمیں لگایا گیا۔ ٹرانسفر مر کیلئے ایم ایز کے فنڈس میں سے بھٹ دیا گیا اسکے باوجود یہ ٹرانسفر مر ہمیں لگائے جا رہے ہیں۔ وزیر من صستر دیوبندی گورنیزگار یونیورسٹی اور کٹٹ سے تعلق رکھتے ہیں جیات نگر کے اندر ٹرانسفر مر خراب ہونے کے نہ ۲ دن تک بھی نیا ٹرانسفر مر ہمیں لگایا گیا۔ غریب کسان چو لوگ ہیں اگر انھیں بھلی ہے اب مر بر براہ ہمیں کی جائیگی تو انکی فصل خراب ہو جائیگی۔ گورنمنٹ کی چاہیئے کبھی کے تعلق سے غور کرنیکی ضرورت ہے۔

غریب کسانوں کو جو بھلی اکٹھال کر رہے ہیں انھیں باقاعدہ بنانیکی ضرورت ہے۔ جہاں پر ۱۰۰ کو دی کا ٹرانسفر مر ہے وہاں پر اور لوڑ چور ہا ہے۔ وہاں پر ۱۶۰ اور ۱۳۰ کو دی کے ٹرانسفر مر ڈالنے کی ضرورت ہے یہ علم علاقوں کے اندر لا اڑیٹ کے تعلق سے کوئی پوچھنے والا نہیں ہے۔ آپ بھٹ کے اندر پلان اور ننان پلان کے اندر لکھنا بھٹ رکھے اسکا کوئی ذکر نہیں ہے۔ آپ اپنے بھٹ میں صرف جنم بھرو ہی، شرمنان اور پر جالا و دھا کو پالانے کا ہے وہ کہے سینٹرل گورنمنٹ کو ہاس ہمارے جو نہ لگ بھی ہے جو رالا پرو جکٹ، سری سیلم، ایسی ایل بی ای

ప్రాగ్జెక్ట్ కీలే కియా క్రమించాలే హిస్ - ఆస్కోక్స్ ఫ్రాంచిస్ మెక్ల్ క్రమించాలే హిస్ - ఎస్టీట్ బిథ్ కే అంద్రప్పె నేన్ తింటాయిగా హిస్ - క్యాస్ట్రిట్టన్ గ్రూప్స్ బిథ్ లిక్రాస్కీ టెక్మిల్ క్రమించాలే హిస్ - టెల్కాన్ కే సాతాల్ఫెన్ఫి హంగూర్చి హిస్ - ఆజ్ క్లి ఏప్ ట్మ్యూర్జిక్ చెల్ రెహ్జి హిస్ - ఖిర్ హార్మి పార్టీ అస్కి టాయిడ్ మెన్ నేన్ బె లీకెన్ ఆంద్రా ప్రోధిష్ బిష్ట్ కె బుద్ధె ప్రదర్శన్ టెల్కాన్ కే సాతాన్ నా ఏల్ఫా హంగూర్చి హిస్ - టెల్కాన్ కె దుర్జోర్ జ్యోత్ హిస్ ఎస్కో మెక్ల్ క్రమించే కీల్స్ బిథ్ మెస్ క్రొఫ్ రెచ్ మెచ్చెన్ నేన్ కీల్స్ హిస్ - అగ్రటెల్కాన్ కా ఏప్ క్షాన్ జీస్ కె పాస్ ఎస్కో క్రొఫ్ రెచ్ మెస్ కామల్ కె - కె పాస్ మోట్రిస్కెల్ బ్యూ ల్ఫిబ్ నేన్ హెత్తి హెత్తి అగ్రా ఆంద్రా హంగ్ రాల్ కె రీక్ క్షాన్ కె పాస్ స్ట్రోఫ్ రెచ్ మెస్ బె ట్రోఫ్ జీప్ ఓర్ కార్ క్షాట్మాల్ కె టిటా హిస్ - టెల్కాన్ కె క్షాన్ న్ కొ క్రొఫ్ స్హోల్చిస్ డిటియా నేన్ హిస్ హెత్తి - గ్రూప్స్ టెల్కాన్ కె క్షాన్ కొ స్హోల్చిస్ డిటియా నేన్ హిస్ హెత్తి - ఉద్రోధ టెల్కాన్ కె ట్మ్యూర్జిక్ 1968, 1969, 1970 ఓర్ ప్రాగ్జెక్ట్ చెల్ త్థి హిస్ - అబ్ ప్రాగ్జెక్ట్ హంగ్ టెల్కాన్ కె బాత్ చెల్ రెహ్జి హిస్ - హిమ కె చాట్లి నేన్ హిస్ - హిమ మంగ్ ద్రోధ ఆంద్రా ప్రోధిష్ చెల్ చాట్లి హిస్ - టెల్కాన్ కె సాతాన్ నా ఏల్ఫా నేన్ హిస్ చాట్లి - ఆంద్రా ప్రోధిష్ మెన్ సిప్ సెస్ రెయిడ్ వుం దిశ్ వాల్ ఆంద్ర ముర్తుమ్ హిస్ - డింక్ ముర్తుమ్ కె ముర్తుమ్ హిస్ - ఉద్రోధ టెల్కాన్ కె కాస్కల్ హిస్ - ఉద్రోధ టెల్కాన్ కె కాస్కల్ సెస్ రెయిడ్ వుం దిశ్ వాల్ ఆంద్ర ముర్తుమ్ హిస్ - జాక్ అస్కి ఒంజెస్ సారాసాం ఖ్రాబ్ హుర్బె హిస్ - ఖ్రాబ్ ప్రాపిండ్ కె స్క్షంత్ హిస్ - లీకెన్ ప్రాపిస్ మహ్సుస్ బ్రోబా హిస్ - కె న్షె బ్రెడ్ ప్రాపిస్ హుర్బె హిస్ - ఖ్రాబ్ ప్రాపిండ్ కె మంట్ హిస్ - మెస్ న్షె బ్రెడ్ కె క్షాస్టర్ న్ ఖ్రాబ్ కాక్ ఆంద్రా ప్రోధిష్ మెన్ న్షె బ్రెడ్ ప్రాపిస్ హుర్బె హిస్ - బ్యూ క్షిప్పొ లిడ్రిస్ శామల్ హిస్ - యే రీక్ మాఫియాగ్లాంగ్ బొన్పొ హిస్ - జోలాఖుం రుపీస్ తూర్చె హిస్ - అస్ ప్రాఫ్ క్రొఫ్ క్షాస్టర్ హుర్బె హిస్ - యే లోగ్ లుక్ భెచ్ న్షె హుర్బె హిస్ - న్షె బ్రెడ్ ప్రాఫ్ క్రొఫ్ గుల్ నేన్ హుర్బె హిస్ - 1.20 | శ్రీ తాట్టుల్ దెప్పచూస్. ఎస్.:- అధ్యక్ష, హైకోర్టు ఉన్నాటి మీద ఎలిగేషన్ వచ్చింది. మ్మ॥ పేచ్చ చెప్పమనంది.

ఫెయిర్ చరస్ క్ : - కమ్ టు చి సి ల్స్ట్.

శ్రీ మహమ్మద్ తమమ్మాహిద్ : - ఎలగెపేన్ లేరమ్మ.

పాక్కర్, అట్టుల్ దెప్పచూస్. ఎస్.:- మా రస్సెక్కుయ్ రండ్. ఎవరైత్ చేస్తున్నార్ పేర్లు చెప్పమనంది.

బడ్డెల్పై సాధారణ చర్చ

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లభాన్ : - రెపార్మాన్ గారు తేరు.

ఫెయిర్ పరస్వ : - కాంట్రివర్స్ లేకుండా మాట్లాడండి.

(ఆంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లభాన్ : - రాష్ట్రంలో చాలా మాఫియా గాంగ్స్‌లు ఉన్నాయి. ఒక ట్రాక్ బాగుచేస్తే రూ. 2,00,000/- వాళ్లకు వస్తుంది. వీరి వల్ల ప్రభుత్వంనకు రూ. 1200 కోట్ల లాస్ వస్తుంది. ఆ దబ్బు మాఫియా గాంగ్స్ పొతుంది.

(అంతరాయం)

డాక్టర్. అబ్బల్ రెపార్మాన్. ఎస్. : - అధ్యక్ష, మాఫియా గాంగ్స్‌లు ఉన్న విషయం వాస్తవం. అయితే చెఱ్యు ఇటు చూపించి చెప్పటం వలన మా హక్కులకు భంగము కలుగుతుందని మీ ద్వారా అమానుల్లభాన్ గారికి మనవి చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లభాన్ : - అధ్యక్ష, నేను ఆయన గుర్తుగాచి, పేరుగాచి చెప్పలేదని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

شروعی تحریر امامان اللہ خان: — میں نذاق کی بات ہنس کر رہا ہوں۔ بیہت ہمچینیدگی کے ساتھ سوچنے کی ضرورت ہے۔ فیتاںس مشتری صاحب ساری کیا ہیئت کے ذمہ داو منشڑیں۔ نشہ بندھ کی وجہ سے آندھرا پردیش کو ۵۰۰، کروڑ روپیے کا نقصان ہو رہا ہے۔ ایک سماج میں تیدیں لالائی کی ضرورت ہے۔ شراب کی وجہ سے ہمارا سماج برباد ہو رہا ہے۔ شراب پینے سے وہ بخن کی ضرورت ہے۔ لیکن اپر کنٹرول نہیں کیا جا رہا ہے۔ اس سے سارے لوگ واقف ہیں۔ ممکن نہیں بندی ہنسی ہو رہی ہے۔ انہیں گورنمنٹ بالکل فیل ہو چکی ہے اسکی انتیلیجنس فیل ہو چکی ہے۔ شراب کے کارو بار میں کون کوئی گیا ہنگ شامل ہے۔ یہ ایک ما فیا گینگ بنایا ہوئے یہ سب کو معلوم ہے۔ یہ لوگ غریب لوگوں کو تباہ ویریاد کر دے ہے ہیں نہ بندی کے تعلق سے بیکٹ میں ڈرچیوں کا مظاہرہ کیا گی۔ شراب پر پابندی سارے آندھرا پردیش میں ہی ہنسی بلکہ سارے حدوستان میں ہونا چاہیئے۔ کرناٹک، مہاراشٹر، مدراس اور حదودستان کے سارے کمیٹی کو جامیئی کے شراب پر پابندی لگادیں۔ میں مشتری صاحب سے پیدھن اچھا ہتا ہوں کہ بہاں پر کتنے لوگوں کے خلاف غیر مجاز طور پر شراب بیانے والوں کے خلاف

قانوں کا رواٹی کئے ہیں اور کتنے لوگوں کو گرفتار کئے ہیں اور کتنے لوگوں کے خلاف مقدمات درج کئے ہیں۔ آپکی پولسیس کیا کر رہی ہے نشہ بندی پر عمل آوری ہمیں ہو رہی ہے یہ بات میں ہمیں کہہ رہا ہوں بلکہ خود کہتہ آیکاری فہرہ کہا ہے۔ چیف منٹر کی میٹنگ میں یہ بات کہی گئی ہے۔ سیاسی انتظام ہمیں ہے۔ ایک سماں یا گیانگ بناؤ ہوئے جو بیک میں کروہا ہے سماں کو برباد کیا جائے ہے۔ نشہ بندی پر سختی کے ساتھ عمل کیا جائے۔ شراب ہر جگہ دستیاب ہے اسپر سختی کے ساتھ اقدام کرنیکی ضرورت ہے۔ شراب کے کاروبار میں بڑے سے بڑا آدمی ملوث ہو تو وہ گرفتار کرنا چاہیئے۔ چاہو وہ کسی کا یہاں ہو، چاہو وہ خود چیف منٹر کا بھائی ہو اسے گرفتار کرنا چاہیئے کسی کے ساتھ بھی نہ گوشہ رکھنے کی ضرورت ہیں ہے۔ نشہ بندی کے تعلق سے بحث میں کچھ ہمیں کہا گیا۔ چیف منٹر صاحب کہہ رہے ہیں کہ میں اپوڑیشن کے ساتھ ایک میٹنگ رکھ کر اسیں بات کروں گا۔ میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ بات کریکی کیا ضرورت ہے نشہ بندی کی وجہ سے جب اسٹیٹ کو ۱۰۰٪ کروڑ روپیہ کا نقصان ہو رہا ہے۔ کبیر عمل کرنیکی ضرورت ہے منٹر صاحب اپنے جوابی تقریر میں نشہ بندی پر عمل آوری کے تعلق سے کہنا چاہیئے۔ آپ یہ نہ سمجھنا کہ ابھی ایکسٹ کیلئے تین سال باقی ہیں لوگ بھول جائیں گے۔ نشہ بندی پر سخت عمل کرنیکی ضرورت ہے۔ آپ کی پارٹی میٹنگ کے اندر خود آپ کی پارٹی کے لیم ایل ایز دیا و ڈال رہے ہیں کہ نشہ بندی کو ختم کیا جائے۔ آپ کو خود معلوم ہے کہ یہ لوگ کون ہیں۔ تبکی پالیسی آپکے ساتھ ہے۔ آپکی پالیسی میں خود شراب پر پابندی ہے۔ اسپر آپکو عمل کرنیکی ضرورت ہے۔ یہ پابندی آندھرا پردیش میں ہی ہمیں بلکہ حندوستان کی ساری ریاستوں میں شراب پر پابندی ہوئی چاہیئے۔ اگر آپ شراب پر سے پابندی ہٹا لینے گ تو سارے حندوستان میں آپکی بدنامی ہو گی۔ آندھرا پردیش میں بالخصوص عورتیں خاموش بھیٹھیں والی ہمیں ہے۔ ہمارے گورنمنٹ کرتا کانت صاحب شراب کے سخت مخالف تجوہ وہ کھنچنے مجبوری اور ناراضگی کے ساتھ خلبے پڑھیں۔

نشہ بندی پر ٹھیک طریقہ سے عمل ہنسی کیا جا رہا ہے۔ اسکا ثبوت موجود ہے۔ دو لوگ انداز پر عمل کرنیکی ضرورت ہے۔ تیسرا بات یہ ہے کہ آندھرا پردیش میں تعليمی حالت۔ یہ بھی ایک اہم مسئلہ ہے۔ آندھرا پردیش میں ناخواندگی بہت زیادہ ہے۔ اسکو دور کرنیکی ضرورت ہے ناخواندگی ہنسی بڑی وجہ سے مدارس حقوق کیا ہیں ہمکو ہنسی معلوم ہے یہاں کے گورنمنٹ مدارس کی کیا حالت ہے۔ مدرسون کیلئے کوئی ذاتی بلڈنگ نہیں ہے۔ اسکولس کیلئے بلڈنگ بنانیکی ضرورت ہے۔ یمن و سستان آزاد ہو کر، ۵ سال کا عرصہ ہو چکا لیکن آج تک بھی اسکولس کیلئے کوئی ذاتی بلڈنگ نہیں بنائے گئے ہیں۔ پھول کو سینٹھنے کیلئے کوئی سینٹھس نہیں ہیں۔ شہر حیدر آباد آندھرا پردیش کا کیا پلٹیں نہیں ہے۔ اسکولس کو بچے یہاں پر بھی زمین پر بیٹھ کر قائم حاصل کر رہے ہیں۔ شہر حیدر آباد میں عثمانی یونیورسٹی کے پاس ایک اسکول ہے۔ اس اسکول کیلئے کوئی بلڈنگ نہیں ہے۔ گورنمنٹ کو چاہئے کہ جس طریقہ سے ہاؤزنگ یورڈ کا روپری مشینا ہے اسی طریقہ سے اسکولس بلڈنگ کا روپریشن بنانے کی ضرورت ہے۔ اردو ٹھیکرس کے تقریبات نہیں ہو رہے ہیں۔ جس کی وجہ سے گورنمنٹ اسکولس میں صفر نتیجہ نکل رہا ہے ایک معمولی رکشا چالانے والا اپنے لڑکے کو گورنمنٹ اسکولس میں پڑھانا ہنسی چاہتا کیونکہ یہاں کے نتیجہ بالکل خراب نکل رہے ہیں۔ ٹھیکرس کے اوپر کوئی نگرانی نہیں ہو رہی ہے۔ وہ تنہ ایسی لیکر خاموش ٹھیکرس ہوتے ہیں کوئی پڑھائی پڑھائی نہیں پڑھائی ہوتے ہیں۔ اسکولس ایسے ہیں جہاں پر نتیجہ صفر ہے۔ غریب لوگوں کے بچے کہاں پر تعلیم حاصل کریں گے۔ اگر بچے تعلیم حاصل نہ کریں تو بتائیے سماج کا کیا حال ہو گا۔ مشتری اسکولس کا کیا حال ہے۔ یہ تجارتی ادارہ بن گئے ہیں۔ کے جی میں شریک کرتے کیلئے ۲۰ ہزار اور ۵ ہزار روپیے ڈالنیں لے رہے ہیں۔ غریب بچے کہاں پر جا کر تعلیم حاصل کریں گے۔ اس تعلق سے سوچنے کی ضرورت ہے۔ اردو ٹھیکرس کی جائیدادیں تقریباً ۵ سال سے خاتمی پڑی ہوئی ہیں۔ ... ہم ٹھیکرس کی جائیدادیں

میں سے تقریباً ۲۰۰ جائیدادیں اردو کی ہیں۔ اڑکے میں سی اور اسیں جی بی لٹی پاس کرنے کے بعد بھی بیروز گار بھر رہتے ہیں۔ گورنمنٹ ان لڑکوں کو اردو ٹھپرس کی جائیدادوں پر تقریباً ہر کوئی ہے گورنمنٹ ایک نیا قانون لائی ہے جو اسکریپٹ کرنے کے بعد پاس کر رہا ہے جسکی وجہ سے اردو ٹھپرس کی جائیدادیں بالکل خالی پڑھی ہوئی ہیں۔ ان جائیدادوں پر عمدتاً تقدرات ہنیں کر رہا ہے۔ اس مسئلہ کو ہم نے کہنی بارہ سہیلی میں اٹھایا۔ اسکے باوجود کوئی کارروائی ہنیں کیجا رہی ہے۔ آپ نے اردو کو دوسری سرکاری زبان کی حیثیت ۸ اضلاع میں دے چکی ہیں لیکن میں کہون گا نہ صرف ۸ اضلاع میں بلکہ پورے آندھرا پردیش میں اردو کو دوسری سرکاری زبان پنداشت چاہئے۔ اردو زبان مسلمانوں کی زبان ہنیں ہے بلکہ ہندوستان کی زبان ہے۔

اردو ہندوستان میں پیدا ہوئی ہے۔ اردو سے محبت کرنا ہندوستان سے محبت کرنا یقیناً بزرگ ہے۔ اگر کوئی اردو سے محبت ہنیں کرتا وہ ہندوستان سے محبت ہنیں کرتا۔ اردو کو ۸ اضلاع میں دوسری سرکاری زبان تو بنادیئے ہیں لیکن وہاں پر کوئی اردو جاننے والا عہدہ دار نہیں ہے۔ اردو اڈیشنٹری پیسوں آفسری نہیں ہے۔ کوئی ڈی ای او نہیں ہے۔ ڈسٹرکٹ میں کوئی اردو جاننے والا عہدہ دار نہیں ہے۔ خود میرے پاس لوگ اردو میں درخواست لاتے ہیں آفسر کو دینے کیلئے تو میں بھی خود لوگوں کو کہتا ہوں کہ کوئی بھی اردو جاننے والے عہدہ دار محکمہ میں نہیں ہے اسلئے آپ لوگ تلکو یا انگلش میں درخواستیں لائیں۔ آپ ووٹ حاصل کرنے کیلئے صرف اردو کو دوسری سرکاری زبان کا اعلان کر دیئے لیکن اس پر کوئی عمل نہیں ہو رہا ہے۔ اردو کے تعلق سے کامگاریں کے زمانے میں ایک جی لو جاری کیا گیا جس کا نمبر ۲۴ ہے۔

بڑھنے والے سماں میں

میکے بعد کوئی بھی ادخاری کمپنی نے اس سے کوئی خاطر خواہ اور دو کو فائدہ حاصل نہیں ہو رہا ہے۔ قلیقی تعلیمی اداروں پر آپکی نگرانی جاری ہے۔ اقلیقی تعلیمی اداروں کیلئے آپ کو کچھ ریلاکزیشن دینکی ضرورت ہے۔ میدیکل اینڈ ٹیکنالوجی کا کیا حال ہے گورنمنٹ ہاسپیتھس انٹہائی خراب حالت میں ہیں۔ لوگ بڑے بڑے کار پوریٹ ہاسپیتھس نیارہ ہے ہیں۔ حکومت ان لوگوں کی ہمت افزاں کر رہی ہے۔ عثمانیہ ہاسپیتھ کے سامنے قلی قطب شاہ ہاسپیتھ ہے اسکو ہم لوگ اول ٹسٹی کے بجٹ میں سے اہ کروڑ روپیہ لیکر ہاسپیتھ بنایا گیا۔ یہاں پر ڈائیگنیس سینٹر کا کروڑیا لو جھٹ سینٹر بنائے گئے۔ اسکے افتتاح کیلئے رسوقت کے چھین سنتھ صاحب نہیں آئے۔ پاولو ڈیا گنیس کے افتتاح کے وقت وجہتے بھا اسکریپٹھی صاحب اگر اس ہاسپیتھ کا افتتاح کئے۔ تھے۔ خاتگی دو خالوں کو کروڑا روپیہ کی آمدی ہو رہی ہے۔ غریب لوگ عثمانیہ ہاسپیتھ کو علاج کیلئے جاتے ہیں۔ وہ لوگ پاولو، سی ڈی آر یا میدی وین ہاسپیتھ نہیں جاسکتے۔ خاتھی طور پر گورنمنٹ ہاسپیتھس کو حکومت بالکل ناکارہ بنادی ہے۔ عثمانیہ دو خانے کو میر عثمان علیخان حبہ نے بنایا تھا۔ اسوقت شہر کی آبادی صرف ۵ لاکھ تھی وہ دو خانے ۲۰۰۰ ابھیس پر مستمل تھا۔ لیکن آج شہر کی آبادی بڑھ کر ۵ لاکھ سے ۵۰ لاکھ ہو گئی ہے۔ یہاں پر علاج کیلئے لوگ نہ صرف آندھرا پردیش سے آتے تھے بلکہ کرناٹک، مہاراشٹر اور مدراں سے توگ علاج کیلئے آتے تھے۔ عثمانیہ دو خانے کے اندر ایکسرے مشینی نہیں ہے۔ الٹر اساؤ ٹھیکننیں نہیں ہے۔ آپ کیون تھیں کے اندر بکھری مرا بر سپلائی نہیں کیجا تی ہے۔ آپ کیون کے دوران بھائی فیل ہو جانے سے کوئی مرضیں مر جکے ہیں۔ یہ ہر ایک کو معلوم ہے۔ عثمانیہ ہاسپیتھ کو بدل سے بدتر کر دیتے ہیں۔ کاندھی ہاسپیتھ کی سیکھیاں چڑھنا مشکل ہے۔ بہت ہی بد نبوغی ہے جیسے مارچریاروم

میں آتی ہے اسی طریقہ سے گاندھی ہائیکوڈ کو داخلے کے ساتھ ہی غلط بدلی آنا شروع ہو جاتی ہے۔ میہ حال تو گورنمنٹ ہائیکوڈ کا ہے۔ سیوں سپلائیز کے تعلق سے کچھ کہنا چاہتا ہوں۔ راشن کارڈس خریب لوگوں کو جاری نہیں کئے جا رہے ہیں۔ امیں شک نہیں کوئی بوس کارڈ ہیں۔ ۶ کروڑ کی آبادی میں یہ آپ اگر ایک کروڑ کارڈس بھی جاری کریں تو بہت بڑا کارنال ہو گا۔ رکشا والوں کو تک سفید کارڈ جاری نہیں کر رہے ہیں۔ کیونکہ ۳۵۰ روپیہ تک کیلو چاول سربراہ کرنا بڑھ لے اسی کارڈ جاری نہیں کر رہے ہیں۔ کم از کم انہیں پنک کارڈ بھی جاری نہیں کر رہے ہیں۔ شکر، تیل وغیرہ بھی برابر مستیاب نہیں ہو رہا ہے۔ وقف بورڈ کو قانونی اختیارات دیتے جائیں جس طریقہ سے مندو انڈو منڈ کو حاصل ہیں۔ آپ سے گوفی بھیک نہیں مانگ رہے ہیں مسلمانوں کی ۲۰۰۰ کروڑ روپیوں کی جائیدادیں ہیں۔ وقف بورڈ اسکی صحیح طریقہ سے دیکھ بھال نہیں کر رہا ہے۔ وقف بورڈ کی خوبی باطلی تشکیل عمل میں آتی جیسیں تلگودشیم کے ایم ایل ایز ہیں۔ بچیر من بھی تلگودشیم پارٹی کا ہے۔ وقف بورڈ کو سیاسی بیروز گاروں کو روز گار دینے کا اٹھ بنا لیتھے ہیں۔ اگر تلگودشیم حکومت مسلمانوں کے ساتھ اچھا کام کرنا چاہتی ہے، حقیقت میں مسلمانوں کے ساتھ چوروں کی رکھتی ہے تو ایک اچھے مسلمان کو وقف بورڈ کا بچیر من بنا کر بھاگ دیں۔ ایسے مسلمان جو تلگودشیم پارٹی کے ساتھ ہیں وہ بیروز گار ہیں تو انہیں ٹھاٹو ٹنگ بورڈ کا بچیر من، آرٹیسی کا بچیر من بنا کر سکتے ہیں۔ انکی بیروز گاری کو دور کر سکتے ہیں۔ یہ لوگ وقف بورڈ کا کام نہیں کر سکتے۔ گلے میں بیٹھ جو حرف منڈر سٹریٹ چزرایاونا یڈو صاحب کے حرف ه کیلو میٹر کے فاصلہ پر واقع ہے یہ چاہیدا تھیں۔ ۵ کروڑ روپیہ کی ہے یہ عید گاہ کی زیارت ہے اس پر ایک لینڈ گرا بر میٹر کے ایسی مورثی نے قرضہ کیا ہوا ہے۔ اس پر مسلمانوں کو تمہار پڑھنے کی اجازت نہیں دی رہا ہے لورنہ ہج کوئی

تھیگر کرنے والے ہے۔ وقف بورڈ کی ۲۰۰ ہزار روپیوں کی جائیدادیں تباہ و برباد ہو رہی ہیں۔ وقف بورڈ کو عاملانہ اختیارات دینے کی ضرورت ہے۔ مائنارٹیز کمیشن کا چیئرمین بالجی تک کمی کو بھی نہیں بنایا گیا ہے اس کو عاملانہ اختیارات حاصل نہیں ہیں۔ آپ سمجھتے ہیں کہ اسکو اختیارات دینے کیلئے مستلزم گورنمنٹ سے اجازت لینا پڑتا ہے۔ میں آپ سے کہنا چاہتا ہوں کہ اجازت لیئے کوئی ضرورت نہیں ہے۔ آپ خود اسکو اختیارات دے سکتے ہیں۔ یہاں پر کوئی اچھے آدمی کا تقرر کیا جائے۔ تلگو دشمن پارٹی کے سیاسی بیروز گار کونہ لا کر بیٹھا دیں۔ آپ اس کرنے سے کوئی مسلمان خوش ہو نہیں لا سکتے۔ اگر کوئی اچھا مسلمان آپ کی پارٹی میں نہیں ہے تو کوئی بات نہیں لیکن تلگو دشمن پارٹی کے سیاسی بیروز گاروں کے حوالہ ہمارے اداروں کو کریمی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ مائنارٹیز کمیشن کا چیئرمین ایک اچھے مسلمان کو بنایا جائے جس سے مسلمانوں کو فائدہ ہو۔ آپ کوئی ایک مسلمان کو مستثمر بنادیئے اور آپ اپنے پاس کوئی چار مسلمان کو ایک ایزبادیت سے مسلمانوں کے مسائل حل ہونے والے نہیں ہیں۔ مائنارٹیز کا چیئرمین جلد حصہ جلد بنادیں اور عاملانہ اختیارات دیں۔ اردو اکیڈمی کا صدر نہیں ہے اسکی بادھی نہیں ہے۔ اس کا کوئی چیئرمین نہیں ہے۔ گورنمنٹ کے سیکریٹری کو اردو اکیڈمی کا سیکریٹری بنادیئے ہیں۔ ایسا نہیں ہو سکتا۔ اردو اکیڈمی کے صدر بنانے کیلئے ہم نے نام دیئے تھے لیکن اسکا انتخاب نہیں کیا گیا۔ اردو اکیڈمی کو صرف ۱۰ لاکھ روپیے دینے سے کوئی حل ہونا والے نہیں ہے۔ تلگو اکیڈمی کو دیکھئے وہ کوڑھار و بیویوں کی کتابیں چھاپتے ہیں۔ اردو اکیڈمی کو ۲۰ لاکھ

۲۵ لاکھ روپیے دینا اور یہاں پر تلکوڈ شیم پارٹی کے مسلمان سیاسی آدمی کو لاکر بچانے سے مسلمان خوش ہو تو اکیلے ہیں۔ یہ بالکل ہمانوئے ساتھ نا انصافی ہوگی۔ اردو اکیڈمی کے تعلق سے آپ کو سونچنا چاہئے۔ اردو کی ترقی کیلئے آپ کوئی مخصوص اقدامات کرنا چاہئے۔ شہر حیدر آباد کو پانی پلاتے کامیلہ ہے کہ رشتہ سے پانی لانے کا تینقی ساقیہ منشیٰ مسٹر موسیٰ ہے۔ ریڑھی صاحب نے دیا تھا کہ پانی ۶۲۰۰ تک پانی ضرور لایا جائیگا ہیں تو میر اکان پکڑ لئے ہیں۔ اس بجٹ کے اندر صرف ۱۲۰۰ کروڑ روپیے رکھے گئے ہیں۔ اسیں سے ۵ فیصد روپیہ ہٹ کو سے کوئی لینے کی بات کوئی نہیں ہے۔ آج اسکا اسٹیٹیٹ ۱۲۰۰ کروڑ روپیہ ہے۔ آپ بجٹ میں اس سال صرف ۱۰۰ کروڑ روپیہ رکھے ہیں اس طریقہ سے بنانے تک ۱۲ سال کا عرصہ ہو جائیگا۔ اسکا اسٹیٹیٹ جتنا ۱۴ سو کروڑ روپیہ ہو جائیگا۔ آپ پانی لانے کیلئے کوئی نام باؤنڈ پر گرام بنانے کی ضرورت ہے۔ شہر حیدر آباد میں ہر ایام ایسا ہر منشیٰ اور جیف منشیٰ بھی رہنا چاہئے ہیں لیکن پانی کے مسئلہ میں سنجیدہ ہیں ہیں۔

میطم چیرمن: — آپ ۳۵ میٹ نچکے ہیں۔ رپورٹر ختم کریں۔

شریٰ محمد امانت الدخان: — اگر شہر حیدر آباد میں رہنے کی اتفاقی محبت ہے تو بھر غیر حیدر آباد کو پانی لانے میں کیوں بخیگان سے غور نہیں کر رہے ہیں۔ قلعی قطب شاہ بالکل ختم ہو کر رہ گیا ہے۔ اس ادارہ کو کانگریس نے ۱۴ کروڑ روپیے دیتے تھے۔ اسکے بعد ایں ٹیک رکاما راؤ حاصل نے اس ادارہ کو ۷ کروڑ روپیے دیتے تھے۔ یہ بڑی خوشی کی بات تھی لیکن جب سے چیف منشیٰ مسٹر ایمن چند را بابو نامید و ناجاہب بنے اس ادارہ کو ایک کروڑ ۲ دو کروڑ روپیے دے رہے ہیں یہ تو وہاں کے ملاز میں کم شخواہ دینے میں برداشت ہو جا رہے ہیں۔ شہر حیدر آباد

میں چیف منسٹر صاحب بارہا مرتبہ دورہ کر رہے ہیں۔ یہاں کو خدا میں بھجھ رہتے ہے کچھی منسٹر صاحب شعبہ کو ترقی دینے میں بہت جی سمجھیہ ہیں۔ یہاں کی جو گنبدہ بستیاں ہیں وہ بھی صاف ہو جائیں گے۔ قلعی قطبی شاہ کو کم از کم ۲۴ کروڑ روپیے سالانہ فنڈس ویا جائے۔ اسکی ایک اڑواشی کی بڑی بنائی جائے۔ میں شہر حیدر آباد کے ایم ایل ایز کو شامل کیا جائے۔ حد اکیطرح دسکو بھی عالم زاد اختیارات دیئے جائیں۔ تعمیری بیات یہ ہے کہ میونسل کارپوریشن کے ایکشن کروائی جائیں۔ چیف منسٹر صاحب بارہ دورہ کرنے سے عوام سمجھ رہی تھی کہ اب میونسل ایکشن کروائی جائیں گے۔ کنٹرمنٹ کے ایکشن میں ٹلگردشیم پارٹی کمودیک سیٹ بھی نہیں آئی۔ اسکی وجہ سے میونسل ایکشن نہیں کروائے جا رہے ہیں۔ بحث کے اندر ایکشن کے تعلق سے کوئی ذکر نہیں ہے۔ آپ میونسل ایکشن کروائیں گے یا نہیں کروائیں گے ایکشن کے تعلق سے جواب دیں۔ میونسل کارپوریشن کے ایکشن کو افر عوام نمائندوں کے حوالہ کرنا چاہیے۔ میں نے اپنی تصریح میں جو مسائل رہھا یا ہوں آپ بحث کا جواب دیتے وقت میرے اٹھانے کیسے مسائل کے تعلق سے جواب دیں۔ اور واضح طور پر تیقن جی دیں۔ میڈم اسپیکر آپ نے جو بھی وقت دیا ہے میں اس کا شکر رہا ادا کرتا ہوں۔

1.40 | శ్రీ జి. అప్పగిల సార్యవారాయిడ (శ్రీకాకుళం) :- అధ్యక్ష, నేటి రోజు ఆర్థికశాఖా మూ॥ మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన బడైట్టెపై నాకు మాట్లాడుచానికి అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు ఈ వేళ ప్రవేశపెట్టిన బడైట్టెను బలపరుస్తూ, కన్ని సూచనలు చెబుతామనుకుంటున్నాను.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, 50 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన తరువాత, యికనామిక్ ప్రిన్సిపల్కు ప్రాతినిధ్యం యిస్తూ, శాపశ్లేషి కన్నిదరేషణేకు మనం ప్రాతినిధ్యం యిస్తేనే ఈనాడు రాష్ట్రాన్ని ఆభివృద్ధి చేయగలమనేటపంటి కొత్త ఆభిప్రాయానికి దాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఈవేళ మనం యికనామిక్ ప్రిన్సిపల్కును అనురించకపోవడం వల్ల, మొదటి నుంచి మనం రేపనలైజేషన్సు ఎడాష్టై చేయకపోవడం వల్ల, కాంటిటీ ఎక్స్‌పెండిచర్ బాగా తగ్గిపోవడం వల్ల అదేవింగా సబ్సిడీ మీద విపరీతమైన డబ్బును ఖర్చుచేయడం వల్ల ఈ రోజు ప్రపంచ బ్యాంకు కూడా ఎట్లా కామెంటీ చేస్తున్నదనే విషయాన్ని అవగాహన చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసినపుడు, మన జ.డి.పి. కేవలం 4.6 వ్యంటుండగా, నేపనల్ యావరేష్జ 52 వ్యంటుండగా, మనం ఆభివృద్ధి చేసుకోలేకపోనుటుంటి విషయాన్ని తెలుసుకున్న తర్వాత, ఈ వేళ ముఖ్యంగా వచ్చిన మార్పును కూడా నేను గమిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా చంద్రబాబునాయిదుగారు వచ్చిన తర్వాత శాధిష్టిప్రైస్‌స్టోల్ ట్రాన్స్‌పరెస్సీ కావాలి అనేటటువంటి ఒక కాన్‌సెట్టీ తీసుకున్న తర్వాత (నేను అనేక సంవత్సరాలుగా ఈసనభ్యుడిగా వ్యవహరిస్తున్న సరే, ఎవరైనా సరే, మనం ఆర్థికంగా దివాళా తీశాము ఇశ్శుటువంటి ఆభిప్రాయాన్ని తెలియజేప్పెటపుడు, గవర్న్మెంటుకు ఒప్పుకునే శక్తి ఆనాడు కనిపీంచేది కాదు. ఆటువంటి వరిస్తైతుల్లో మనముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చిన తర్వాత ప్రజాస్పాద్యమ్యంలో అత్యధిక ప్రజలకు బాగస్పాద్యు ఉన్న దృష్టి, ప్రజల్లో మన మీద తెలివిలిటీ పెంచాలనే ఉద్దేశంతో, ప్రతి విషయాన్ని ప్రజలకు తెలియజేయాలని. ఈందుకోసమని చెప్పి శ్వేతపత్రాలను విడుదల చేయడం జరిగింది. మైట్రీమొదటి సారిగా ఈ రాష్ట్రంయిక్క, ఆర్థిక పరిస్థితిని ప్రజలకు ట్రాన్స్‌కెప్టీ ద్వారా, శ్వేతపత్రాల ద్వారా తెలియజేసినపుడు, చాలా మంది ఎకనామిస్ట్, ప్రిమిస్ట్ అంధరాష్ట్రంలో చేస్తున్న ప్రక్రియ చాలా చక్కనిదని ప్రశంసించారు. ప్రజాస్పాద్యమ్యంలో ప్రభుత్వం ప్రజలకు బాధ్యత వచ్చించాలి కాబట్టి every citizen should know అనే conceptతో యిది ఒక మంచి చర్య క్షమతుందని ఈవేళ మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఎక్స్‌పెరొమెంటో వెఱుతున్నారు. పేవర్స్ కూడా దీనికి సహకరిస్తున్నాయి. మనలో ఒక సభ్యుడు పేవర్స్ కూడా సప్టోర్చెస్తున్నాయని అన్నారు. వాళ్ళకు నేపనల్ యింటర్వెన్షన్ వుంది. ఆదేవింగా రాష్ట్రం మీద కూడా యింటర్వెన్షన్ వుంది. ట్రాన్స్‌పరెస్సీతో ముందుకు వెళ్లి ఈ ప్రభుత్వంతో మాత్రాలకు బాధ్యత నిర్వహించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రతి ఒక్కరు చాలా చక్కగా ఆర్థిక చేసుకోవలసిన అవసరం వ్యందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక సబ్సిడీ గురించి తెలియజేసిటపుడు. మనం రేపనలైజేషన్ ఆట పాలసీని తీసుకున్న తర్వాత రూ. 3.50 కు పెంచాము. అదే విధంగా గ్రూప్ నిర్మాణ కార్యక్రమం గురించి మనం ఆలోచన చేస్తే, నేపనల్ సుమారు 60 లక్షలు నిర్మిస్తే, ఈవేళ 21 లక్షల యిచ్చి మనం కట్టే, యింకా 7 లక్షల యిశ్శము కడతామనే ఉద్దేశం కనబరచిన తర్వాత, నేపనలో సుమారు

బడ్డటైపై సాధారణ చర్చ

1/3 వంతు యిత్తను మనం కట్టగలిగామంటే. యిదంతా బలహీనవర్గాల కోసం తీసుకున్న చర్య అని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఆదే విధంగా రెండు రూపాయలకు కిలో శియ్యంను రూ. 3.50లకు పెంచాము. పెంచినప్పటికి కూడా ఈ వేళ wave length of the people బాగా పెరిగింది. ప్రతి ఒక్కరు అవగాహన చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ వేళ ప్రతికలు బాగా స్వందిస్తున్నాయి. ఆన్ని విషయాలను సామాన్య మానవునికి తెలియజేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. థరలు పెంచినా కూడా ఈ వేళ ప్రజలు పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని, మన పక్కాన నిలబడులని చెప్పి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఆదే సందర్భంలో ఆలోచన చేసినపుడు, సాపల్ దెవలప్ మెంట్ యిండికేటర్లకు ప్రాధానం యిచ్చి దెవలెవ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా పుండి అనేటటువంటి ఉద్దేశంతో చదువుకోసం అని, ఆరోగ్యం కోసం అని మనం ప్రయత్నాలు సాగించాం. ముఖ్యంగా విద్యాభామంతిగారికి, ఆరోగ్యభామంతిగారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. యిటీవలే డాక్టర్ల నియామకం, ఆదే విధంగా ఈపాధ్యాయుల నియామకం చేసించి ఈ ప్రభుత్వమేనని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అందుకోసం జాపల్ దెవలప్ మెంట్ యిండికేటర్ బాలా ముఖ్యమని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆయితే కాపిటల్ యిస్ట్సైస్ మెంట్ తక్కువగా ఉండడం వల్ల, పెరోపిటా యినెకమ్ తక్కువగా పుండని మనం ఆర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. పెరోపిటా యిస్ట్సుమ్ మనం ఎంచాలని ఇనుకొస్తుప్పు. ఆ కాన్స్ట్రాంట్ లెవల్లో మనం చేసినటువంటి విధానం గురించి ఆలోచన చేసినపుడు. కాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్సు పెంచాలనే ఉద్దేశంతో ఎవరు ఏమి చెప్పినా అందరికి నంబందించిన నజ్ఞక్కు 1.50 | యిదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆయితే ఈ వేళ మార్కుల ఆస్ట్రోక్యూరు ము|| ఒక్కొక్కు విధానాన్ని చెపుతున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో కాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్సు పెంచుకొనే విధానంలో అందరూ సహకరిస్తున్నందుకు అందరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మేడమ్ ఛైర్మన్, మీకు కూడా తెలుసు. విజయవగరం జీల్లాలో వెంగళరాయసాగర్ ప్రాంతాలకు వెంగళరావు గారు 1977లో థాండేషన్ స్టోన్ వేశారు, ఆయితే దానిని ఈ పాటికి పూర్తి చేసుకోలేకపోవడమన్వది అందరి ఫెఱల్లూరేనని మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఇంగెపన్ సార్ట్రాన్సు పెంచుకొని ఎగ్రికల్చర్సు దెవలప్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంతే ఈనాడు ప్రపంచంలోని అనేక దేశాలు ఎగ్రికల్చర్ సుంచి స్టోన్ అయి ఇండస్ట్రీ వైపు వెళ్లిపాయాయి. ఇండస్ట్రీ నుంచి కూడా స్వీచ్చాన్ అయి సర్వీసింగ్ వైపు వెళ్లి పొతున్నాయి. అలాంటి పరిస్థితులలో మనం ఇంకా ఎగ్రికల్చర్సు కూడా దెవలవ్ చేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఈన్నాం. ఈనాడు ఆమెరికా వంటి దేశాలు సర్వీసింగ్ సెక్యూరిటీ ఇచ్చి బాగా అచివ్యక్తి చెందే సందర్భంలో మనం ఇంకా వ్యవసాయాన్ని కూడా ఆభివృద్ధి చేసుకోలేని రశల్ వుండడం శోచనీయం. ఈ రోజున కూడా కనీసం మనం ప్రజలకు నీలేని ఆందించలేకపోతున్నాం, రోడ్సును వేయలేకపోతున్నాం - ఇలాంటి పరిస్థితులను మనం అవగతం చేసుకొని కాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్ కోసం మనం ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు షైపాష్టీ

మినిష్టరుగా రాయలు చెప్పారు, బడైచొపై కేటాయింపులు 3809 కోట్ల రూపాయలకు చేరుకొన్నాయన్నారు. గతంలో కంచే బడైచొపై కేటాయింపుల్లి 27.4 శాతాన్ని పెంచుకొన్నామనే విషయం మీకు తెలుసు. అయితే అందుకు అనుగుణంగా మనం రిసోర్స్‌ను మొబెలైజ్ చేసుకోవలసిన ఆవసరం ఉంది. పేదవర్గాల వారి నుంచి కాకుండా ధనికుల నుండి ఏ విధంగా రిసోర్స్‌ను మొబెలైజ్ చేయగలుగుతామన్న విషయాన్ని గురించి మనం జాగ్రత్తగా అధ్యయనం చేయవలసిన ఆవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఆందుకే సం వారిని మనం కన్నివ్వ చేయవలసిన ఆవసరం ఉంది. ఆదే విధంగా సభీడీ విషయానికి వ్యోమాలు మంది వక్తలు దాలా ఆభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. ఈ విషయంలో కాకతీయ యూనివర్సిటీసారు సర్వే చేశారు. సర్వే చేసిన తరువాత చాలా మంది ఏం చెప్పుతున్నారంటే 30 నుంచి 40 శాతం వరకు పావర్టు లైన్ క్రింద వున్న పరిస్థితులలో సభీడీలు ఇవ్వాలంటున్నారు. సభీడీలు ఇవ్వడమనేది సాధియల్ కమిటీమెంట్ కూడా. ఏకర్ సెక్రెట్‌లో కాన్సిడెన్స్‌ను క్రియేట్ చేయాలన్న విషయంలో ఎవరికి భేదాభిప్రాయం లేదు. ఆందువల్ల సభీడీలు వుండవలసిన ఆవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాము. అయితే ఆదే సందర్భంలో సభీడీలను ఉపయోగించుకొనేందుకు ఆర్పులు కాని వారు సభీడీలను ఉపయోగించుకొన్నప్పుడు అలాంటి వారిపై ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకోవలసిన నైతిక బాధ్యత కూడా మనపై ఉందని మనవి చేస్తున్నాము. ఆందువల్ల మర్మిపర్పున్ కార్బ్ కోసం చివ్వ మినిష్టరు గారు తీసుకొనే చర్య చాలా సమంజసమని మనవి చేస్తున్నాము. ఎవరికి ఎంతెంత ఆదాయం ఉంది, ఎన్నోన్ని ఆస్థలు ఉన్నాయన్న అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని బయగువర్గాల వారి ఆభ్యున్నతిని ఆకాంక్షిస్తూ ఆ దిక్షగా చర్యలు తీసుకొనేందుకు మనందరం కలిసికట్టుగా ఆలోచించవలసిన ఆవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి.ఎస్. రచ్యావాయక :- బోగెన్ కార్బ్ గురించి....

శ్రీ జి. అప్పల హార్యావారాయిఱ :- ఇన్డ్రార్య్క్స్ చెప్పాను. మీకు అర్థం అయ్యే ఉంటుంది. ఇక హాజంగి విషయానికి వచ్చినప్పుడు హాడ్జె నుంచి, లోన్స్ విషయంలో గాని, ఆదే విరంగా వాహ్యమంచి బుణాల కోసం, క్రావ్ ఇన్సుమ్యూర్స్ కోసం, ఆదే విధంగా నేచురల్ కెలాపిటీన్ వచ్చినప్పుడు కేంద్రం నుంచి సహాయం కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు తమ గుడ్ ఆఫీసెన్సెను ఉపయోగించి తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేశారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కన్ని అంశాలపై డిఫర్ అయి వుండవచ్చి తీవ్రిష్టే మన ముఖ్యమంత్రి గారు నాచురల్ కెలాపిటీన్ విషయంలో గాని, క్రావ్ ఇన్సుమ్యూర్స్ తదితర విషయాలలోగానీ ఏ విధంగా స్పందించారో, నాభ్యమంచి సహాయం పాండడానికి, హాడ్జెనుంచి లోన్స్ పాండడానికి ఏ విరంగా స్పందించారో మీకు తెలుసు. అదేవిధంగా అల్టమట్ విషయం వచ్చేసరికి మన రాష్ట్రాన్ని అలివ్యుదిచేసుకోవాలి కాబట్టి దేరీజ్ నో కాంప్రెమైట్ అని చెప్పి దైర్యంగా ఎదిరించిన చీఫ్ మినిష్టర్ చంద్రబాబు నాయుడుగారేని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. అందువల్ల అంశాల ప్రాధాన్యతను బట్టి కేంద్రం నుంచి వీలైనంత మేరకు ఎక్కువ నిధుల్లి రాబట్టి రాష్ట్రాన్ని అలివ్యుదిచేపేందుకు చక్కటి విధానంలో పనిచేస్తున్నపుండ్రబాబు నాయుడుగారికి మనందరం సహకరించవలసిన ఆవసరం ఉంది. ఈ చారిత్రాత్మక సత్యాన్ని అందరూ గుర్తించవలసిన ఆవసరం ఉందని అందరికి మనవి చేస్తున్నాము. ఆదేవిధంగా సెల్వటాక్స్ విషయంలో కూడా

బడ్డిట్టపై సాధారణ చర్చ

వారు బాలా బాగా పనిచేశారు. ఏదివిష్ణువుటికి ఈ రోజున రిపోర్టును మొబైల్‌జెప్పన్ కోపం ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కొంతమంది గ్రహిత అన్నారు. కొంత మంది మినరల్ అన్నారు - ఇలా ఆనేక విషయాలు చెప్పారు. విష్ణువుటికి టాక్స్ ఎగ్జెస్ ధనికుల మీద కలినమైన చర్య తీసుకోవాలన్న ఉడ్డేశంతో చంద్రబాఖునాయుదుగారు కంపూటర్‌రైజెప్పన్ తీసుకువచ్చారు. కంపూటర్‌రైజెప్పన్ వచ్చిన తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా మొదలైన విషయాలను మానిటర్ చేస్తూ వెంట వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకోంటునట్టగానే ఆస్తి విషయాలలోనూ చర్యలు తీసుకోని ఆభివృద్ధి సాధించేందుకు క్షమి చేయడం జరుగుతోంది. ఆస్తి విషయాలను తెలుసుకోవేందుకు ప్రతి శాసనసభ్యుడూ కంపూటర్‌రైజెప్పను నేర్చుకోవాలని నా ఆభివృద్ధియూ. దెమోక్రసీలో కమ్యూనికేపన్ అనేది చాలా ప్రదానమైంది కాబట్టి ప్రతి విషయం మీద ఆవగాహనము పెంచుకోవేందుకు - మనం ప్రతి విషయాన్ని గురించి తెలుసుకోవడమే కాక ప్రజలకు కూడా ఆవగాహన కల్పించాలన్న ఉడ్డేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజల వద్దకు పాలన కార్బోకమాస్టి చేపట్టడం ఎంతో ప్రయోజనకరమని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ రోజున వాట్ ఈ ఈ పవర్ ఆనేది దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు కమ్యూనికేపన్ ఇట్టిసెల్ఫ్ ఈ ఈ పవర్ అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఈ రోజున ఎం.ఆర్.టి గానీ, శాసనసభ్యుడు గానీ, మండలాధ్యక్షుడుగానీ. ఇతర అధికారులు, అనథికారులు గానీ ప్రజల వద్దకు పోయి మీ సమస్యలు ఏమిటి? మీరు అడగండి, మేము సమాధానం చెప్పుతాం అని ఆనదం కంటే మించిన పవర్ ఏముందని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రజల్లి కూడా పరిపాలనలో భాగస్వాముల్లి చేసే విధంగా ప్రతి విషయాస్టి ప్రజలు కూడా ఆవగాహన చేసుకోనే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజల వద్దకు పాలన కార్బోకమాస్టి, శ్రమదాన కార్బోకమాస్టి చేపట్టారు. అందే నాచు గాంధీజీ ప్రచించిని శ్రమదాన కార్బోకమాస్టి ఈ నాదు చంద్రబాఖునాయుముగారు ఆమలు చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రమదానం అనేది it is a new concept; it is an old concept ఇనే విషయం మనం మరిచిపోకూడదని మనవి చేస్తున్నాము. శ్రమదానం, ప్రజల వద్దకు పాలన. జన్మభూమి వంట కార్బోకమాలను తప్పక ఆమలుచేయవలసిన అవసరం ఉందని తద్వారా ప్రజల్లి ముందుకు తీసుకువెళ్లవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు, వరదల సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంత కష్టపడ్డాడో మీకు తెలుసు, ఇలా ఏవాడూ జరగలేదు. వరదల వల్ల డెబ్యుతిన్న మా ప్రాంతాల విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పి సహాయం చేయమనప్పుడు వెంటనే ఈ ప్రచుర్యానికి 62 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం ఆంధ్ర రాష్ట్రలో ఉండన్న ఉడ్డేశంతోనే, సుస్థిర పాలనను కొనసాగిస్తున్న నాయకుడికి సహకరించాలన్న ఉచ్చివెంతోనే ప్రతి ఒక్కరూ ముందుకు వచ్చిన విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో గుర్తు చేస్తున్నాను. దేశంలో జాతీయ స్థాయిలో గానీ, రాష్ట్ర స్థాయిలోగానీ ఎక్కుడా సుస్థిరప్రభుత్వాలు లేని పరిస్థితులలో ఆంధ్రప్రదేశీలో సుస్థిర ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తున్న యువ నాయకుడు చంద్రబాఖు నాయకుడు గారు కాదా ఇని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. ఇయితే కొంత మంది వెన్నుపోటు అంటున్నారు. పాశ్చమ్యంటలే దెమోక్రసీలో మీరు నాయకులను మార్చుకొంటున్నారు, ఆందమా మార్చుకొంటున్నారనేడి ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. మేమంతా యువకులం, యువకులు రాజకీయంలోకి రావాలనే క్లైసెంట్లో అప్పటి పరిస్థితులలో మేమంతా కలిసికట్టగా మా యువ నాయకుడిని తెచ్చి ఈ చేసా

బడైటోపై సాధారణ చర్చ

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆయనను జ్యోతిభసుగా చేధామన్న ఉద్దేశంతో ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అంచువల్ల దీనిని మరొక రకంగా చిత్రికరించవలనిన అవసరం లేదు. పార్లమెంటరీ ప్రాసెన్లో ఇది ఒక విధానమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఆనాడు బీర్ట్ కాంగ్రెస్ నుంచి ఇందిరాగాంధీ విడిపోయి వేరే పార్టీని ఏర్పాటుచేయలేదా? నేను చదువుకొనే రోజులలో ఇందిరాగాంధీని కాంగ్రెస్ పార్టీ మంచి ఎక్కుపెల్ చేసినప్పుడు ఆమె వేరే పార్టీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

2.00 | ఆందువల్ల ఇట్ తుట్ నాట్ ఎ న్యూప్రోసెన్ ఇన్ డెమోక్రసీ అని మనవి చేస్తున్నాను.

మూ | ముఖ్యంగా, మేము దీన్ని డెమోక్రసీ అర్థి అభి ది హోల్ తింగ్ అని చేస్తున్నాము. కాబట్టి, కోర్టులో కూడా కృతి ఆకోకగజపతిరాజు గారు చెప్పినట్లు సైకిల్ గుర్తు మాకే ఇచ్చారని యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను అందుకోసం. అందరూ కలిసికట్టుగా గ్రామస్థోయిలో అభివృద్ధి కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పి యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఔన్నాన్ని విషయంలో ఒకటే చెప్పేది. డెఫిసిట్ పైనాన్ని గురించి ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. అందరీ డెవలపింగ్ కంట్రెన్లో డెఫిసిట్ పైనాస్పింగ్ అనేది చాలా అవసరం. ఇది ఒకనమిక్ ప్రైస్‌పుల్లో. మనకు రిసార్చ్ మొబిలైటేషన్ లేనప్పుడు డెఫిసిట్ పైనాస్పింగు చేయడం తప్పనిసరి ఉపస్థితి అనేది ప్రపంచంలో వున్న అందరు ఎకనమిస్టు ఒప్పుకున్న విధానం.. అయితే, దీనివల్ల ఇన్స్ట్రుషన్ వస్తుందని అంటే, అది ఇన్నివిటబుల్ అని యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. డెఫిసిట్ పైనాస్పింగు అనేది అన్యధా భావించవలసింది కాదు. ఎకనమిక్ ప్రైస్‌పుల్గా వ్యక్తికం కాదని యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, రిసార్చ్ మొబిలైటేషన్లో తప్పనిసరిగా అందరి సహకారం ఇర్చిస్తున్నాం. రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి అనే ఉద్దేశ్యంతో ఎంతోమంది ముందుకు వస్తున్నారు. అందరి సహకారంతో ఒక్కిని పరిపాలనా విధానాన్ని మన అంధ రాష్ట్రానికి ఇస్తామని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీకు తెలియనిది కాదు, స్ట్రీకర్ మేడమ్. ఈ రోజు పారెస్టులు దెబ్బతింటున్నాయి. అందుకని యింనాడు మళ్ళీ మొక్కలు పెంచాలనే కల్పుడును యిం రాష్ట్రంలో తీసుకుంటున్నాము. ముఖ్యంగా మొక్కలు పెంచే కార్బోకమం శ్రమదానంలో కలిపి ప్రతి ఒక్కరికి మొక్కలు యచ్చి పెంచడం జరిగింది., యది మంచి కార్బోకమం బాగా వర్షాలు పడి మొక్కలు కార్బోకమం బాగా చేస్తున్నారని నేను యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా, పైనాస్పింగు మొబిలైటేషన్ విషయంలో కూడా ఇల్లాచన చేయవలసి వుంది. యిం విషయంలో స్ట్రోట్ సేవింగ్సును ఎంకరేషన్ చేస్తున్నాము. ఈ వేళ నాబార్డు, వరల్సు బ్యాంకులునుంచి ప్రావిడెండు ఫండు మంచి రిసార్చ్ కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అయినప్పటికి ఇంకా చాలా ఎక్కువ అవసరం. ఎగ్రికల్చరల్ స్టోర్సు డెవలప్ చేసుకోవాలి. ఈ రోజు ఎగ్రికల్చరలును డెవలప్ చేసుకుంటే తప్ప అంధ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందరు. కాబట్టి, ఇరిగేషన్ బాంటు తీసుకోవడం ఈ రోజు ఒక కొత్త ప్రక్రియ. ఈ వేళ మన రాష్ట్రంలో పెట్టారు. దీనికోసం అముకువ్యంత సహకారం రాలేదు. యిం విషయంలో అందరి సహకారం కలిసికట్టుగా తీసుకువి ఇరిగేషన్ బాంటును ఇవ్వేట్ చేయాలి. బాంటు ఏ ప్రాంతంలో ఇస్తే. ఆ ప్రాంతంలోనే యిం ఇరిగేషన్ కాలూకు వర్షు దేవు చేయడం జరుగుతుందని ఒక్కట సూర్యిని కల్పించి, ముందుకు పోతున్నామని యిం సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, యిక్కడ వున్న ఎగ్రికల్చరల్ మార్కు 50 మంచి 80 వర్షాంటు గ్రామస్థోయిలో పున్నాడు కాబట్టి అభివృద్ధి

బడ్జెట్‌పై సాధారణ చద్వ

కావాలని బాంధు పెట్టము. కాబళీ, బాంధు విషయంలో ప్రతి ఒక్కరు ముందడుగు వేసి కనవిన్ను చేసి చేయాలి. ఈవేళ కర్ణాటకలో, మన ప్రక్కన వున్న రాష్ట్రంలో ఎంతో ప్రాపంగండా చేసి బాంధును తీసుకుని రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నారు. మన రాష్ట్రాన్ని ఆఖివ్యక్తి చేయాలందే ఇరిగిపున బాంధు కొనడానికి కనవిన్ను చేసి ఒక్కని కార్యక్రమాన్ని ప్రజాసీకాసికి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అందుకు అందరు సహకరిస్తారనే ఉద్దేశం నాకు ఉన్నది. ముఖ్యంగా పాపులేపన విపరీతంగా పెరుగుతున్నది. దాని వల్ల యీ రాష్ట్రంలో ఆఖివ్యక్తి దెబ్బ తిన్నడనే విషయం చూసినప్పుడు మీకు తెలియనిది కాదు కాబళీ, మేడమ్ స్టీకర్, ఘన్స మనం ఆలోచించేటప్పుడు, లిపెరసి పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. ఆంధ్రప్రదేశవలసిద్ కంట్రీన్లో ఇందికేటప్పు ఆనెది ఆలోచన చేసేటప్పుడు ఒకటి. పాపులేపన పెరగడం; దెండవది జల్లిలైసి. మరియు వైద్య సమపాయాలు లేకపోవడం, ఇండట్రైన్ పెట్టుకోకపోవడం మీకు తెలియనిది కాదు. ఇందుకిరకు ఎచ్చుకెపున్లో అక్రాస్యత క్రింద అనేక కార్యక్రమాలు ప్రజల్లోకి తీసుకువిచ్చ లిప్పిసిని పెంచడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే డెమొక్రసి ఇంపార్టైన్ను మీకు తెలుసు. ప్రైమరీ ఎచ్చుకెపన్ గురించి తెలుసు. ఎద్దుకేపన్ రెట్టును పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎద్దుకేషన్ ఇంపార్టైన్ను ఇస్ట్రైన్స్. ఆల్ ఇండియాలో 52 వర్షాంట వుండే, రాష్ట్రంలో 44 వర్షాంటు వున్నది. ఎద్దుకేషన్ విషయంలో ప్రత్యేక త్రథ తీసుకుని ప్రతి ఒక్కరికి తెలియచేయాలి. ఇక్కడ ఇన్వెస్ట్మెంటు చేసేటప్పుడు మంచి జరిగినా చెప్పింది అబద్ధమా, నిజమా ఆనే విధానం మీద ఆలోచన కావాలనే ఉద్దేశంతో మనం ఇంపార్టైన్ను ఇవ్వాలి. అందుకోసం ఎద్దుకేషన్ ప్రాభ్లమ్ముకు ఇంపార్టైన్ను ఇస్ట్రైమునే ఉద్దేశ్యంతో, 30 వేల టీచర్లను ఈవేళ నియమించిందని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుకోసం పాపులేపన కూడా తగ్గించుకోవాలని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈవేళ పెద్దగా సాక్రైప్ట్ చేయనక్కరలేదు. ముఖ్యంగా ఎంఎల్పీసికు ఇద్దరికన్నా ఎక్కువ సంతానం వుంటే ఇనెలిజబిలిటీ ఆనెది మనం స్టోర్చు చేస్తే చాలా సంతోషంగా వుంటుంది. ఎందుకంటే, దేశంలో ప్యామిలీ ప్లానింగును ఇంప్లిమెంటు చేయవలసిన ఆవసరం వున్నది. పల్సీ పాలియో ఇటీవల చేశాము. ఎప్పుడూ లేని విధంగా చేశాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పల్సీ పాలియో తీసుకున్నారు. ఈ రోజు ప్రతి ఒక్క విషయం కూడా ప్రజాసీకాసికి బాగా తెలుసు. పేపర్లో బాగా ప్రోపగండా చేశాము. ప్యామిలీ ప్లానింగ్ కేసం ముందు శాసనసభ్యులు చర్చ తీసుకోవాలి. తమహాత రిమేనింగు పీపుల్ అమలు చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. శాసనసభ్యులు దారి చూపవలసినజ్ఞాధ్యత వుంది కాబళీ, మనం ప్రోత్సహిస్తే బాగుంటుందని నా ఆఖిప్రాయం. ఆదే విధంగా ప్రీలకు సంబంధించి, అర్థకూ మీకు తెలుసు. ముఖ్యంగా ఎద్దుకేషన్ గురించి: దెనిడెన్నియల్ స్కూల్స్ గురించి మీకు తెలియనది కాదు: దెనిడెన్నియల్ స్కూల్స్ చిన్నాను తరువాత ఎన్సి: ఎన్సిటి: బిసిలు చాలా చెక్కగా చదువుకుంటున్నారు. సాప్లె వెల్పేర్ పినిస్టర్ గారు చెప్పారు. రెనిడెన్నియల్ స్కూల్స్ ను రెనిడెన్నియల్ జానియర్ కళాశాలలుగా మార్చి ప్రయత్నం 2.10 ప్రభత్యం చేస్తున్నది, చాలా సంతోషం. దీనివల్ల పికర్ పెక్కన్ చాలా వరకూ మా|| ప్రయోజనం పాంచుతారు. దానికోసం సాప్లె వెల్పేర్కి సంబంధించిన ఈ స్కూల్స్ ని రెనిడెన్నియల్గా స్కూల్స్గా మార్చే ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రేష్ఠ మాలీలకు పెన్నన్, విడో పెన్నన్ కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ప్రీలకు ఈనాదు డోరీ నిష్టమ ఉంది. ఆర్కికస్టోచ్ లేదనే భావంతో చంద్రబాబు వాయుడు గారు పుట్టే పిల్లలకు కొంత మొత్తాన్ని ఇవ్వాలనే విర్మయం తీసుకున్నారు. దీని వల్ల ప్రీలకు కావలసిన దైర్యం వస్తుంది.

బడైటోప్ సాధారణ చర్చ

సంక్లిష్ట పథకాల క్రింద ఈసాము కిలో లియ్యం రూ. 3.50కు ఇచ్చిన రాష్ట్రం జారే. ఇట్లు కట్టుకునే కార్బూక్యూమర క్రింద 20 లక్షలకు పైగా ఇట్లు కట్టింది కూడా ఈ రాష్ట్రమే. అభివృద్ధి కార్బూక్యూమాల విషయంలో మొదటిసారిగా నిజాన్ని ఒప్పుకుని, ప్రజలకు చెప్పాలనుకుని ముందుకు పొయిన ప్రభుత్వం జారే. ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి చెబుతున్నారు. పల్టిక్ అండర్ బేకింగ్స్‌ను గారివిధానునే ఉద్దేశం ఉంది. వేసు టి.ఎ.ఎస్. మెంబర్లుగా వెళ్లాను. రాష్ట్రంలో ఎక్కుడే 5 శాతం, 6 శాతం తప్ప 100 శాతం ఇన్సైనేషన్లైన్ చేశామనేడి 10ందరికి తెలుసు. ఇది నాశేల్ లాధియా. దీనిని బలపరచుకోవాలంటే దీవీపారిటీనీ ప్రజలలో ఉండరాదని, చక్కటి అభివృద్ధి తెచ్చాము కనుక దీనిని బలపరచవలసిన బాధ్యత ఉంది. కార్బూక్ సౌదరులు, సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. వారు అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు. నేపణ్లైజేషన్ సరైన కానెసప్ట్. మనమంతా సహకరించాలి. ఇఖంచి పరిశీలిలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని ఆందరూ బలపరచాలని, సహకరించాలని కేరుతున్నాము.

శ్రీ ఎం.ఎ. సర్కార్ (కర్మాల్) :- ప్రైవెలైజేషన్ కి పొతున్నారు. ఆర్టీసీ ప్రయివేటుకి ఇస్తున్నారు. బడైటోప్ ప్రసంగంలో ఉంది.

శ్రీ ఈ. అప్పుల సూర్యాశాయిఙ :- ఆదేం లేదు. ఆలోచిస్తున్నాము.

(జంటరప్పున్)

ఆర్.టి.సి. గులించి డిస్ట్రిక్ చేపున్నారు. అనుకున్న ఆభివృద్ధి మేరకు ఈ రోజు చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనేక సందర్భాలలో ఓపెన్‌గా చెప్పారు. కార్బూక్యూలకు అపకారం చెయ్యము అన్నారు. అయితే పల్టిక్ ఆండర్ బేకింగ్స్ బాగా పని చెయ్యడానికి చూస్తున్నారు ఆర్టీకాలివృద్ధికి ఏదయినా చేస్తే సహకరించాలి. అయితే గుడ్కిగా మా పాలసీ కాదని ఆంటారని నేను అనుకోవడం లేదు. దాని కప్పం ఖచ్చితంగా ఆందరు కార్బూక్లు కలసికట్టుగా పని చేసి. రాష్ట్రంలో ఆభివృద్ధికి ముందు రావాలి. ఖచ్చితంగా రాష్ట్రంలో ఆభివృద్ధి కార్బూక్యూలలో ఆందరూ భాగస్వామ్యం పొందాలి. ఆ రకంగా ఎకరయినా ముందకు వస్తే చంద్రబాబు నాయుడుగారు దైవమిక్ ఈడర్ కనుక, సెట్ బ్యాక్ చేసుకునే జ్ఞానికసుక, మంచి పడియా ఇస్తే, ఖచ్చితంగా ఆక్రం చేసుకునే. అవగాహన చేసుకునే మనిషికసుక వారు మనకు ముఖ్యమంత్రిగా దొరకదం ఎంతో మంచిది. దేసికీ బయపడనక్కర లేదు. మీరు చెప్పినా, మేము చెప్పినా అది రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఉంటుంది. దానికి వారు స్పుర్దిస్తారు అని పారికి సహర్షీగా నిలబడడం తప్ప మరొక కన్సిడరేషన్ లేవని మనిషి చేస్తున్నాము. ఖచ్చితంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకు వెదతారు. ఖచ్చితంగా జ్యోతిషిబములాగ చంద్రబాబునాయుడుగారు ఈ రాష్ట్రాలివృద్ధిలో చక్కటి పాత్ర పాస్తారు. ఇక పైపాస్వేన్ విషయానికి వస్తే, యువత గురించి చెప్పాలంతే. మన రాష్ట్రంలో 35 శాతం యువకులున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో వారికి ప్రాధాన్యతనేస్తే తప్ప రాష్ట్రం ఆభివృద్ధి చెందదు అనే ఉద్దేశంతో మొదటిసారిగా టీఫి మినిస్టర్ ఎమ్పహరీమాచ్ స్నేహమ్ అని పెట్టారు. మొన్న కొండదు మాట్లాడుతూ ఎట్లా మస్తుందని ఆడుగుతూ డి.అర్.డి.ఎ. మంచి తెచ్చుకోవచ్చు. బి.సి. కార్బూచేస్ మంచి తీసుకురావచ్చు. గవర్నర్ మెంటు మంచి తేచుచ్చు అని చెప్పారు. ఇవన్నీ చేసి టీఫి మినిస్టర్ ఎమ్పహరీమాచ్ స్నేహమ్ యువకులకొసం తీసుకుంటే, వారిలో కాన్సిడెన్స్ వస్తుంది. ఒన్సిపాసెలు ఇస్తాము, టి.ఎ. ఇస్ట్రాము కనెడి వచ్చించి. యువకుల గురించి

బడ్డెట్టీపై సాధారణ చర్య

మరచిపోతే, రాధికల్ మూవెంట్ వస్తున్న రోజులలో మొదటిసాంగా వారిని బాగుచెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో యువకులకు పాల్సీ రావాలని ఆలోచించడం జరిగింది. యువకుల సురించి చర్య తీసుకుంటున్నారు.

సైనారిటీల గురించి చెప్పాలంటే ఎవ్వడయినా ఎక్కడికయినా వెడితే మనీదులకు సున్నం వేసిన స్థితి లేకపోతే, ఈనాడు వాటికి సున్నం వెయ్యాలనే ఆలోచన చంద్రబాబు నాయుటుగారికి వచ్చి, మనీదులు బాగుచెయ్యాలని దచ్చు ఇచ్చారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అన్ని వర్గాల అభిమానాన్ని చూరగాని, రాష్ట్రాభివృద్ధికి పాటుపడాలనే తప్ప మరొకటి లేదు. ఇప్పుడు ఎలక్టోన్ లేపు. గుండె దైర్యంతో, ముందుకు పోతున్న ముఖ్యమంత్రి గారిని బలపరిచే కవసరం అందరికీ ఉండని మనవి చేస్తూ, నాకే అవకాశం ఇచ్చినందుకు భస్యవాదాలతో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

సైర్ పర్సన్ :- సభను రేపు ఉదయం గం. 9.00 వరకు వాయిదా చేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి పుక్కవారం 21.2.97 ఉదయం గం. 9.00లకి సమావేశమాసించుకు గాను మధ్యహన్మాం గం. 2.15 నిమిషములకు వాయిదా పడింది.)

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in
the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public
Gardens, Hyderabad."